

Vlaams
Parlement

stuk **15** (2010-2011) – Nr. 5-C
ingediend op 2 december 2010 (2010-2011)

Ontwerp van decreet

houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2011

Beleidsbrief
Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en
Ontwikkelingssamenwerking 2010-2011

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden en Internationale Samenwerking
uitgebracht door de heren Paul Delva en Karim Van Overmeire
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Frank Creyelman.

Vaste leden:

de heren Ludwig Caluwé, Paul Delva, mevrouw Sabine Poleyn, de heer Johan Verstreken;
de heer Frank Creyelman, mevrouw Katleen Martens, de heer Christian Verougstraete;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Fatma Pehlivan, de heer Jan Roegiers;
de heren Matthias Diependaele, Marc Hendrickx;
de heer Peter Reekmans;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Plaatsvervangers:

de heren Lode Ceyskens, Carl Decaluwe, Ward Kennes, Veli Yüksel;
de heer Johan Deckmyn, mevrouw Marijke Dillen, de heer Stefaan Sintobin;
de heren Marnic De Meulemeester, Bart Tommelein;
de heer Philippe De Coene, mevrouw Mia De Vits;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Liesbeth Homans;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caro.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken;
de heer Karim Van Overmeire.

Stukken in het dossier:

15 (2010-2011) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
– Nr. 2 t.e.m. 4: Amendementen

12-A (2010-2011) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

13 (2010-2011) – Nr. 1 en 2: Toelichtingen bij de begroting

14 (2010-2011) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

16 (2010-2011) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

726 (2010-2011) – Nr. 1: Beleidsbrief

INHOUD

I. Uiteenzetting door de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid	7
1. Toelichting bij de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 2011	7
1.1. Programma DA – Apparaatkredieten	8
1.2. Programma DB – Provisies	8
1.3. Programma DC – Algemeen	8
1.4. Programma DD – Algemeen Buitenlands Beleid	8
1.5. Programma DE – Internationale Samenwerking	8
1.6. Programma DF – Internationaal Ondernemen	9
2. Toelichting bij de beleidsbrief	9
2.1. Internationale politiek	9
2.1.1. Mondiale antwoorden op globale problemen	9
2.1.2. De Europese Unie als globale speler	11
2.1.3. Subsidiariteit en culturele diversiteit	13
2.1.4. Een verantwoord vergunningsbeleid inzake wapenhandel	14
2.2. Internationaal economisch beleid	15
2.2.1. Een sterkere internationalisering van de Vlaamse economie	15
2.2.2. Een vrijere en eerlijkere wereldhandel	17
2.2.3. Een grotere internationale bereikbaarheid van Vlaanderen	17
2.3. Vlaanderen en de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling	18
2.3.1. Armoedebestrijding en sociaal-economische ontwikkeling	18
2.3.2. De strijd tegen de gevolgen van de klimaatverandering	18
2.3.3. De instrumenten van het beleid	19
II. Bespreking	19
1. Algemeen buitenlands beleid	19
1.1. Vragen en opmerkingen van de leden	19
1.1.1. Tussenkomsst van de heer Paul Delva	19
1.1.2. Tussenkomsst van mevrouw Ann Brusseel	21
1.1.3. Tussenkomsst van de heer Marc Hendrickx	22
1.1.4. Tussenkomsst van de heer Luckas Van Der Taelen	23
1.1.5. Tussenkomsst van de heer Karim Van Overmeire	24
1.1.6. Tussenkomsst van mevrouw Katleen Martens	28
1.1.7. Tussenkomsst van de heer Jan Roegiers	28
1.1.8. Tussenkomsst van mevrouw Sabine Poleyn	30
1.1.9. Tussenkomsst van de heer Johan Verstreken	31

1.1.10. Tussenkomst van de heer Ludwig Caluwé	32
1.2. Antwoorden van de minister-president	33
1.2.1. Vlaamse UNESCO-Commissie.....	33
1.2.2. Interdepartementale beleidscoherentie	33
1.2.3. De Europese Unie als globale speler	34
1.2.4. Versterking van de Vlaamse Vertegenwoordiging bij de Belgische PV bij de Europese Unie.....	34
1.2.5. Vlaamse Europa-campagne.....	34
1.2.6. Comité van de Regio's.....	34
1.2.7. Bescherming van de culturele en audiovisuele sector	34
1.2.8. Vrijhandelsakkoorden als instrument voor hulpverlening	34
1.2.9. Vlaamse noodhulp voor Pakistan	35
1.2.10. Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland.....	35
1.2.11. De Vlaamse buitenlandvertegenwoordigingen.....	36
1.2.12. Samenwerking met de federale diplomatie	37
1.2.13. Vlaamse vertegenwoordiging bij de multilaterale organisaties	37
1.2.14. Flanders Center Osaka	37
1.2.15. Vlaams-Europees Verbindingsagentschap	38
1.2.16. Internationaal Agentschap voor Hernieuwbare Energie.....	38
1.2.17. Vlaamse bijdrage aan de UNESCO en IAO-trustfondsen	38
1.2.18. Vlaanderen en de landen van de Westelijke Balkan	39
1.2.19. Catalonië en Kosovo	39
1.2.20. Samenwerking met de Duitstalige Gemeenschap	39
1.2.21. Grensoverschrijdende samenwerking met Noord-Frankrijk.....	39
1.2.22. Wapenhandel	40
1.2.23. Herdenking van 100 jaar Grote Oorlog.....	40
1.2.24. Taskforce Holocaustherdenking.....	41
1.2.25. Betrekkingen met Nederland	41
1.2.26. Benelux-Parlement	41
1.2.27. Positie van het Nederlands	41
1.2.28. Flanders Inspires International Visitors	42
1.2.29. Journalisten-uitwisseling met Nederland.....	42
1.2.30. Regelgevingsagenda	42
2. Internationaal ondernemen.....	42
2.1. Vragen en opmerkingen van de leden.....	42
2.1.1. Tussenkomst van mevrouw Sabine Poleyn.....	42
2.1.2. Tussenkomst van de heer Marc Hendrickx.....	43
2.1.3. Tussenkomst van de heer Paul Delva	44

2.1.4.	Tussenkomst van de heer Jan Roegiers	45
2.1.5.	Tussenkomst van de heer Karim Van Overmeire	45
2.1.6.	Tussenkomst van de heer Frank Creyelman	46
2.2.	Antwoorden van de minister-president	47
2.2.1.	Werkgroep EU-Handelsbeleid.....	47
2.2.2.	Meldpunt Handelsbelemmeringen	47
2.2.3.	Europese Partnerschapsovereenkomsten	48
2.2.4.	Aantrekken van buitenlandse investeringen	49
2.2.5.	Technologieattachés	49
2.2.6.	Intergewestelijke samenwerking	49
2.2.7.	Grondstoffendiplomatie.....	50
2.2.8.	Agentschap voor Buitenlandse Handel	50
2.2.9.	Evaluatie kantorennetwerk F.I.T.	50
2.2.10.	Vlaamse handelsbalans	50
2.2.11.	Handel met Brazilië	51
3.	Ontwikkelingssamenwerking.....	51
3.1.	Vragen en opmerkingen van de leden.....	51
3.1.1.	Tussenkomst van mevrouw Sabine Poleyn.....	51
3.1.2.	Tussenkomst van de heer Christian Verougstraete.....	54
3.1.3.	Tussenkomst van de heer Matthias Diependaele	55
3.1.4.	Tussenkomst van de heer Jan Roegiers	55
3.1.5.	Tussenkomst van mevrouw Katleen Martens	56
3.2.	Antwoorden van de minister-president	56
3.2.1.	Ex-Change	56
3.2.2.	Europese Partnerschapsovereenkomsten	57
3.2.3.	Beleidskader voor noodhulp	57
3.2.4.	Central Emergency Response Fund	57
3.2.5.	Vlaams Medisch Interventieteam	57
3.2.6.	Strijd tegen klimaatverandering	58
3.2.7.	Concentratiebeleid	58
3.2.8.	Politieke dialoog.....	58
3.2.9.	Waarborgverlening voor microfinanciering.....	59
3.2.10.	Intrafederaal overleg	59
3.2.11.	Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand.....	59
3.2.12.	Begrotingstechnische opmerkingen	59
III.	Indicatieve stemmingen	60
1.	Indicatieve stemming over de decreetsartikelen	60

2. Indicatieve stemming over de begrotingstabel.....	60
2.1. Begrotingstabel – Afdeling I.....	60
2.1.1. Entiteit DB0 – Departement Internationaal Vlaanderen.....	60
2.1.2. Entiteit DC0 – Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS).....	60
2.1.3. Entiteit DD0 – Upgrading Koningin Elisabethzaal en Vlaams Europees Verbindingsagentschap	61
2.2. Begrotingstabel – Afdeling III	61
3. Bijlagen bij de uitgavenbegroting.....	61
Gebruikte afkortingen	62
Bijlagen:	
Bijlage 1: Beleid ten aanzien van de Westelijke Balkan.....	67
Bijlage 2: Samenwerking met Noord-Frankrijk	71
Bijlage 3: APEC-beurzen Departement internationaal Vlaanderen (2009-2010)	75
Bijlage 4: Stand van zaken Raadgevend Comité (RACO)	79
Bijlage 5: Vragen met betrekking tot de begroting.....	83

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking keurde op haar bijeenkomst van dinsdag 16 november 2010 de haar toegewezen elementen en bepalingen van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2011 indicatief goed. In concreto betreft het hier de bevoegdheden Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking, die alle ressorteren onder minister-president Kris Peeters, die binnen de Vlaamse Regering ook bevoegd is voor het buitenlands beleid.

Overeenkomstig artikel 74, lid 4, van het Reglement van het Vlaams Parlement, werd de beleidsbrief Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking – Beleidsprioriteiten 2010-2011 (*Parl. St.* Vl. Parl. 2010-11, nr. 726/1) die betrekking heeft op de genoemde beleidsdomeinen samen met de uitgavenbegroting besproken.

De minister-president verschafte eerst een algemene toelichting bij de voornaamste elementen van de uitgavenbegroting, waarna hij omstandig inging op de negen beleidssporen die terug te vinden zijn in de beleidsbrief. De daaropvolgende bespreking verliep – evenals de toelichting bij de beleidsbrief – thematisch, waarbij achtereenvolgens het algemeen buitenlands beleid (met inbegrip van het Europees beleid en de wapenhandel), het internationaal economisch gebeuren en de internationale samenwerking aan bod kwamen.

De heren Karim Van Overmeire en Paul Delva werden aangesteld tot co-verslaggevers van de bespreking over zowel het ontwerp van decreet houdende de uitgavenbegroting als de beleidsbrief. De besprekingen werden afgesloten met een indicatieve stemming over alle aan de commissie toegewezen en toekomstige elementen van de uitgavenbegroting. Tevens werden diverse moties van aanbeveling met betrekking tot de genoemde beleidsbrief formeel aangekondigd.

I. UITEENZETTING DOOR DE HEER KRIS PEETERS, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID, LANDBOUW EN PLATTELANDSBELEID

Minister-president *Kris Peeters* verklaart achtereenvolgens de uitgavenbegroting voor 2011 en de daarbij horende beleidsbrief te zullen toelichten. Voor wat de uitgavenbegroting betreft zal hij zich beperken tot het situeren van de voornaamste wijzigingen en fluctuaties, waarna hij meer omstandig zal ingaan op de beleidsmatige aspecten van een en ander. Hij attendeert de commissie ook op het feit dat hij een ruime groep medewerkers van zijn kabinet en administratie heeft meegebracht, ten einde maximaal te kunnen antwoorden op de vragen van de leden.

1. Toelichting bij de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 2011

Bij de aanvang van zijn uiteenzetting wijst de minister-president erop dat het beleidsdomein Internationaal Vlaanderen zeven begrotingsprogramma's omvat. Het betreft meer bepaald de programma's: DA – Apparaatkredieten; DB – Provisies; DC – Algemeen; DD – Algemeen Buitenlands Beleid; DE – Internationale Samenwerking en DF – Internationaal Ondernemen. Het zevende programma, DG – Toerisme, behoort tot de bevoegdheden van minister Geert Bourgeois en valt ook onder de werkingssfeer van een andere parlementaire commissie. Op dit laatste programma zal hier dan ook niet verder worden ingegaan.

Volledigheidshalve geeft de minister-president ook nog mee dat het bij beleidskredieten gaat over de optelsom van de niet gesplitste en de gesplitste vastleggingskredieten en dat

hij met betalingskredieten het geheel van de niet gesplitste en de gesplitste ordonnanceringkredieten bedoelt. In de begrotingsprogramma's die onder zijn bevoegdheid vallen komen overigens ook geen vastleggingsmachtigingen voor. Daarna overloopt hij systematisch de zes genoemde begrotingsprogramma's.

1.1. Programma DA – Apparaatkredieten

Het programma DA of Apparaatkredieten omdat de loon- en werkingskredieten van respectievelijk het Departement internationaal Vlaanderen (met inbegrip van de dotatie aan de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen – SARiV), het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS) en de projectleider voor de upgrade van de Koningin Elisabethzaal in Antwerpen en het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (vleva).

In vergelijking met de aangepaste begroting voor 2010 dalen de beleids- en betaalkredieten elk met 196.000 euro of 1,8 percent. Die daling is in belangrijke mate het gevolg van de door de Vlaamse Regering opgelegde bezuinigingen op personeels- en werkingskredieten. Bovendien wordt een gedeelte van de kredieten bestemd voor de projectleider van vleva via begrotingsprogramma DD geïntegreerd in de dotatie aan vleva.

1.2. Programma DB – Provisies

Zowel de vastleggings- als de ordonnanceringskredieten op dit begrotingsprogramma dalen spectaculair. In concreto betekent dit een afname met 12.763.000 euro, of liefst 86,3 percent. Deze daling mag dan indrukwekkend ogen, ze is ook volkomen logisch, aangezien het Belgische EU-voorzitterschap eind dit jaar afloopt. Waarbij de minister-president er op wijst dat Vlaanderen, in zijn hoedanigheid van uittredend voorzitter, de nieuwe Hongaarse EU-voorzitter tijdens het eerste semester van 2011 wel nog enige assistentie zal verlenen.

1.3. Programma DC – Algemeen

De kredieten van dit programma zijn bestemd voor entiteitsoverschrijdende activiteiten of projecten, zoals de cofinanciering van het Steunpunt Buitenlands Beleid, Toerisme en Recreatie. De beleids- en betaalkredieten van het begrotingsprogramma in kwestie verminderen met 14.000 euro, hetgeen een daling van 4,4 percent betekent.

1.4. Programma DD – Algemeen Buitenlands Beleid

De beleidskredieten van begrotingsprogramma DD verminderen met 1.789.000 euro, hetgeen een daling met 15,5 percent betekent. Een en ander heeft vooral betrekking op de internationale communicatie en de bilaterale samenwerking. De betaalkredieten daarentegen, stijgen lichtjes. In concreto nemen ze toe met 111.000 euro, goed voor een stijging van 0,9 percent.

1.5. Programma DE – Internationale Samenwerking

In vergelijking met de aangepaste begroting 2010, wijzigen de beleidskredieten nauwelijks. De daling belooft 0,3 percent of 87.000 euro. De betaalkredieten stijgen met 2.673.000 euro of 11,3 percent. Deze toename heeft meer bepaald te maken met het uitbetalingsritme van de vastgelegde enveloppes. De minister-president preciseert dat de voorbije jaren

een aantal projecten of programma's later dan gepland zijn gestart of afgerond, waardoor de uitbetaling van de overeenkomstige financiële schijven eveneens in de tijd naar achter is geschoven. Dit heeft een zekere mate van onderbenutting van de beschikbare kredieten tijdens het lopende jaar tot gevolg gehad, maar zal logischerwijze ook leiden tot een extra kredietbehoefte in de nabije toekomst. De bijkomende betalingskredieten op de ontwerp-begroting 2011 moeten toelaten in de loop van het volgende jaar een aantal financiële engagementen na te komen waarvoor de benodigde middelen initieel op vorige begrotings-jaren waren begroot.

1.6. Programma DF – Internationaal Ondernemen

Voor wat programma DF betreft, dalen de beide kredietsoorten lichtjes. De beleidskredieten dalen meer bepaald met 523.000 euro, of bijna 1 percent, terwijl de betaalkredieten eveneens met dat bedrag, ook goed voor 1 percent, dalen. Er is een toename van de werkingsdotatie aan F.I.T., om uitvoering te kunnen geven aan een van de doelstellingen van ViA (Vlaanderen in Actie) die bestaat in het versterken van het aantrekken van buitenlandse investeringen. Iets waar deze commissie sterk op had aangedrongen en waarin ze door de minister-president dus ook gevolgd is. Tenslotte zijn er ook nog een aantal verschuivingen tussen de basisallocaties die betrekking hebben op exportondersteuning vanuit F.I.T..

En last but not least is er een forse vermindering – ten belope van 368.000 euro of 18,8 percent – van de dotatie aan het Agentschap voor Buitenlandse Handel. Een ingreep die eerder overigens ook reeds geopperd werd in deze commissie. De vermindering van het krediet op deze basisallocatie moet bijdragen tot de realisatie van de algemene besparingsmaatregelen, of kan gelden als compenserende besparing voor een verhoging van de middelen op enkele andere basisallocaties van dit programma.

Concluderend stelt de minister-president dat hij hiermee – voor wat de hier besproken beleidsdomeinen betreft – de belangrijkste wijzigende elementen uit de uitgavenbegroting voor 2011 heeft aangehaald. Er werd in het voorliggende begrotingsontwerp dus rekening gehouden met de algemene nood tot besparen, met de kern van de programma's én met de wensen van deze commissie, zo onder andere wat het intensifiëren van het aantrekken van buitenlandse investeringen betreft.

2. Toelichting bij de beleidsbrief

Bij de aanvang van zijn uiteenzetting bij de beleidsbrief, attendeert de minister-president de leden op het feit dat hij zich bij de opmaak van zijn beleidsbrief zo strikt mogelijk gehouden heeft aan de voorschriften die ter zake door het Vlaams Parlement werden uitgevaardigd. Dienovereenkomstig volgt de structuur van de beleidsbrief scrupuleus de structuur van de beleidsnota 2009-2014 (*Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 195/1*). Vandaar dat de beleidsbrief is opgebouwd rond negen strategische doelstellingen. Deze nauwe afstemming tussen beleidsnota en beleidsbrief, moet de leesbaarheid en vergelijkbaarheid van de beide documenten bevorderen.

2.1. Internationale Politiek

2.1.1. *Mondiale antwoorden op globale problemen*

Het voorrang geven aan de logica van het internationaal recht in de internationale betrekkingen staat als beleidsprincipe vooraan in het internationale beleid van de Vlaamse Regering. Het was ook dat principe dat ten grondslag lag aan diverse standpunten die de Vlaamse Regering innam over een aantal punten waaromtrent in deze commissie van

gedachten werd gewisseld. De minister-president denkt daarbij onder andere aan de discussies over een eventueel EU-visserijakkoord met Marokko, de problematiek van het Midden-Oosten en diverse kwesties in verband met mensenrechten. Ter zake werden ook heel wat initiatieven genomen, zoals laatstelijk nog een brief die aan de ambassade van Iran werd gericht in het kader van de dreigende steniging van een veroordeelde vrouw.

Het beginsel dat internationale rechtsregels in de internationale besluitvorming moeten primeren op feitelijke politieke machtsverhoudingen, is een helder uitgangspunt dat de Vlaamse Regering ook de volgende jaren onverminderd zal hanteren.

Om bij te dragen tot de creatie en de geldigheid van internationale rechtsregels heeft de Vlaamse Regering afgelopen jaar ook zeventien ontwerpen van decreet ingediend bij het Vlaams Parlement om instemming met internationale verdragen te bekomen. En de Vlaamse Regering neemt zich, zoals mag blijken uit de in bijlage bij de beleidsbrief opgenomen regelgevingsagenda, voor om ook in 2011 nog een dertigtal verdragen voor instemming in te dienen bij het parlement.

Een tweede uitgangspunt, dat eveneens wordt gehuldigd in de beleidsnota, luidt dat samenwerking met internationale organisaties kan bijdragen tot de versterking van het internationale systeem. Tijdens het eerste jaar van deze legislatuur werd die weg verder bewandeld, met onder andere: een nieuwe bijdrage van 1 miljoen euro aan het Trustfonds van de UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization); de ondertekening van een nieuwe Trustfondsovereenkomst met de UNESCO; de vernieuwing van de Vlaamse UNESCO-commissie; een financiële bijdrage aan de UNRWA (United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East) ten belope van 300.000 euro in 2009 en ten belope van 500.000 euro in 2010 en ten slotte de onderhandeling van een nieuwe overeenkomst met de IAO (Internationale Arbeidsorganisatie) en de storting in het IAO-Trustfonds van 900.000 euro.

Vervolgens stelt de minister-president dat deze vernieuwde instrumenten ook in 2011 ten volle zullen worden ingezet om de gestelde beleidsdoelen te realiseren. In 2011 zal verder ook een nieuw stagefinancieringssysteem in werking treden, waarop jongeren een beroep kunnen doen om stage te lopen bij een groot aantal internationale instellingen. Ook zal een nieuwe driejarige samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en UNAIDS in werking treden. En tenslotte zal er werk gemaakt worden van de toetreding van België tot het Internationaal Agentschap voor Hernieuwbare Energie (IRENA). Dienaangaande geeft de minister-president nog mee dat dit dossier weliswaar een zekere vertraging heeft opgelopen, maar dat dit niets afdoet van het belang ervan voor de Vlaamse technologie- en innovatiesector. Samen met zijn collega bevoegd voor Energie, wil hij hier in 2011 dan ook werk van maken.

Het spreekt daarbij voor zich dat de Vlaamse Regering daarnaast ook nog diverse vormen van samenwerking heeft lopen met een hele reeks andere internationale organisaties. Zo wordt er bijvoorbeeld inzake armoedebestrijding samengewerkt met de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO), de VN-Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO), het World Agroforestry Centre (ICRAF) en UNICEF. Op deze prioritaire inzet voor armoedebestrijding zal de minister-president nog terugkomen bij de bespreking van de achtste strategische doelstelling.

Nog in het kader van de wens om bij te dragen tot de versterking van de internationale rechtsorde, ondersteunt de Vlaamse Regering tevens verschillende organisaties die zich tot doel stellen het VN-systeem te promoten in Vlaanderen. Zulks was reeds het geval in 2009 en 2010 en zal ook in 2011 worden voortgezet.

Een laatste belangrijk thema dat onder de eerste strategische doelstelling ressorteert, betreft het respect voor de rechten van de mens. De Vlaamse Regering heeft in 2010 meegewerkt aan diverse mensenrechtenrapportages. Het meest recente rapport had betrekking op het Internationaal Verdrag inzake Burgerlijke en Politieke Rechten (BUPO) van de VN. De minister-president wijst er op dat hierover nog maar vorige week uitgebreid gediscussieerd werd in dit parlement naar aanleiding van een vraag om uitleg in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting (*Hand. VI. Parl. 2009-10, nr. C54 - FIN5, pp. 12-22*). Een van de conclusies van die bespreking was ondubbelzinnig dat dit verdrag misbruikt wordt voor intern gebruik in de Belgische context, hetgeen bepaald een kwalijke zaak is. Hij vindt het ook bijzonder spijtig dat de VN-experts geen rekening hebben gehouden met de opmerkingen van de Vlaamse Regering, zeker voor wat de taalvereisten voor lokale mandatarissen betreft. Hij kondigt aan dat hierover een brief zal worden gericht aan het betreffende Comité van Experts.

In mei 2011 dan, zal de dialoog plaatsvinden tussen België en de UPR-werkgroep (Universal Periodic Review) van de VN-Mensenrechtenraad. Deze datum moet men dus zeker in het achterhoofd houden. De Vlaamse overheid is actief betrokken bij de voorbereiding van dit dossier en zal het ook verder met veel aandacht en zorg opvolgen.

Ook over mensenrechtensituaties in het buitenland wordt de Vlaamse Regering regelmatig aangesproken door dit parlement en deze commissie. Er is het recente voorbeeld van de toepassing van de doodstraf door stening in Iran. Maar ook met betrekking tot de homofobe wetgeving in Malawi is de regering vrij intensief tussengekomen. De minister-president verzekert de commissieleden dat de Vlaamse Regering dat ook in de toekomst zal blijven doen, bij voorkeur en om effectiviteitsredenen, samen met de EU of andere lidstaten of regio's. In de laatstgenoemde kwestie heeft bijvoorbeeld ook Schotland een bijdrage geleverd. Waar het mensenrechtenkwesties betreft, heeft de Vlaamse Regering dus altijd klare taal gesproken ten aanzien van de betrokken landen.

2.1.2. De Europese Unie als globale speler

De tweede strategische beleidslijn waarover de minister-president het wil hebben is die van de Europese Unie als wereldspeler. Hij stelt dat de Vlaamse Regering ten gronde overtuigd is van het belang van de Europese Unie, ook voor Vlaanderen. Zijns inziens kan en moet de EU zich dan ook ontwikkelen tot een sterkere speler op wereldvlak. De regering heeft daarom ingezet op een sterke bijdrage aan het Belgische EU-voorzitterschap, een verdere politieke integratie van de EU en, last but not least, een versterking van de Europese economische concurrentiekracht.

Het lopende Belgische EU-voorzitterschap heeft van de andere lidstaten al lovende commentaar gekregen. Het is dus zaak de reeds geleverde inspanningen vol te houden tot het einde van de voorzitterschapsperiode, kwestie van te kunnen kapitaliseren op deze goodwill. Dat een en ander zo lovend onthaald wordt is ongetwijfeld te danken aan de vele inspanningen die werden geleverd om van dit voorzitterschap een succes te maken. Dat zulks heel wat energie, tijd en inzet van mensen gekost heeft, spreekt voor zich.

Een en ander heeft overigens ook wel wat geld gekost. De Vlaamse Regering heeft voor de periode 2009-2011 een budget van maximaal 20 miljoen euro voorzien om de Vlaamse institutionele verplichtingen en verantwoordelijkheden tijdens het voorzitterschap te kunnen waarmaken. Daarbij is eerst en vooral aandacht gegaan naar de noodzakelijke capaciteitsopbouw van de Vlaamse overheid. Een tachtigtal tijdelijke personeelsleden werden aangeworven, vooral bij de beleidsdomeinen waarin Vlaamse ministers optreden als Belgisch voorzitter, te weten: Landbouw en Visserij, Leefmilieu, Jeugd en Sport. Die departementen konden dus rekenen op een tijdelijke versterking van hun internationale

diensten. Daarnaast was ook de versterking van de Vlaamse Vertegenwoordiging binnen de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de EU van zeer groot belang. De capaciteitsopbouw kwam verder ook tot uiting in een uitgebreid Vlaams vormingsprogramma, dat werd opgezet in samenwerking met gespecialiseerde Europese instituten en Vlaamse universiteiten.

Doordat er voldoende financiële middelen en gekwalificeerd personeel was, konden de ruim zeventig vergaderingen die Vlaanderen in het kader van het EU-voorzitterschap organiseert (of nog moet organiseren), in goede banen worden geleid. De minister-president verwijst daarbij onder andere naar de informele ministerraad over Leefmilieu in Gent, naar de toekomstige informele ministerraad over Onderwijs in Brugge, naar de ministeriële conferentie over Sport in Antwerpen en naar de voorbereidingen op de internationale milieutoppen van Nagoya en (dra ook) Cancun. Ook zijn er de vele ambtelijke vergaderingen op hoog niveau of onder experts, zowel voor verplichte halfjaarlijkse bijeenkomsten, als op eigen initiatief van het voorzitterschap. Het moge duidelijk zijn dat dit alles heel wat inzet heeft gevergd van de Vlaamse overheid.

Vlaanderen is ook tijdig begonnen met de inhoudelijke voorbereidingen. Voorafgaandelijk aan de start van het opstellen van het gezamenlijke trio-voorzitterschapsprogramma van Spanje, België en Hongarije en het eigen programma van het Belgische voorzitterschap, heeft Vlaanderen voor elk beleidsdomein zijn prioriteiten vastgesteld. Dienovereenkomstig werden er een vijftal algemene krachtlijnen geformuleerd. De eerste krachtlijn betreft de EU 2020-strategie, die uiterst belangrijk is voor Vlaanderen, aangezien een groot deel van die strategie precies over Vlaamse bevoegdheden gaat, zoals daar zijn: Werk, Onderwijs, Onderzoek, Leefmilieu en Industrie. De andere krachtlijnen zijn: sociale inclusie; klimaat, energie en leefmilieu; de betrokkenheid van regio's en burgers bij de Europese Unie en duurzame ontwikkeling.

Minister-president Peeters benadrukt dat Vlaanderen zeer actief heeft deelgenomen aan de diverse overlegstructuren voor de opmaak van de voorzitterschapsprogramma's, waardoor de essentiële Vlaamse aandachtspunten werden opgenomen. Niet in het minst voor de hoger genoemde bevoegdheden waarbij Vlaamse ministers als Belgisch voorzitter zouden optreden. Net voor de start van het voorzitterschap heeft de Vlaamse Regering ook haar goedkeuring gegeven aan dossierfiches van de voor Vlaanderen belangrijke dossiers, die waren opgesteld in samenwerking met de Vlaamse Vertegenwoordiging.

Ten slotte werd er ook flink geïnvesteerd in communicatie. Een onderwerp dat in het verleden ook reeds meermaals in deze commissie werd aangekaart. Het betreft in eerste instantie de omkadering van het eigenlijke voorzitterschap met een eigen Vlaams luik binnen de Belgische voorzitterschapssite, persconferenties over evenementen en de zichtbaarheid op de activiteiten. Verder lopen er ook nog diverse communicatielijnen om enerzijds de burger nauwer te betrekken bij en te informeren over het Europese gebeuren en anderzijds Vlaanderen duidelijker te profileren bij de internationale doelgroepen als een open en Europees georiënteerde regio. Vooral de samenwerking met de media en de campagne 'Vlaanderen schittert in Europa, Europa schittert in Vlaanderen' heeft daartoe bijgedragen.

Zoals eerder gesuggereerd in deze commissie is het voorzitterschap aangegrepen als katalysator voor een sterkere Europese bewustwording van de Vlaamse overheid en haar beleidsvoering, en om een meer open en internationaal beeld van Vlaanderen aan de buitenwereld te tonen. Het is daarbij de bedoeling dat de investeringen en de ervaringen die op het Europese niveau worden opgedaan, verder zullen renderen om op die manier te komen tot een performanter Vlaams internationaal beleid. De minister-president meent

dat dit meer dan welkom is, omdat Vlaanderen in 2011 voor grote Europese uitdagingen staat. Hij denkt daarbij aan dossiers als daar zijn de EU 2020-strategie (die trouwens gelijk spoort met het eigen Pact 2020); het meerjarig financieel kader vanaf 2013; de duurzame visserij en de duurzame landbouw. Ook na afloop van het Belgische voorzitterschap zal Europa dus sowieso een belangrijk gegeven blijven binnen de Vlaamse beleidscyclus. Vlaanderen moet dan ook de ambitie hebben om daar eigen accenten te pogen aan toe te voegen, in zoverre die daar ab initio al niet in terug te vinden zijn.

2.1.3. *Subsidiariteit en culturele diversiteit*

De minister-president komt dan tot het derde grote strategische doelstelling uit zijn beleidsbrief: subsidiariteit en culturele diversiteit.

Het gaat hierbij om de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel en de vrijwaring van de culturele verscheidenheid. Subsidiariteit en buitenlands beleid ontmoeten elkaar op het laagste niveau heel concreet op het domein van de grensoverschrijdende samenwerking. Er werd het voorbije jaar actief verder gebouwd aan de grensoverschrijdende samenwerking tussen West-Vlaanderen en Noord-Frankrijk, onder meer via de EGTS-formule (Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking), die werd toegepast voor de Eurometropool Rijsel-Kortrijk-Doornik en voor het samenwerkingsverband West-Vlaanderen/Flandre-Dunkerque-Côte d'Opale. De bijzondere opdracht van de Vlaamse coördinator van de grensoverschrijdende en interregionale samenwerking met Noord-Frankrijk werd dan ook met twee jaar verlengd tot 1 april 2012.

Op 25 juni van dit jaar heeft de Vlaamse Regering ook een beslissing genomen over de grensoverschrijdende samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland en de aanpak van een aantal knelpunten. Met betrekking tot die laatste geeft de minister-president nog mee dat hij ze ondertussen ook besproken heeft met zijn Nederlandse collega Mark Rutte. Hij heeft bij die gelegenheid de zaken overigens wel degelijk op scherp gesteld. In de marge daarvan kan hij nog meedelen dat hij er meteen ook toe heeft bijgedragen – om de eenvoudige reden dat wij dat van onze kant nu eenmaal niet zien zitten – dat er geen verhoging van de accijnzen op brandstof zal komen in Nederland, ondanks het feit dat zulks duidelijk in het Nederlandse regeerakkoord is vermeld. Ook daarover zal in het Nederlandse parlement ongetwijfeld nog wel gediscussieerd worden. Als Vlaams minister-president is hij enkel verantwoordelijk voor de uitvoering van het Vlaamse regeerakkoord. De uitvoering van het Nederlandse regeerakkoord is niet meteen zijn eerste zorg.

Na de goedkeuring van het nieuwe Benelux-Verdrag besliste het Benelux-Comité van Ministers eind 2009 om ook het andere – uit 1955 daterende – basisverdrag van de Benelux, met name het verdrag tot instelling van de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad, te wijzigen. Op 7 mei 2010 heeft de Vlaamse Regering een aantal krijtlijnen voor deze onderhandelingen vastgelegd, die later met een delegatie van het Vlaams Parlement werden afgetoetst. Op 13 september jongstleden vond dan nog een tweede overleg plaats met een delegatie van dit parlement over het praktische verloop van de onderhandelingen. De minister-president stelt dat het voor zich spreekt dat hij ook in 2011 het Vlaams Parlement op de hoogte zal houden van de ontwikkelingen in dit dossier. Hij deelt verder nog mee dat de heer Koen Verlaeckaert, secretaris-generaal van het Departement internationaal Vlaanderen, dit van zeer nabij volgt en de onderhandelingen voert.

Daarnaast speelt het subsidiariteitsbeginsel vanzelfsprekend ook heel erg mee in de verhouding van de deelstaten tot de Europese Unie. Het is de, ook in de beleidsnota geformuleerde ambitie om vanuit de Vlaamse overheid meer te wegen op de Europese besluitvorming. Daartoe zet Vlaanderen vooral in op het multilaterale instrument dat

REGLEG is. Vlaanderen heeft zich het afgelopen jaar ten volle geconcentreerd op de voorbereiding van het EU-voorzitterschap en heeft in het kader daarvan getracht om sneller en beter georganiseerd op aankomende Europese besluitvorming in te spelen of erop te wegen.

Ook de promotie van de culturele diversiteit is nadrukkelijk aanwezig gebleven op de agenda van de Vlaamse Regering. De belangen van de Vlaamse culturele en audiovisuele sector werden met succes verdedigd tijdens de vrijhandelsonderhandelingen van de Europese Unie met een aantal derde landen, zoals Zuid-Korea. Samen met Nederland en via de Nederlandse Taalunie (NTU) werd en wordt ook gewaakt over de positie en de luister van de Nederlandse taal. Via allerlei kanalen werd een actieve culturele diplomatie gevoerd, met allerlei Vlaamse culturele manifestaties, in zowat alle hoeken van de wereld. Als voorbeelden hiervan vermeldt de minister-president onder andere de actieve culturele aanwezigheidspolitiek van de verschillende vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering in het buitenland zoals die onder andere tot uiting kwam in het Fläming cultureel festival in Duitsland en in de Kamers vol Kunst-tentoonstelling in Den Haag. Daarnaast kan ook nog gewezen worden op de culturele programmering van zowel het Flanders House in New York als het Flanders Center in Osaka en de samenwerking met Nederland in derde landen, zoals de organisatie van het Flachlandfestival in Berlijn, dat plaatsvond van 27 tot 29 augustus 2010.

Vlaanderen heeft eveneens een belangrijke rol gespeeld in de Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland (CVN) en het manifest 'Buren als culturele bondgenoten'. Na een evaluatie van de Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland in 2009 en een reflectie over de resultaten daarvan in 2010, zal in 2011 de vernieuwing van de commissie in de praktijk worden omgezet.

2.1.4. Een verantwoord vergunningsbeleid inzake wapenhandel

Een vierde en laatste punt in het meer 'politieke' hoofdstuk van de beleidsnota en de beleidsbrief betreft de controle op de handel in strategische goederen. Nog maar vorige week werd in het Vlaams Parlement een dossier over illegale export naar Iran te berde gebracht dat enige commotie teweegbracht. Het ging in dit geval overigens niet om Vlaamse bedrijven. Het spreekt voor zich dat de regels moeten worden nageleefd. Mee ingaande op de vraag van deze commissie werd een ontwerpdecreet opgesteld dat onderhand heel ver gevorderd is. In de loop van de volgende weken zal er hierover meer tekst en uitleg kunnen worden gegeven. Nadat het ontwerp van decreet is neergelegd kan erover van gedachten worden gewisseld in en met deze commissie. Dit nieuwe regelgevende kader vereist evidentierwijze dat alle betrokken actoren, hetzij uit de private wereld dan wel uit de overheid, daarvan op de hoogte worden gesteld. Ook in 2011 zullen daarom de nodige initiatieven worden genomen inzake informatieverspreiding en responsabilisering.

2.2. Internationaal economisch beleid

2.2.1. Een sterkere internationalisering van de Vlaamse economie

De minister-president komt dan tot het meer economische luik van zijn beleidsbrief. Het eerste punt daarin (of de vijfde strategische doelstelling in de totaliteit van de beleidsbrief) betreft een sterkere internationalisering van de Vlaamse economie. Een periode van economisch herstel dient zich aan. Er wordt voorspeld dat de opkomende economieën in Azië en in landen als Brazilië en Rusland in 2010 en 2011 economische groeicijfers zullen optekenen die nauw aanleunen bij het niveau dat ze voor de crisis hadden. In Europa zou de heropleving volgens de laatste OESO-cijfers wat minder snel verlopen dan initieel verwacht. Waakzaamheid is dan ook de boodschap. En op de langere termijn moeten de juiste keuzes worden gemaakt.

Minister-president Peeters wijst er daarbij op dat de internationalisering van de Vlaamse economie ook een van de twintig doelstellingen van Vlaanderen in Actie is. Aspecten die daartoe bijdragen worden in de beleidsbrief doorvertaald, zoals: de toenemende buitenlandse investeringen, het ermee gepaard gaande investeringsbedrag en de rol van F.I.T. daarbij; het toenemende aantal exporterende bedrijven; de stijging van de Vlaamse uitvoer naar snelgroeïende economieën. Het belang van het nastreven en het opvolgen van deze ambitieuze doelstellingen spreekt voor zich.

Hoewel slechts een kleine regio, speelde Vlaanderen ook in 2009 een vooraanstaande rol in de wereldhandel. Voor wat goederen betreft staat Vlaanderen als exportland immers op de twaalfde plaats in de wereldranking. Een gegeven dat door critici nogal eens over het hoofd wordt gezien, maar waar we best trots op mogen zijn. Het is zaak deze positie te behouden of zelfs nog te stijgen in de ranking. Het is weliswaar nog even wachten op de cijfers voor 2010, maar er mag geredelijk verwacht worden dat ook deze gegevens positief zullen uitvallen. Hoe dan ook moeten we onze sterke positie in de wereldhandel verdedigen, dit in samenspraak met het Vlaamse economische middenveld. Er zijn daartoe 25 focuslanden geselecteerd met, hetzij een bewezen economisch potentieel (zoals Duitsland, de Verenigde Staten en Canada), hetzij een sterk groeipotentieel (zoals de BRIC-landen, Mexico en Turkije). Op basis van deze selectie worden zendingen, beurzen en seminars gepland. In 2010 was Vlaanderen aanwezig op de wereldtentoonstelling in Shanghai en heeft de minister-president zendingen naar de VS, Turkije en Rusland geleid. In 2011 staan er, door de minister-president begeleide, F.I.T.-zendingen gepland naar India, Brazilië, de Verenigde Arabische Emiraten en Qatar. Er zullen dus bijkomende inspanningen geleverd worden om investeerders aan te trekken en Vlaamse bedrijven te helpen zich er te introduceren.

De minister-president wijst erop dat in de beleidsbrief ook veel aandacht wordt geschonken aan bedrijven die actief zijn in de dienstenmarkt. Hoewel de dienstenleveranciers in Vlaanderen sterk vertegenwoordigd zijn, blijft hun potentieel op de internationale markten vooralsnog onderbenut. Dat ook het Vlaams Parlement overtuigd is van het belang van de dienstensector is gebleken uit de discussies die hier reeds werden gevoerd over het thema van de Europese Dienstenrichtlijn (EDRL) en daaraan verwante dossiers. In het licht van deze gegevens vindt de minister-president het belangrijk om de Vlaamse dienstenleveranciers adequaat te ondersteunen. Om die redenen zijn de dienstenmarkten als belangrijk aandachtspunt opgenomen in de nieuwe beheersovereenkomst voor de periode 2011-2015 met het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (F.I.T.). In 2011 zal F.I.T. een exportmeter ontwikkelen die dienstenbedrijven een indicatie geeft van hun exportpotentieel. Bovendien zullen deze bedrijven grondig geïnformeerd worden over de voordelen van de Europese Dienstenrichtlijn.

Meer strategische vormen van internationaal ondernemen, zoals joint ventures en licentieovereenkomsten, winnen eveneens aan belang. De mogelijkheden voor Vlaanderen en de rol die F.I.T. hierin zou kunnen spelen, zijn volgens de minister-president zonneklaar. De Vlaamse overheid kan in dit verband overigens rekenen op financiële steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). In 2011 zal allicht een tweede actie volgen, die gericht zal zijn op synergieën tussen Vlaamse technologieclusters en hun buitenlandse evenknieën.

Naast de ondersteuning die aan kmo's geboden wordt om internationaal te gaan, is het eveneens belangrijk Vlaamse economische wereldspelers tot stand te brengen. In de loop van het voorbije werkjaar heeft de minister-president in dit verband het initiatief genomen om vijf miljoen euro in te brengen in het Fonds Vlaanderen Internationaal (FVI), dat ondersteuning biedt aan Vlaamse bedrijven met een groot internationaal potentieel. Een tweede actie is de uitreiking van de 'Leeuw van de Export', een prijs die elk jaar in september wordt uitgereikt. Dit jaar heeft een Oost-Vlaams bedrijf, Financial Architects, de prijs in de wacht gesleept.

Deze acties volstaan echter niet. In een aantal niches beschikt Vlaanderen over technologische wereldspelers. Om hier ook economische wereldspelers van te maken, moet de noodzakelijke stap van onderzoek naar internationaal ondernemen worden gezet. Minister-president Kris Peeters is in verband met de internationalisering van de Vlaamse kenniseconomie overtuigd van de belangrijke rol die hierin is weggelegd voor de Vlaamse technologieattachés. Er wordt algemeen erkend dat deze prachtig werk hebben geleverd. In de nieuwe beheersovereenkomst met F.I.T. zal hieraan dan ook de nodige aandacht worden besteed.

In het verlengde hiervan wil de minister-president sterk inzetten op meer beleidsafstemming tussen internationaal ondernemen en innovatie. Hij heeft dienovereenkomstig dan ook aangedrongen op een periodiek overleg tussen de leidende ambtenaren van F.I.T., het Agentschap Ondernemen, het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) en de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV). Daarnaast is het instrument van de technologieattachés als brugfunctie tussen de beleidsdomeinen positief geëvalueerd. De stuurgroep zal een aantal aanbevelingen uit het evaluatierapport in 2011 verder bespreken. Indien dit nodig mocht blijken, zal dit tot bijstellingen leiden.

Een ander belangrijk element van het Vlaamse beleid inzake internationaal ondernemen is gelegen in het aantrekken van buitenlandse investeringen. Hieromtrent werd een nieuwe, op drie pijlers steunende, strategie ontwikkeld. Eerstens zal F.I.T. zijn middelen gericht inzetten op een groep van focuslanden. Deze groep bestaat uit zowel traditionele investeringslanden als uit groei landen. Ten tweede zal F.I.T. zich concentreren op het aantrekken van activiteiten in plaats van op het aantrekken van sectoren. Het aantrekken van hoofdkwartieren, van sales- en marketingkantoren, van onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten en van logistieke operaties geniet hierbij de voorkeur. En ten slotte zal F.I.T. voor Vlaanderen interessante ondernemingen – zogenaamde 'targetcompanies' – meer proactief benaderen. Lapidair uitgedrukt zou men kunnen stellen dat het niet meer volstaat te wachten tot er iemand komt aanbellen, maar dat we zelf de boer op moeten. Daartoe zullen deze ondernemingen geïnformeerd worden over de troeven van Vlaanderen. Indien ze een investering in Vlaanderen zouden overwegen, zullen ze worden begeleid. Door middel van deze push-strategie heeft de Vlaamse overheid de ambitie om weldoordacht, modern en slagvaardig te zijn.

Wat actieve economische diplomatie betreft, heeft de minister-president het afgelopen jaar, samen met de betrokken diensten en agentschappen, al heel wat inspanningen geleverd. Er

zijn zendingen geweest naar Sint-Petersburg, naar Londen, naar Chili en naar Hongarije. Aangezien deze actieve diplomatie duidelijk bijzonder belangrijk is, zal ze onverkort worden voortgezet. In het licht hiervan kan de minister-president overigens meedelen dat ook de federale diplomaten deze initiatieven goed ondersteunen. Op het terrein bieden ze alle gevraagde hulp en bijstand.

2.2.2. Een vrijere en eerlijkere wereldhandel

De zesde doelstelling die met de beleidsbrief wordt nagestreefd is gelegen in een meer vrije en eerlijke wereldhandel. De rol die de Europese Unie daarin speelt is sinds kort nog belangrijker geworden. Sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon op 1 december 2009, is de Europese Commissie namelijk exclusief bevoegd voor het Gemeenschappelijk Handelsbeleid (GHB) van de EU. Wat onder meer ook de bevoegdheid betreffende het sluiten van investeringsovereenkomsten omvat. De Vlaamse overheid is ingeschakeld in dit Gemeenschappelijk Handelsbeleid en tracht alle kansen te benutten die dit beleid de Vlaamse ondernemingen biedt. In het verlengde daarvan acht de minister-president het noodzakelijk dat de Vlaamse ondernemingen goed zouden worden geïnformeerd en gesensibiliseerd. Het Meldpunt Handelsbelemmeringen bijvoorbeeld, stelt Vlaamse ondernemingen in staat handelsbelemmeringen op extracommunautaire markten te signaleren.

Zoals hoger reeds vermeld, heeft het Verdrag van Lissabon de EU exclusief bevoegd gemaakt voor het sluiten van investeringsovereenkomsten. Voordien stonden de lidstaten daar zelf voor in. De Vlaamse overheid is dienaangaande steeds betrokken partij geweest in de investeringsakkoorden die door de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) werden afgesloten met derde landen. Kort na het inwerkingtreden van het Verdrag van Lissabon, met name in maart 2010, heeft de Werkgroep EU-Handel een lijst van Vlaamse aandachtspunten in verband met het toekomstige Europese investeringsbeleid goedgekeurd.

Afsluitend verwijst de minister-president naar het in de beleidsbrief vermelde verband tussen handel en ontwikkeling. De onderhandelingen over economische partnerschapsovereenkomsten (EPA's) met zes landengroepen uit Afrika, de Caraïben en de Stille Oceaan (ACS-landen), hebben een paar moeilijke jaren gekend. Aangezien hierover in deze commissie eerder al uitgebreid werd gediscussieerd, hoeft daar hic et nunc echter niet op terug gekomen te worden. Hetzelfde geldt overigens voor de problematiek van de promotie van het respect voor de internationale arbeids- en milieunormen.

2.2.3. Een grotere internationale bereikbaarheid van Vlaanderen

Een zevende doelstelling betreft de grotere internationale bereikbaarheid van Vlaanderen. Het inherente economische belang van de Vlaamse havens en van een uitgebreide maritieme toegang tot Vlaanderen staat buiten kijf. Dit niet naar waarde schatten ware onverantwoord. Om die reden blijft de internationale promotie van de Vlaamse havens dan ook een belangrijk onderdeel binnen het internationale beleid van de Vlaamse Regering.

De verdieping van de Westerschelde is ondertussen grotendeels geschied. Op pagina 29 van het Nederlandse regeerakkoord komt dienaangaande zelfs de frase "Nu de Westerschelde is uitgediept..." voor, hetgeen er zou kunnen op wijzen dat de uitdieping volgens de Nederlanders zelfs voltooid is. Vanzelfsprekend zal de minister-president erop staan dat Nederland zijn verdragsverplichtingen integraal nakomt. Hij houdt dus onverkort vast aan de basisregel 'pacta sunt servanda'. Wat hij ondertussen overigens ook aan de Nederlandse Regering heeft kenbaar gemaakt en wat deze – spijts het feit dat ze nu nog enkele

alternatieven wenst te bekijken – ook goed begrepen heeft. Hijzelf heeft louter akte genomen van de Nederlandse intentie om nog eens enkele alternatieven te bekijken.

2.3. Vlaanderen en de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling

2.3.1. *Armoedebestrijding en sociaal-economische ontwikkeling*

De minister-president komt dan tot de achtste strategische doelstelling van de beleidsbrief: de bestrijding van armoede en het bevorderen van de sociaal-economische ontwikkeling. Hij wijst er daarbij op dat de Millennium-ontwikkelingsdoelstellingen (MDG's) een globaal overzicht bieden op de ontwikkeling en de welvaart in de wereld. Dit jaar in september kwamen staats- en regeringsleiders uit alle landen samen in New York om de vooruitgang op het vlak van de MDG's op te meten. Iedereen heeft dat allicht wel gevolgd. Ook Vlaanderen draagt zijn steentje bij aan de armoedebestrijding. Vorig jaar is de Vlaamse Official Development Assistance (ODA) opnieuw met veertien percent toegenomen. Voor het jaar 2010 heeft de minister-president de begroting voor Ontwikkelings-samenwerking overigens ook uitdrukkelijk vrijgesteld van de besparingsinspanningen. De ODA zal integendeel worden gehandhaafd, door een hogere uitbetalingsratio na te streven. Na 2011 is het de bedoeling een groeipad uit te tekenen om de ODA-engagementen uit het Pact 2020 uit te voeren.

In de beleidsbrief komen ook Zuid-Afrika, Mozambique en Malawi aan bod. Wat Mozambique betreft, zal de komende maanden een nieuwe strategienota 2011-2015 worden afgerond. In 2011 wordt dat allemaal van zeer nabij opgevolgd en zullen er initiatieven worden genomen voor de drie genoemde landen. De minister-president meent hier verder niet ten gronde op te moeten ingaan, aangezien alles in extenso is opgenomen in de beleidsbrief.

Ondernemerschap en tewerkstelling vormen hoe dan ook een belangrijk aandachtspunt in de Vlaamse ontwikkelingsstrategie en -beleid. Dit jaar is de capaciteit van het Vlaams Waarborgfonds Microfinanciering verder uitgebreid. Bovenop de recurrente bijdrage van 248.000 euro is een extra dotatie van 500.000 euro ingeschreven. Ook de ondersteuning van handel en ontwikkeling speelt op dit beleidsdomein een belangrijke rol.

Voor wat het noodhulpbeleid betreft, heeft men het voorbije jaar jammer genoeg heel wat dossiers moeten behandelen. Het Vlaams Medisch Interventieteam (V-MED) is insgelijks zeer actief geweest. Daarnaast heeft Vlaanderen ook nog diverse andere initiatieven ondersteund.

2.3.2. *De strijd tegen de gevolgen van de klimaatverandering*

De negende en laatste doelstelling wordt gevormd door de strijd tegen de gevolgen van de klimaatverandering. In de, hoger reeds aangehaalde, nieuwe beheersovereenkomst met het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS), is bepaald dat de projecten en programma's van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking moeten worden getoetst op de klimaatgevoeligheid van de ontwikkelingsresultaten. Het agentschap zal daartoe in de loop van 2011 en 2012 bestaande 'toolkits' testen op hun toepasbaarheid binnen de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

2.3.3. *De instrumenten van het beleid*

Na het overlopen van alle strategische doelstellingen van het Vlaamse buitenlandbeleid, wil de minister-president zijn inleidende toelichting afsluiten met een korte verwijzing naar een aantal specifieke maatregelen of acties die werden genomen met betrekking tot het instrumentarium van het internationaal beleid.

Hij herhaalt dienaangaande dat de doelstellingen die geformuleerd werden in zijn beleidsnota 2009-2014, nu ook geconcretiseerd worden in de beleidsbrief 2010-2011. De Vlaamse Regering zal nieuwe beheersovereenkomsten afsluiten met F.I.T. en VAIS. Bij het Vlaams Huis in New York werd een wijziging van de rechtsstructuur doorgevoerd, die nu verder zal worden geconcretiseerd. En – zoals meerdere keren gevraagd in deze commissie – er is ook opnieuw een Vlaamse vertegenwoordiger aangesteld bij de multilaterale organisaties in Genève.

Afsluitend drukt minister-president Peeters de hoop uit dat hij de commissieleden met deze toelichting een panoramisch overzicht heeft weten te bieden op de vele initiatieven die in de beleidsbrief vervat liggen. Tegelijk is hij zich er echter van bewust dat hij zeker niet alle thema's en dossiers uitputtend heeft behandeld. Hij staat dan ook open voor vragen en debat, maar meent in globo wel te mogen stellen dat hij in zijn beleid op een adequate manier rekening heeft gehouden met de verzuchtingen en desiderata die het afgelopen jaar door deze commissie werden geformuleerd.

II. BESPREKING

1. Algemeen buitenlands beleid

1.1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1.1. *Tussenkoms van de heer Paul Delva*

De heer *Paul Delva* looft de beleidsbrief van de minister-president voor zijn volledigheid, zijn coherentie en zijn overeenstemming met de in de beleidsnota neergelegde krachtlijnen. Deze algemene lijnen worden in de beleidsbrief omgezet in concrete nieuwe projecten en initiatieven, terwijl er ook in een regelgevingsagenda voor volgend jaar wordt voorzien. Dat tevens aandacht wordt besteed aan de acties die werden ondernomen naar aanleiding van de moties en resoluties die door het Vlaams Parlement werden goedgekeurd, kan eveneens de goedkeuring van de spreker wegdragen. Wel blijft hij het jammer vinden dat er, net zoals in het verleden, niet of nauwelijks meetbare 'targets' terug te vinden zijn. Dat is immers ook een van de uitgangspunten van ViA. Maar anderzijds kan de heer Delva wel begrip opbrengen voor het feit dat kwantificeren op een domein als Buitenlands Beleid verre van evident is.

Voor wat de strategische beleidslijn 'Mondiale antwoorden op globale problemen' betreft, wordt op pagina 10 van de beleidsbrief gewag gemaakt van het lidmaatschap van België/Vlaanderen binnen de uitvoerende raad van de UNESCO. De heer Delva had graag vernomen wat de impact daarvan precies is op het Vlaamse beleid en wie daar in zetelt. Tevens stelt hij de vraag hoe daar rond in België de nodige afspraken worden gemaakt. Op pagina 12 leest de heer Delva verder dat de Vlaamse UNESCO-Commissie (VUC) dit jaar opnieuw zal worden betoelaagd. De VUC zal daarbij aandacht schenken aan haar functie als adviesorgaan ten aanzien van de Vlaamse Regering. Thema's zoals culturele diversiteit en audiovisueel erfgoed zullen daarbij heel in het bijzonder haar aandacht genieten. Het lid vraagt hoe die opvolging concreet zal gebeuren en of er desgevallend wordt samengewerkt met de minister van Cultuur. Meer algemeen had hij graag vernomen hoe die samenwerking verloopt en of de VUC moet gezien worden als een formeel dan wel een informeel adviesorgaan.

De heer Paul Delva citeert de beleidsbrief op pagina 12, waar de minister-president stelt: "Ik heb een screening van het regeerakkoord en de beleidsnota's van alle ministers van de

Vlaamse Regering laten uitvoeren, op basis waarvan een inventaris werd gemaakt van de betrokkenheid en beleidsprioriteiten van de Vlaamse overheid bij internationale organisaties.” Hij acht dit een zeer goed initiatief, maar is wel benieuwd naar de resultaten van die screening. Tevens had hij graag vernomen of er al concrete stappen zijn gezet om de beschikbare middelen te poolen en samen in te zetten.

Op pagina 13 leest de heer Delva: “Ik onderneem de nodige stappen om de samenwerkingsovereenkomst met UNAIDS, die ten einde loopt op 31 december 2010, te vernieuwen.”. Kwamen daar desgevallend nieuwe elementen bij kijken?

Met betrekking tot de strategische optie van ‘De Europese Unie als globale speler’, stelt het lid vast dat Vlaanderen vijf horizontale krachtlijnen of prioriteiten (onder andere duurzame ontwikkeling en een grotere betrokkenheid van de burger) heeft bepaald voor het Belgische EU-voorzitterschap. In hoeverre werd er effectief vooruitgang geboekt op die vijf deeldomeinen?

Op pagina 19 van de beleidsbrief gaat het over het toekomstige meerjarig financieel kader van Europa. Dienaangaande benadrukt de heer Delva dat het imperatief is dat deze discussies over de financiële meerjarenperspectieven van de EU goed zouden worden voorbereid. Het is immers meer dan waarschijnlijk dat er wijzigingen zullen komen, die in de richting zullen gaan van een hervorming van de cohesie- en landbouwpolitiek. Op heden gaan nogal wat van die middelen naar Vlaamse bevoegdheden. Er staat dus potentieel heel wat op het spel.

Nog op diezelfde pagina leest de heer Delva: “Met het oog op standpuntinname rond het vijfde cohesierapport dat de Europese Commissie in november 2010 publiceert en de informele Raad ‘Regionaal Beleid’ op 22 en 23 november 2010 onder Belgisch EU-voorzitterschap, werd in oktober 2010 het standpunt van de Vlaamse Regering over het cohesiebeleid na 2013 verfijnd.”. Van de minister-president had hij graag vernomen wat daarmee precies wordt bedoeld.

Wanneer het over subsidiariteit en culturele diversiteit gaat, wordt (op pagina 25) gewag gemaakt van een vrijhandelsakkoord met India. De heer Delva ziet dit als een bijzonder belangrijke opportuniteit voor onze bedrijven, en natuurlijk ook voor India zelf. Dit biedt immers een hefboom om in onderhandelingen met India bepaalde zaken te bespreken, zoals met name een betere markttoegang voor de dienstensector.

Nog op dezelfde pagina komt Pakistan ter sprake, een land dat de laatste jaren nogal wat natuurrampen over zich heen heeft gekregen en nu met de nasleep van een nooit geziene overstroming zit. De heer Delva vraagt zich dan ook af of Vlaanderen geen stimulans zou kunnen geven richting Europa, om een tijdelijk en qua inhoud wat beperkter handelsakkoord met Pakistan tot stand te brengen. Het spreekt voor zich dat een dergelijk akkoord behoorlijk gericht zou moeten zijn en zeker niet even omvattend kan zijn als de vrijhandelsakkoorden die de Europese Unie tot stand heeft gebracht met Zuid-Korea en India. Zijns inziens zou een dergelijk akkoord, in het kader van de ontwikkeling van het land in het algemeen en in het kader van de heropbouw na de overstromingen in het bijzonder, in elk geval beter zijn dan het louter verstrekken van noodhulp.

Op bladzijde 26 van de beleidsbrief gaat het over de culturele diversiteit in handelsakkoorden. Het zou meer bepaald de bedoeling zijn om voor de cultuur- en audiovisuele sector een uitzondering te maken op de liberalisering van de dienstensector. Het lid vindt die overweging vanuit Belgisch en Vlaams standpunt volkomen terecht.

De Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland (CVN) wordt behandeld op pagina 27 van de beleidsbrief. De heer Delva herinnert zich dat over die CVN in de Commissie Cultuur, meer zelfs dan in de Commissie Buitenland, toch al wat discussie is geweest. Verwijzend naar de recente ontmoeting tussen de ministers-presidenten van Vlaanderen en Nederland, waar toch over heel wat elementen gesproken werd, had hij graag vernomen hoe het nu precies zit met de afspraken met Nederland over de hernieuwde CVN. Het zou immers de bedoeling zijn om die volgend jaar in de steigers te zetten. Hij zou onder meer graag vernemen of er nu al afspraken zijn gemaakt over het personeelscontingent van de CVN.

1.1.2. Tussenkoms van mevrouw Ann Brusseel

Mevrouw *Ann Brusseel* laat opmerken dat, naar aanleiding van malversaties die vorig jaar aan het licht kwamen bij het Vlaams Huis in New York, een grondige doorlichting van de Vlaamse diplomatieke vertegenwoordigingen in het buitenland was gevraagd en toegezegd. Dat Vlaams Huis in New York werd ondertussen omgevormd tot een reguliere Vertegenwoordiging van de Vlaamse Regering. Blijkens de toelichting bij de begroting zijn daartoe inmiddels nog twee adjuncten van de directeur en één administratieve medewerker in dienst genomen. Ondertussen werd overigens ook de audit van het Vlaamse kantorennetwerk gegund, maar daarbij blijkt het, luidens de beleidsbrief (pagina's 66-67), hoofdzakelijk om financiële audits te gaan. Zulks is ongetwijfeld nuttig, maar haars inziens is er nog veel meer nood aan een degelijke politieke evaluatie van de impact die het Vlaams buitenlands netwerk sorteert in verhouding tot de middelen die eraan worden besteed. Er moet meer bepaald worden nagegaan of de buitenlandse vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering al dan niet in afdoende mate hebben bijgedragen tot het uitdragen van het beleid van de Vlaamse Regering in de landen waar ze gestationeerd zijn. Zulks moet toelaten om desgevallend de zaken af te bouwen, dan wel op te voeren. Hetzelfde geldt overigens voor de rapportage, die blijkbaar uitgebreider moet. Het is haar, bij gebrek aan een grondige doorlichting, in elk geval niet duidelijk waarop die beslissing gebaseerd is. Mogelijks is men tot die conclusie gekomen aan de hand van bevindingen van de sector, maar mogelijks is men ook louter op een buikgevoel afgegaan.

Nog volgens de beleidsbrief heeft in 2009-2010 een evaluatie van het Flanders Center in Osaka plaatsgevonden. Dienaangaande wordt gesteld dat in een nieuwe meerjarige samenwerkingsovereenkomst nieuwe accenten zullen worden gelegd om de werking verder te optimaliseren. Dat lijkt mevrouw Brusseel een goede zaak te zijn, maar ze had wel graag vernomen over welke accenten het precies gaat. Werd het bestaan van het Flanders Center zelf overigens wel in vraag gesteld? En maakt dit Flanders Center Osaka ook mee het voorwerp uit van de financiële audit van het buitenlands netwerk die de komende drie jaar zal plaatsvinden?

Met betrekking tot het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (vleva) valt in de beleidsbrief te lezen dat er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst zal moeten worden gesloten, die vleva duidelijker moet positioneren als complementair bij de Vlaamse Vertegenwoordiging bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie. A contrario redenerend vraagt mevrouw Brusseel zich af of ze daaruit moet concluderen dat vleva zich misschien net iets te veel op het terrein van die Vlaamse Vertegenwoordiging heeft begeven. Bestaat daar mogelijks een overlapping? Aangezien uit de toelichting bij de begroting (pagina 26) blijkt dat vleva nogal wat steun blijft ontvangen van de Vlaamse Regering, had mevrouw Brusseel hierover graag wat meer duidelijkheid gekregen.

1.1.3. *Tussenkomst van de heer Marc Hendrickx*

De heer *Marc Hendrickx* stelt vast dat er binnen de meerderheid een ruime consensus bestaat over de noodzaak om Vlaanderen verder op de kaart te zetten. Een betrachting die ook tot uiting komt in de beleidsbrief. Voor de N-VA had het misschien nog wat concreter en wat ambitieuzer mogen zijn, maar het lid kan begrip opbrengen voor het feit dat de economische conjunctuur momenteel niet toelaat om een ambitieuzer buitenlands beleid te voeren. De beleidsopties die nu gelicht worden, zijn hic et nunc het maximaal haalbare en daarenboven worden er op veel vlakken al heel concrete pistes aangereikt.

Hij kan zich verder ook niet ontdoen van de indruk dat een aantal mensen op federaal niveau nog altijd de neiging hebben om de klok te willen terugdraaien en de facto opnieuw de bakens willen verzetten in het voordeel van de federale overheid. Het is duidelijk dat we ons moeten blijven verzetten tegen die recuperatiepogingen. Dat is het uitgangspunt van de N-VA, dat ook ten volle terugkomt in de beleidsbrief van de minister-president.

De strategische piste van de mondiale antwoorden op globale problemen en de aandacht voor de rechten van de mens, geniet uiteraard de steun van de N-VA-fractie, maar het lid heeft wel een vraag over het Internationaal Agentschap voor Hernieuwbare Energie (IRENA). In antwoord op een eerdere schriftelijke vraag van zijn hand, had de minister-president een rechtstreeks lidmaatschap van Vlaanderen uitgesloten, daar waar hij nu in zijn beleidsbrief zelf het strikt regionale karakter van de betrokken bevoegdheden én het belang ervan voor de Vlaamse industrie en technologie benadrukt. In het licht daarvan komt het de heer Hendrickx dan ook zinvol voor om toch naar een eigen lidmaatschap te streven. Hij had van de minister-president dan ook graag vernomen of hij in deze middeleerwyl effectief van inzicht is veranderd. Mocht dat zo zijn, dat ware dit een goede zaak.

Dat de omzetting van Europese richtlijnen nog steeds vertraging oploopt, blijft vanzelfsprekend een heikel punt.

De minister-president schenkt in zijn beleidsbrief ook de nodige aandacht aan een actieve Vlaamse diplomatie, wat voor de N-VA insgelijks een belangrijk aandachtspunt is. Zijn fractie zal deze inspanningen dan ook blijven ondersteunen. Toch heeft de heer Hendrickx nog een vraagje over het bevorderen van de welvaart in de landen van de Westelijke Balkan. Nog maar een aantal weken geleden heeft hij hierover een vraag om uitleg gesteld in deze commissie (*Hand. VI. Parl. 2010-2011, nr. C10 – BUII, p. 3-5*). In het verlengde daarvan had hij dan ook graag vernomen hoe de minister-president een toekomstige samenwerking tussen Vlaanderen en die landen van de Westelijke Balkan concreet ziet.

Inzake het spoor subsidiariteit en culturele diversiteit, vraagt het lid zich af of van de Vlaamse coördinator van de grensoverschrijdende en interregionale samenwerking met Frankrijk – gelet op de beslissing om diens aanstelling te verlengen tot april 2012 – mogelijks nog een aantal bijkomende resultaten worden verwacht. Heeft de minister-president desgevallend bijkomende opdrachten gegeven aan de betrokkene?

In 2011 wordt verder ook het werkprogramma met de Duitstalige Gemeenschap herzien. Van de minister-president had de heer Hendrickx graag vernomen welke richting deze herziening uitgaat.

Wat de promotie van het Nederlands betreft, wijst het lid erop dat heel binnenkort in Brugge een internationaal symposium plaatsvindt over het Nederlands als wereldtaal en de impact ervan. Een aantal commissieleden zullen daar overigens aan deelnemen. Het spreekt voor zich dat er een blijvende aandacht moet zijn voor dit gegeven.

Wat tenslotte de piste van het verantwoord vergunningsbeleid voor wapenhandel betreft, heeft de heer Marc Hendrickx, tot zijn grote tevredenheid, begrepen dat het betreffende ontwerp van decreet reeds ver gevorderd zou zijn. Er is nu een min of meer duidelijk tijds kader. Iets waar diverse commissieleden meermaals op aangedrongen hebben. De minister-president mag er dan ook gerust op zijn dat de commissie klaar zal staan voor de bespreking van dit ontwerp van decreet.

1.1.4. Tussenkoms t van de heer Luckas Van Der Taelen

De heer *Luckas Van Der Taelen* wenst zijn tussenkoms t te openen met een meer fundamentele, of zo men wil zelfs existentiële, vraag. In het verlengde van de teneur van de interventie van mevrouw Brussee l over de Vlaamse Huizen en van de zinspelings van de heer Hendrickx op de uitbouw van een daadwerkelijke Vlaamse buitenlandse diplomatie, had het lid graag van de minister-president vernomen wat in deze precies diens visie op lange termijn is. Er werd hier weliswaar al gewag gemaakt van bijkomend personeel en een veranderd statuut voor het Vlaams Huis in New York en er werd ook gesproken over het Flanders Center in Osaka, maar in wezen zijn dit toch allemaal eerder punctuele opmerkingen. Een algemene visie hierop wordt nergens geformuleerd. De heer Van Der Taelen vraagt zich dan ook af of het echt de bedoeling is om op deze lijn verder te gaan en in de toekomst gestaag nieuwe Vlaamse Huizen te openen.

Hij heeft de minister-president ook horen verklaren dat de samenwerking met het federale niveau al bij al vrij goed verloopt. Hij herhaalt dienaangaande de uitspraak – die hij hier ook reeds vorig jaar naar aanleiding van de bespreking van de beleidsnota gebruikt heeft – van de voormalige sterke man van China, Deng Xiaoping, die stelde dat de kleur van een kat geen belang heeft, zolang ze maar muizen vangt. Een pragmatische stelling die, blijkens diverse van zijn uitlatingen, ook wordt aangehangen door de minister-president. Het lijkt de heer Van Der Taelen dan ook aangewezen dat de minister-president eens op een meer omvattende manier zou ingaan op de kwestie van de samenwerking met de federale diplomatie. Is die samenwerking soms, meestal of altijd bevredigend en vormt een en ander al dan niet een rem op de verdere ontwikkeling van een eigen Vlaams buitenlands beleid?

De verdere vragen van de heer Van Der Taelen zijn van een meer punctuele aard. Op pagina 15 van de beleidsbrief gaat het over de komende herdenking van 100 jaar Groote Oorlog en in het bijzonder over het gebruik dat men daarvan wil maken om enerzijds de internationale uitstraling van Vlaanderen te versterken en anderzijds ook de internationale contacten van Vlaanderen te versterken. Dienaangaande heeft het lid, naar aanleiding van een door het Vlaamse Vredesinstituut georganiseerd tweedaags werkbezoek aan Verdun (op 18 en 19 oktober 2010), moeten vaststellen dat er bij de Franse overheid relatief weinig belangstelling bestaat voor de honderdste verjaardag van de Eerste Wereldoorlog. Prima facie lijkt men niet van plan om daar veel aandacht aan te besteden. Hij kan niet verhelen dat dit gebrek aan ambitie hem toch wat ontgoocheld heeft. Hij acht het dan ook aangewezen dat de minister-president hierover contact zou opnemen met de betrokken Franse overheden. Als men aan de Vlaamse herdenking een internationaal cachet wil geven, heeft men er immers alles bij te winnen dat dit herdenkingsgebeuren ook in andere landen gestalte zou krijgen. In deze kan samenwerking enkel de sterkte van Vlaanderen verder onderstrepen.

Nog op pagina 15 van de beleidsbrief wordt gewag gemaakt van het voorzitterschap van de Taskforce for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research. Meer bepaald zal België in 2012 voorzitter zijn van die taskforce en zal er eventueel een gezamenlijke organisatie van een wetenschappelijk randevenement zijn. Het lid betreurt dat in deze gewag gemaakt wordt van een eventualiteit. Zijns inziens zou het in

het licht van het voorzitterschap van die taskforce eigenlijk evident moeten zijn dat men een dergelijk wetenschappelijk evenement organiseert. Hij pleit dan ook voor de nodige ambitie ter zake.

Tot slot sluit de spreker zich aan bij de bemerkingen die de heer Delva geformuleerd heeft aangaande de weerslag van vrijhandelsakkoorden op de audiovisuele sectoren. Hij drukt dienaangaande de hoop uit dat de minister-president zal blijven ijveren voor een uitzonderingsstatuut voor de audiovisuele sector. Zoniet zouden de zaken wel eens faliekant kunnen aflopen voor wat eigen Vlaamse producties betreft.

1.1.5. Tussenkoms van de heer Karim Van Overmeire

De heer *Karim Van Overmeire* verklaart zowel een aantal inhoudelijke als een aantal meer punctuele bedenkingen te hebben. Eerst en vooral wenst hij zich aan te sluiten bij de bemerking van de heer Hendrickx dat de beleidsbrief best nog wat concreter en ambitieuzer had mogen zijn. Ook hij kan echter begrip opbrengen voor het feit dat de huidige economische conjunctuur momenteel niet toelaat om een meer ambitieus buitenlandbeleid te gaan voeren. Hij verwacht dan wel een meer geprononceerd buitenlands beleid van zodra de economie weer aantrekt en er meer middelen beschikbaar worden.

De heer Van Overmeire stelt verder vast dat de minister-president zijn beleidsbrief, net zoals zijn initiële beleidsnota, begint met een schets van de omgevingsfactoren: de financiële en economische crisis, de machtsverschuiving richting Azië, de proliferatiedreiging van massavernietigingswapens enzovoort. Het verbaast hem daarbij echter dat een van de belangrijkste omgevingsfactoren ontbreekt, namelijk het feit dat Vlaanderen in wezen gevangen zit in een falende Belgische omgeving. Door het Belgische ‘chantagefederalisme’ zit men nu al drie jaar in een situatie die goed beleid zonder meer onmogelijk maakt. Het lid vindt het bijzonder merkwaardig dat de minister-president nergens gewag maakt van deze omgevingsfactor. Hij fietst er integendeel met een heel wijde boog omheen, ondanks het feit dat het net dit gegeven is dat fundamenteel bepalend is voor wat er al dan niet kan.

Dat er voorrang wordt gegeven aan het internationaal recht, vindt de heer Van Overmeire volkomen terecht. Wel merkt hij op dat er, luidens de in de bijlage bij de beleidsbrief opgenomen regelgevingsagenda, nog een indrukwekkend aantal verdragen – meer dan 30 – in aantocht zijn. Hij vermoedt dat het hier om een operatie gaat waarbij de verschillende Vlaamse departementen ‘hun kasten leegmaken’. Een en ander is waarschijnlijk het gevolg van een signaal van de minister-president aan zijn collega-ministers. Een soortgelijk fenomeen doet zich overigens af en toe ook op federaal niveau voor. Het is dan telkens wat navrant om als commissie en als parlement geconfronteerd te worden met verdragen die soms al meer dan een decennium in de kast blijken te liggen. Hoe dan ook hoopt hij dat Vlaanderen, via deze opruimoperatie, met bekwame spoed zijn verdragsachterstand zal kunnen goedmaken.

Verder staat in de beleidsbrief ook vermeld dat het departement enkele knelpunten heeft gedetecteerd bij de afwikkeling van verdragsprocedures. De heer Van Overmeire had van de minister-president graag vernomen over welke knelpunten het precies gaat en op welke manier men die in de toekomst wil aanpakken.

Het lid komt ook nog even terug op het systematische misbruik dat de Franstaligen maken van fora zoals de Raad van Europa en de Verenigde Naties om druk te zetten op Vlaanderen. Internationale instellingen worden op die manier gebruikt voor louter binnenlandse politieke doelstellingen. Hoewel hij de stellige indruk heeft dat er toch al iets proactiever gereageerd is dan bij vorige gelegenheden het geval was, vreest hij dat we blijvend met die problematiek opgezadeld zullen zitten. Zolang we immers in hetzelfde

staatsbestel als de Franstaligen leven, zullen die proberen om via de Verenigde Naties en de Raad van Europa hun gram te halen op Vlaanderen. Het is dus weliswaar positief om alert en proactief te zijn, maar ten gronde koestert men best niet te veel illusies. Zelfs als men volkomen ad rem en tijdig reageert, mag men ervan uitgaan dat een dergelijke instelling – of het nu de Verenigde Naties of de Raad van Europa is – sowieso altijd een rapport zal willen publiceren. En zelfs als men dan de meest voorzichtige bewoordingen gebruikt – zoals enkele weken geleden nog bleek bij het VN-rapport over de naleving van het BUPO-verdrag – wordt dat toch nog anders uitgelegd, kwestie van het te kunnen gebruiken en misbruiken in de Belgische context.

De heer Van Overmeire vindt ook de ‘In Flanders Fields Declaration’ een bijzonder positief initiatief. In de Angelsaksische wereld zijn ‘Flanders’ en zeker ‘Flanders Fields’ een begrip. De herdenking van 100 jaar Grote Oorlog biedt dan ook een uitstekende gelegenheid om Vlaanderen ook politiek op de kaart te zetten én tegelijk een vredesboodschap te geven. Wat tijdens de Eerste Wereldoorlog is gebeurd in de Westhoek blijft gruwelijk.

Het lid vindt het dan ook wat merkwaardig dat het, zeer recent gehouden, grote herdenkingsconcert ‘Flanders Remembers WWI’ in Parijs is doorgegaan. Zijns inziens ware Londen hiervoor een betere locatie geweest. Hij veronderstelt dat zich in Parijs gewoon een goede opportuniteit heeft voorgedaan, waarop de Vlaamse Regering ad hoc heeft ingespeeld. Hij vraagt echter wel om eens grondig te onderzoeken of een dergelijk gebeuren in de toekomst niet kan herhaald worden in Londen.

Met betrekking tot de versterking van de Vlaamse Vertegenwoordiging bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de EU, meent de heer Karim Van Overmeire begrepen te hebben dat deze versterking niet louter tijdelijk is, maar ook na afloop van het Belgische EU-voorzitterschap zal blijven bestaan.

Met betrekking tot de Westelijke Balkan had de spreker graag vernomen hoe en in welke mate Vlaanderen wil inspelen op het feit dat het Servische verzoek om lid te worden van de EU gehonoreerd is door de ministers van Buitenlandse Zaken van de Unie, in de zin dat er hierover een vraag om advies is gericht aan de Europese Commissie. Vooral Nederland heeft in deze aangelegenheid lange tijd dwars gelegen, maar blijktbaar is men er nu in geslaagd om de Nederlandse bezwaren weg te nemen. Hij vraagt zich af welke rol Vlaanderen denkt te kunnen spelen inzake de Westelijke Balkan en, bij uitbreiding, inzake de hele toekomstige uitbreidingszone. Heel veel van de betrokken landen zijn immers perfect op de maat van Vlaanderen gesneden. Dat geldt voor de landen die momenteel reeds officieel de status van kandidaat-lid hebben (Kroatië, IJsland en Macedonië) maar ook voor de aspirant leden die nog maar (heel) aan het begin van hun toenadering staan (Servië, Montenegro, Albanië en Bosnië). Telkens gaat het om kleine landen die hulp kunnen gebruiken. Het lid is er dan ook van overtuigd dat daar nu investeren, op termijn zowel politiek als economisch bijzonder rendabel zal zijn.

De plannen die Vlaanderen reeds een hele tijd heeft ten aanzien van de Westelijke Balkan, lijken echter niet goed van de grond te komen. In de beleidsnota staat: “Zoals aangekondigd in het regeerakkoord zal daarbij een nieuwe focus worden gelegd op het gebied van de Westelijke Balkan en de nieuwe buurlanden van de Unie in het Oosten. Ik zal dan ook een plan neerleggen voor de uitbreiding en de ondersteuning van aangepaste vormen van samenwerking met beide regio’s.”. Deze goede bedoeling wacht ondertussen echter nog steeds op concrete uitwerking. Dat het nieuwe plan voor de Westelijke Balkan op zich laat wachten mocht blijken uit een interpellatie die het lid op 31 maart 2010 tot de minister-president richtte. De heer Van Overmeire citeert uit het toen verstrekte antwoord met betrekking tot de inhoud van het aangekondigde plan: “Ik heb mijn administratie al een

tijdje geleden de opdracht gegeven om een ontwerpplan op te stellen. Binnenkort verwacht ik dan ook een voorstel van mijn administratie. (...) Zeker nog in het voorjaar komt er dus meer duidelijkheid over het Vlaamse Plan met betrekking tot de Westelijke Balkan.”. Aangezien er ondertussen niets nieuws uit de bus is gekomen, zou de spreker bijna gaan vermoeden dat hiermee het voorjaar van 2011 en niet dat van 2010 werd bedoeld. Nog recenter overigens, op 5 oktober 2010, werd door de heer Marc Hendrickx nogmaals een vraag om uitleg in die richting gesteld, waarop de minister-president antwoordde: “Ik heb mijn departement dan ook opdracht gegeven een nieuw beleidsprogramma uit te werken voor de Westelijke Balkan. Dat programma zal in 2011 in werking treden.”.

Er is onmiskenbaar sprake van goede bedoelingen. Alleen duurt het wel erg lang vooraleer die concreet gestalte krijgen. De intentie om een plan voor de Westelijke Balkan op te stellen dateert uit 2009. Ondertussen zijn we reeds eind 2010. Men kan zich dan ook beginnen afvragen wanneer het nieuwe beleidsprogramma voor de Westelijke Balkan eindelijk realiteit zal worden. De heer Van Overmeire kan zich alleszins niet van de indruk ontdoen dat het plan op de lange baan wordt geschoven. Hij wil de minister-president in deze dan ook tot spoed manen.

Het is verder ook maar de vraag of de Vlaamse Regering volwaardig betrokken werd bij het bepalen van het Belgische standpunt in deze. De eventuele toetreding van Servië tot de Europese Unie zal, in de Belgische context, immers in een gemengd verdrag gevat moeten worden. En het verleden heeft aangetoond dat Vlaanderen doorgaans pas vrij laat bij dergelijke gemengde verdragen betrokken wordt. Wat overigens al vaker tot irritaties heeft geleid. Meer in globo en naar de toekomst toe, spreekt het volgens de heer Van Overmeire voor zich dat de Vlaamse Regering stelling moet kunnen innemen telkenmale een klein land (genre Macedonië, Kroatië, Montenegro enzovoort) vraagt te mogen toetreden tot de EU. Hij kan zich niet van de indruk ontdoen dat zulks op heden nog steeds louter op federaal niveau beslist wordt. Waarbij de Vlaamse Regering doorgaans via de pers mag vernemen wat dat federale niveau heeft beslist.

Wat de beleidslijn subsidiariteit en culturele diversiteit betreft, was het lid enigszins verbaasd dat Catalonië en Kosovo onder die hoofding vermeld worden. In Catalonië en Kosovo gaat het immers helemaal niet over subsidiariteit of culturele diversiteit, maar over zelfbeschikkingsrecht, onafhankelijkheid en volkenrecht. Dat is kwalitatief iets heel anders dan de Vlaamse ‘slappekoffievisie’ over regio’s in Europa, subsidiariteit of culturele diversiteit. Kosovaren zijn niet bezig met culturele diversiteit, maar met onafhankelijkheid en de toetreding tot de Europese Unie.

Hoewel Nederland steevast de meest bevoorrechte partner van Vlaanderen wordt genoemd, blijken de zaken in de praktijk niet zo eenvoudig te liggen stelt het lid. In de beleidsbrief staat dat de relatie met Nederland begin 2009 weliswaar op scherp stond, maar dat er dooi is opgetreden. Uit wat vernomen is over de recente gesprekken met de Nederlandse minister-president, de heer Rutte, zou echter redelijkerwijze mogen afgeleid worden dat de temperatuur ondertussen opnieuw onder nul is gedaald. Op zich hoeft dit overigens niet echt te verbazen. Het is nu eenmaal altijd makkelijker om goede relaties te onderhouden met verre landen als Kazachstan of Laos, dan met buurlanden die concurrerende belangen hebben. Zonder daar veel dieper te willen op ingaan, wijst het lid erop dat er initieel ook een opvolgingsgesprek gepland was, waar een globale mobiliteitsaanpak Vlaanderen-Nederland zou worden besproken. In het licht van hetgeen zich ondertussen heeft voorgedaan, vraagt de heer Van Overmeire zich af of dat nieuwe gesprek met de heer Rutte daadwerkelijk is gepland, dan wel of er nu een andere methodiek zal worden gevolgd.

De heer Karim Van Overmeire vindt het verder een goede zaak dat de Vlaamse Regering het Vlaams Parlement (en dan met name die leden van het Vlaams Parlement die ook lid zijn van het Benelux-Parlement) betreft bij de heronderhandeling van de instellingsovereenkomst van het Benelux-Parlement. Hij had wel graag vernomen of Vlaanderen ten principiële titel rechtstreeks – dat wil zeggen zonder Belgisch omweg – in dat Benelux-Parlement kan vertegenwoordigd worden, dan wel of dit denkspoor helemaal geen optie is.

Op de denkpiste van de regio's zal de heer Van Overmeire hic et nunc niet nader ingaan, aangezien hij dit geen bijster perspectiefvolle piste vindt.

Wat de Nederlandse Taalunie betreft, lijkt het nog steeds geen evidentie om tot een eensgezind Vlaams-Nederlands standpunt te komen over het gebruik van het Nederlands in de instellingen van de Europese Unie. Gelukkig zou daar ondertussen wel aan verdergewerkt worden. Recente persoonlijke ervaringen hebben het lid overigens gesterkt in zijn mening dat het Nederlands in Europa ondergewaardeerd wordt. Hoewel in Europa niet minder dan 22 miljoen mensen Nederlands spreken, komt onze taal buiten haar kerngebied nauwelijks nog aan bod. Het Nederlands dat wordt omgeroepen aan boord van de Eurostar, bijvoorbeeld, is quasi-onverstaanbaar. In het Louvre vindt men brochures in allerhande talen, behalve in het Nederlands. Desgevraagd stelt men dat daar geen budget meer voor was en dat er sowieso toch geen vraag naar was. Als men met de overzetboot in Dover aankomt, staan er overal langs de weg borden die chauffeurs aanmanen om links te rijden. Die waarschuwingen komen in allerlei talen voor, maar niet in het Nederlands. Mogelijks gaat men ervan uit dat Nederlanders en Vlamingen sowieso Engels en Duits spreken. Nederlands is met zijn 22 miljoen sprekers nochtans een middelgrote taal, die het verdient om met meer verve verdedigd te worden. De vraag rijst dus of de Nederlandse Taalunie hier niet in gebreke blijft. Er moet in elk geval meer aandacht besteed worden aan deze kwestie.

De heer Karim Van Overmeire komt daarna nog even terug op het incident van vorige week, toen er enige ophef was over de niet-vergunde levering van verarmd uranium en zirkonium aan Iran (*Hand. Plen.* VI. Parl. 2010-2011, vergadering 9, 10 november 2010, pp. 52-54). In de marge van dat incident was er aandacht voor de artikelen 25 en 26 van de programmawet van 28 april 2010, waarbij de bevoegdheden van de federale commissie van advies voor de niet-verspreiding van kernwapens (CANVEK) werden uitgebreid. De argumentatie van de federale minister van Klimaat en Energie, de heer Paul Magnette, luidt dat die artikelen noodzakelijk zijn opdat de Federale Regering de Belgische verplichtingen inzake nucleaire non-proliferatie zou kunnen nakomen. Het lid vindt dit een uiterst merkwaardige én gevaarlijke redenering. Binnen de logica van onze staatsstructuur spreekt het immers voor zich dat als België internationale verplichtingen heeft, deze niet noodzakelijk ipso facto door het federale niveau gehonoreerd moeten worden. De deelstatelijke entiteiten zijn even goed gehouden en geplaatst voor het naleven van de verplichtingen in kwestie. Mocht de redenering ingang vinden dat de het federale niveau bevoegd is omdat dit systeemtechnisch efficiënter zou zijn, dan is het hek helemaal van de dam. De enige relevante vraag in deze moet zijn wie er bevoegd is overeenkomstig de ter zake bestaande bevoegdheidsverdeling. De heer van Overmeire had van de minister-president dan ook graag een stand van zaken gekregen in dit dossier. Klopt het dat er hierover ondertussen een advies is van de Raad van State?

Afsluitend gaat de heer Karim Van Overmeire kort nog even in op het Flanders Inspires International Visitors Program, dat recent van start is gegaan. Precies omdat het programma nog tamelijk nieuw is, had hij hierover graag wat meer uitleg gekregen van de minister-president. Het betreft hier immers een potentieel erg belangrijk dossier, dat deze commissie met meer dan gewone belangstelling opvolgt.

1.1.6. *Tussenkoms van mevrouw Katleen Martens*

Mevrouw *Katleen Martens* verklaart bij de aanvang van haar tussenkoms vooral een aantal eerder punctuele vragen te zullen stellen. Zo heeft zij in de toelichting bij de uitgavenbegroting gelezen dat de Vlaamse overheid beurtelings een bijdrage levert aan de UNESCO en de IAO. In de toelichting wordt gepreciseerd dat dit voor de UNESCO is gebeurd in 2007 en 2009 en voor de IAO in 2008 en 2010. In 2011 zou de UNESCO opnieuw aan de beurt zijn. In de beleidsbrief leest mevrouw Martens dan weer dat eind 2009 werd beslist om een nieuwe bijdrage van 1 miljoen euro toe te kennen aan de UNESCO voor de tweejarige periode 2009-2010, terwijl iets verderop wordt gesteld dat er – naar aanleiding van de nieuwe kaderovereenkomst tussen Vlaanderen en de IAO – in het najaar van 2010 voor de IAO een bedrag van 900.000 euro is goedgekeurd voor de periode 2010-2011. In het licht van deze passages had zij graag vernomen welke van de twee nu precies wat krijgt en hoe het systeem precies werkt.

Mevrouw Martens heeft ook een vraag over de Vlaamse coördinator voor de grensoverschrijdende interregionale samenwerking met Noord-Frankrijk. Het betreffende krediet wordt weliswaar verminderd met 100.000 euro, maar er blijkt toch nog altijd 200.000 euro beschikbaar te zijn voor loonkosten, secretariaatskosten en reisvergoedingen. Zij vraagt zich af hoe die drie vergoedingsposten zich verhouden binnen het globale bedrag.

In 2011 zullen ook de nodige beleidskredieten worden ingezet met het oog op de herziening van het werkprogramma met de Duitstalige Gemeenschap. Van de minister-president had het lid graag vernomen op welke basisallocatie ze die beleidskredieten kan terugvinden.

Op pagina 30 van de toelichting bij de uitgavenbegroting, leest mevrouw Martens dat de basisallocatie met betrekking tot de ‘algemene werkingskosten’ op nul wordt gezet. Vorig jaar werd daar nog 35.000 euro voorzien voor communicatie. Daarvan wordt nu 30.000 euro overgeheveld naar een andere basisallocatie, terwijl de overige 5.000 euro zonder meer wordt weg bespaard. Op het afgeschafte krediet hadden normaliter communicatieuitgaven met betrekking tot de exportbevordering en de buitenlandse handel aangerekend moeten worden. Maar blijkbaar werd daar in het verleden nooit gebruik van gemaakt. Mevrouw Martens had graag vernomen of er onderzocht is waarom daar nooit gebruik van werd gemaakt.

Aangaande de subsidies in het kader van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog wordt op pagina 41 van de toelichting bij de uitgavenbegroting gesteld dat die in eerste instantie dienen te worden gehanteerd voor voorbereidende investeringen in toeristische infrastructuur. Het basiskrediet daarvoor zou zijn ingeschreven op een andere allocatie, die bij nader inzien echter leeg blijkt te zijn. Hoe valt een en ander met elkaar te rijmen?

1.1.7. *Tussenkoms van de heer Jan Roegiers*

De heer *Jan Roegiers* brengt in herinnering dat hij vorig jaar, bij de bespreking van de beleidsnota van de minister-president, geopperd heeft dat het beleidsdocument in kwestie toch wat te weinig daadkracht uitademde en te weinig concrete doelstellingen bevatte. De eerlijkheid gebiedt hem echter te zeggen dat de beleidsbrief dit jaar wel die ambitie uitstraalt, terwijl er nu ook een heel pak concrete doelstellingen in zitten. Het is een goede beleidsbrief die een degelijk overzicht biedt van wat er het afgelopen jaar reeds is gebeurd en wat er volgend jaar te gebeuren staat. Het lid kan de minister-president daar enkel voor feliciteren.

Aangezien de vorige sprekers reeds heel wat kwesties te berde hebben gebracht, zal de heer Roegiers slechts kort een aantal meer punctuele zaken overlopen. Hij stelt daarbij vooreerst vast dat de minister-president het afgelopen jaar duidelijk de kaart van de mensenrechten heeft getrokken. Waarmee hij is ingegaan op een bezorgdheid die bij heel wat commissieleden leeft. De boodschap is in elk geval omgezet in concrete beleidsdaden. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de dossiers Malawi en Iran.

Wat het EU-voorzitterschap betreft, had de heer Roegiers graag vernomen hoe de minister-president de Vlaamse inbreng tot op heden evalueert. Dit is immers zowel inhoudelijk als financieel (er is niet minder dan 20 miljoen euro voor uitgetrokken) een erg belangrijk dossier. Het lid merkt verder nog op dat de minister-president in zijn toelichting enigszins monkelend heeft gezegd dat iedereen de campagne ‘Vlaanderen schittert in Europa, Europa schittert in Vlaanderen’ heeft gezien. De heer Roegiers zelf, verklaart daar niet echt veel van gezien te hebben. Mogelijks was de glimlach van de minister-president dan ook wat ironisch bedoeld. Hoe dan ook, heeft de Vlaamse Regering tijdens de vorige legislatuur al een heel aantal prioriteiten naar voor geschoven, die dan finaal samengebald werden tot de voor Vlaanderen allerbelangrijkste doelstellingen. Met het einde van het voorzitterschap in zicht, ware een evaluatie van dit voorzitterschap zeker gepast. Desgevallend kan zo’n evaluatie natuurlijk ook doorgaan naar aanleiding van een aparte commissiebijeenkomst na afloop van het voorzitterschap.

De heer Jan Roegiers laat verder opmerken dat hij, samen met een aantal andere leden van dit parlement, ook lid is van het Comité van de Regio’s. Ook daar is men het Belgische voorzitterschap goed gewaar geworden. Maar toch wenst hij hier een kanttekening bij te plaatsen. Zo is het hem heel erg opgevallen dat men daar, zowel in de plenaire vergadering als in de commissies, heel wat Franstalige ministers over de vloer heeft gekregen – ministers Demotte, Onkelinx en Magnette zijn er komen spreken – maar dat er geen enkele Nederlandstalige federale minister noch een Vlaamse minister is langs gekomen. Ook vond een niet-onbelangrijke commissievergadering plaats in Doornik. Het bureau van het CoR vergaderde dan wel in Antwerpen, maar dat betrof een veel beperktere, kleinere en besloten vergadering. De commissievergadering in Doornik daarentegen, was een open vergadering en er was een veelvoud van mensen aanwezig. Zijns inziens is dit toch een gemiste kans geweest voor Vlaanderen.

De spreker vraagt zich dan ook af of de Vlaamse Regering wel voldoende inspanningen levert om op Europees niveau en binnen de verschillende Europese instellingen haar stem te laten horen. Afhankelijk van het antwoord van de minister-president, moet desgevallend bekeken worden of het vleva dan wel de permanente vertegenwoordiging meer moet worden ingeschakeld. Doen deze instanties hun werk naar behoren, of had er desgevallend meer kunnen worden uitgehaald?

De heer Roegiers verheugt zich ook over het door de minister-president aangekondigde ontwerp van Wapenhandeldecreet. Hij kijkt daar heel in het bijzonder naar uit, omdat het de hoogste tijd is dat een aantal afspraken opnieuw scherp gesteld zouden worden. Hij verwijst dienaangaande naar de niet-onaardige discussie die hier in juni werd gevoerd over het al dan niet legitieme karakter van de uitvoer via Turkije naar landen zoals Saoedi-Arabië en de Filipijnen. In een toekomstig decreet moet men ook oog hebben voor dat soort van zaken. Hij dringt er bij de minister-president dan ook op aan om niet te lang meer te wachten met het decreet.

Een volgend punt waar de heer Roegiers even wenst op in te gaan, zijn de instrumenten van het Vlaamse buitenlandbeleid. Hij spreekt daarbij zijn tevredenheid uit over het feit dat er eindelijk invulling werd gegeven aan de Vlaamse vertegenwoordiging in Genève,

iets waar hijzelf meerdere keren op aangedrongen heeft. Maar dat het meer dan een jaar geduurd heeft voor er invulling kon worden gegeven aan deze cruciale post bij de multilaterale organisaties roept toch vragen op. Dat alles tussentijds vanuit Brussel werd opgevolgd – zoals de minister-president bij eerdere gelegenheden antwoordde – heeft de heer Roegiers nooit afdoende gevonden. Als men die redenering doortrekt zou alles immers vanuit Brussel opgevolgd kunnen worden, hetgeen toch niet de bedoeling kan zijn. In het licht daarvan kan hij zich dan ook aansluiten bij de bemerkingen van een aantal andere commissieleden, waar deze vroegen naar een breder evaluatiekader voor de Vlaamse vertegenwoordigingen in het buitenland. Van sommige Vlaamse Huizen werd immers meer verwacht. Een goede doorlichting van onze buitenlandsposten lijkt dan ook wenselijk.

Inpikkend op de bemerking van de heer Roegiers aangaande de evaluatie van het EU-voorzitterschap, geeft de *commissievoorzitter* nog mee dat hierover in de loop van de maand januari 2011 een aparte commissiebijeenkomst zal worden belegd. Het voorzitterschap is dan ook net afgelopen, hetgeen moet toelaten een volledige round-up te maken.

1.1.8. Tussenkoms van mevrouw Sabine Poleyn

Mevrouw *Sabine Poleyn* verklaart een viertal eerder punctuele vragen en/of bedenkingen te hebben. Haar eerste vraag betreft de internationale verklaring die er zal komen in het kader van de herdenking van ‘100 jaar Grote Oorlog’. Ze stelt dienaangaande met tevredenheid vast dat de aangekondigde verklaring nu reeds lovende reacties uitlokt. Lovende reacties die zij overigens ten volle deelt. In de beleidsbrief is er verder sprake van ‘internationale partnerschappen’ die in dit kader zullen worden opgezet vanuit het Departement internationaal Vlaanderen. Dit is op zich een tamelijk rekbaar begrip, zodat ze graag had vernomen wat daar concreet allemaal onder verstaan wordt. Ze wijst er verder op dat het momentum dat er tussen 2014 en 2018 ongetwijfeld zal zijn, mogelijks ook kan worden aangegrepen vanuit de invalshoek van het internationaal ondernemen. Tussen de vele bezoekers die we mogen verwachten uit de Commonwealth-landen en die primair om emotionele, familiale en historische redenen naar hier komen, zullen er ongetwijfeld ook economische decisionmakers, bedrijfsleiders en ondernemers zijn. In de mate dat we die kunnen identificeren ware het misschien interessant om van de gelegenheid gebruik te maken om hen ook te laten kennis maken met het economisch potentieel van Vlaanderen. Dat het hier primair om een herdenkingsgebeuren en het uitdragen van een vredesboodschap gaat, belet niet dat er potentieel ook een economisch luik aan zit dat het louter toeristische werkveld overstijgt. In de mate dat er hier kansen liggen om buitenlandse investeerders te attenderen op Vlaanderen, had ze graag vernomen of er hier rond mogelijks al concrete denkplaatjes bestaan, dan wel of men van plan is om dit minstens te onderzoeken.

Mevrouw Poleyn ziet zich verder ook genoodzaakt zich aan te sluiten bij de bedenkingen die hier werden geformuleerd aangaande de campagne ‘Vlaanderen schittert in Europa, Europa schittert in Vlaanderen’. Ook zij heeft daar niet echt veel van gemerkt. In dat verband wijst ze op de, tijdens de vorige legislatuur door het Vlaams Parlement aangenomen resolutie, waarin gevraagd werd om de Europese Unie op een meer uitgesproken manier bij de mensen te brengen (*Parl. St. Vl. Parl. 2004-05, nr. 392/1-3*). De hoop dat men met beperkte middelen toch adequate initiatieven zou kunnen nemen, is concreet uitgemond in deze campagne naar aanleiding van het voorzitterschap. Eerlijkheidshalve moet men durven toegeven dat de campagne niet bijster veel potten gebroken heeft. Maar ze heeft wel de merite dat men het minstens geprobeerd heeft. Dat de Europese Unie voor de doorsnee Vlaamse burger een ver-van-mijn-bedshow is, blijft echter een probleem. Ze pleit er dan ook voor om de komende maanden, en waarschijnlijk ook jaren, te blijven zoeken naar manieren waarop de Europese Unie dichterbij de Vlamingen gebracht kan worden.

Een volgend punt waarop mevrouw Sabine Poleyn even wenst in te gaan, is de grensoverschrijdende samenwerking in het kader van de twee Europese Groeperingen voor Territoriale Samenwerking (EGTS) die tot stand zijn gekomen tussen West-Vlaanderen en Noord-Frankrijk. Dat blijken heel interessante projecten te zijn om een nieuwe vorm van samenwerking binnen Europa op te zetten. Ze wijst erop dat van deze twee projecten een belangrijke voorbeeldwerking kan uitgaan, aangezien we toch een regio en een land met heel veel burens zijn en netwerken steeds belangrijker worden. Ze pleit er dan ook voor om deze pilootformules verder goed te ondersteunen en op te volgen, kwestie van daar lering uit te kunnen trekken voor samenwerking met andere regio's. Ze denkt daarbij in de eerste plaats aan de samenwerkingsmogelijkheden die er onmiskenbaar ook zijn met Nederland.

Afsluitend heeft mevrouw Poleyn nog een concrete vraag over de Vlaams-Nederlandse journalistenuitwisseling, die blijkens het feit dat er slechts drie journalisten aan deel hebben genomen, ook geen groot succes was. Is er een verklaring voor dit gebrek aan interesse? Principieel vindt ze het in elk geval belangrijk dat journalisten gestimuleerd worden om buitenlandervaring op te doen en dat buitenlandse journalisten netwerkcontacten hebben met Vlaamse sleutelfiguren. Conceptueel leek de zaak in elk geval interessant, maar toch werd het geen succes.

1.1.9. Tussenkoms van de heer Johan Verstreken

De heer *Johan Verstreken* looft de beleidsbrief voor de erin aangekondigde initiatieven rond de herdenking van de Eerste Wereldoorlog. Daarmee wordt overigens ingegaan op een inhoudelijk erg brede resolutie uit de vorige legislatuur (*Parl. St. VI. Parl. 2008-2009*, nr. 2205/1-3). Hij onderschrijft – als deelnemer aan de hoger reeds vernoemde Verdun-reis van het VVI – ook de door de heer Van Der Taelen geformuleerde opmerking over de relatieve onverschilligheid van de Franse lokale overheden voor het honderdjarige herdenkingsgebeuren van de Eerste Wereldoorlog. Met name Verdun staat heel erg achter. Dit valt ongetwijfeld deels te verklaren vanuit het traditionele Franse centralisme, waarbij alles op Parijs geconcentreerd wordt. Maar toch is dit een kwalijke zaak. Mogelijks kan dat enigszins gekeerd worden door vanuit Vlaanderen samenwerkingsverbanden aan te gaan met die lokale overheden en door hen te helpen en te ondersteunen. Overigens heeft hij in globo al moeten vaststellen dat de herdenkingsgedachte vooral in Vlaanderen leeft en toch ietwat minder in andere betrokken landen. Dat is een spijtige zaak, want zo gaan er opportuniteiten verloren om elkaar wederzijds te versterken. In dat licht vraagt hij zich trouwens ook af of er afstemming is met het federale herdenkingsluit. Ook zou hij graag vernemen hoe die communicatie verloopt. Waar hij wel bijzonder tevreden over is, is de door de minister-president in dit parlement reeds meermaals aangehaalde 'Verklaring van de Menenpoort' (*Hand. VI. Parl. 2010-2011*, C22-FIN2, pp. 6-8) en de vele landen die daarbij betrokken zullen worden.

De spreker wil het ook nog even hebben over de Nederlandse Taalunie. Eertijds was het Nederlands bijna een wereldtaal, maar daar is op heden niet altijd veel meer van te merken. Hij kan dan ook de stelling van de heer Van Overmeire bijtreden dat we wat meer op onze strepen moeten staan en meer aandacht en respect mogen vragen voor onze moedertaal. Ook in het Verenigd Koninkrijk – dat tot op heden inderdaad wel wat verwaarloosd werd door de NTU – zouden er wat meer stappen gezet kunnen worden ter bevordering van het Nederlands. Als lid van de IPC van de Taalunie zal hij dit zeker meenemen naar de eerstvolgende vergadering.

De economische missies die de minister-president zal leiden naar India, Qatar en Brazilië komen volgens de heer Verstreken op het juiste tijdstip. Het groeipotentieel van de BRIC-landen kan ons immers helpen om economisch nog sneller te recupereren. Hij had van de minister-president graag vernomen of er al een ontwerpprogramma voor zijn werkbezoek

aan Brazilië bestaat. Zulks zou immers een inzicht opleveren in de sectoren die men daar prioritair wil benaderen. En is er desgevallend al zicht op de timing van een en ander?

Het lid heeft uit de beleidsbrief ook het bestaan van de elektronische nieuwsbrief *Flanders@World* vernomen. Het ware interessant mochten ook de leden van deze commissie daar een abonnement op kunnen krijgen. In het verlengde daarvan juicht hij ook toe dat de Warande de taallessen voor buitenlands ambassadeurs zal verder zetten.

De in fine van de beleidsbrief opgenomen regelgevingsagenda is volgens de spreker bijzonder ambitieus. Ongetwijfeld heeft dat deels te maken met de erfenis van het verleden die men nu wil wegwerken. Heeft de minister-president al een min of meer duidelijk zicht op het tijdstip tegen hetwelke hij de verdragsachterstand wil weggewerkt zien?

1.1.10. Tussenkoms van de heer Ludwig Caluwé

De heer *Ludwig Caluwé* brengt de grensoverschrijdende samenwerking met Nederland ter sprake. Dienaangaande wijst hij erop dat de Vlaamse Regering op 25 juni 2010 de lijst van Vlaamse en Nederlandse knelpunten inzake grensoverschrijdende samenwerking in de grensstreek heeft goedgekeurd. Hij vraagt hoe het zit met de uitvoering daarvan. Meer bepaald had hij graag vernomen of de Nederlandse Regering van plan blijft dit door te voeren. In het Nederlandse regeerakkoord staat daar immers niets over vermeld, maar mogelijks vond men dit gewoon niet iets dat in een regeerakkoord thuis hoorde. De vorige Nederlandse Regering had ter zake echter wel degelijk een aantal ambities. Is de minister-president de mening toegedaan dat de huidige Nederlandse Regering die specifieke ambities deelt, of valt ook dit onder die befaamde politiek van ‘splendid isolation’ waar Nederland op dit moment blijkbaar wat last van heeft.

Aangaande de publieksdiplomatie stelt het lid vast dat de bestaande instrumenten worden doorgetrokken. Dat het pas gestarte *Flanders Inspires International Visitors Program* insgelijks onverminderd wordt doorgezet is daarbij geen kleine verdienste, zeker nu we met een krimpbegroting zitten. Voor 2012 kan er desgevallend reeds worden nagedacht over nieuwe impulsen op dit domein, aangezien de nood daaraan onmiskenbaar bijzonder hoog blijft.

Voor wat de wapenhandelproblematiek betreft, blijkt het werk aan het ontwerp van decreet goed op te schieten. In dat verband vindt de heer *Caluwé* het positief dat dit gebaseerd zal zijn op de Europese gedragscode. Op dit domein biedt immers enkel het Europese kader een garantie voor een goed beleid.

Ten slotte gaat de heer *Ludwig Caluwé* nog even in op de kwestie van het Benelux-Parlement, waarvan hij ook lid is. Hij vindt het een goede zaak dat Vlaanderen (in casu de Vlaamse Regering in overleg met het Vlaams Parlement) betrokken is bij de uitwerking van deze instellingsovereenkomst. Hij acht het ook niet absoluut noodzakelijk dat, zoals de heer *Van Overmeire* suggereerde, het Vlaams Parlement rechtstreeks als aanduidende instantie zou worden opgenomen in het in de maak zijnde verdrag. Ook in de huidige pragmatische regeling, duiden we immers onze vertegenwoordigers reeds rechtstreeks aan. Vlaanderen wordt dus niet vertegenwoordigd door federale parlementsleden. En er moet ook niet eerst een standpunt worden bepaald binnen een Belgische delegatie vooraleer men uiting kan geven aan zijn mening, standpunten en opmerkingen. Deze regeling werkt behoorlijk goed, waardoor het niet echt noodzakelijk lijkt om daar symbolisch een wijziging in aan te brengen.

1.2. Antwoorden van de minister-president

Minister-president *Kris Peeters* dankt de sprekers voor hun constructieve tussenkomsten. Hij stelt vast dat de commissieleden de beleidsbrief en de begrotingsdocumenten blijkbaar heel grondig gelezen en geanalyseerd hebben. Hij onderstreept dat er met de in deze commissie geformuleerde opmerkingen ook steeds terdege rekening wordt gehouden. Hij zal, in de mate van het mogelijke, op alle vragen proberen te antwoorden. Zo nodig zal een en ander met bijkomend materiaal gestoffeerd worden, aangezien het materieel onmogelijk is om in detail op alle aangehaalde punten in te gaan.

1.2.1. *Vlaamse UNESCO-Commissie*

Hij vangt daarna zijn antwoorden aan met de door de heer Delva geformuleerde vragen, beginnend met de kwestie van de UNESCO. Het spreekt daarbij voor zich dat het bestaan van een Vlaamse UNESCO-Commissie een belangrijk gegeven is. Die VN-organisatie spitst zich immers toe op domeinen die heel beleidsrelevant zijn en Vlaamse bevoegdheden betreffen, zoals Onderwijs, Cultuur, Erfgoed, Media en Wetenschap.

De minister-president heeft al meerdere gesprekken gehad met de nieuwe voorzitter van UNESCO-Vlaanderen. Bij de uitwerking van een nieuw strategisch programma focust deze vooral op erfgoed en conflictbehandeling, wat een goede zaak is. De minister-president meent dat er ten gepaste tijde over dit strategisch plan, dat de voorzitter heeft besproken met de andere leden van de Vlaamse UNESCO-Commissie, meer tekst en uitleg zal worden gegeven in de commissie. De voorzitter van de UNESCO-commissie heeft ook gezegd dat hij al overleg heeft gehad en nog zal hebben met zijn Franstalige tegenhanger, de heer Busquin.

Op de vraag over de adviesrol van de VUC, is het antwoord van de minister-president heel duidelijk: de commissie heeft een louter informele adviserende rol.

De minister-president heeft overigens de indruk dat de contacten op de verschillende niveaus in België vrij behoorlijk verlopen. Over de Vlaamse thema's – die ook Vlaamse bevoegdheden bij uitstek zijn – bestaan in elk geval geen noemenswaardige problemen. Integendeel, dat loopt goed.

De vraag met betrekking tot de Uitvoerende Raad van de UNESCO is in wezen te omvangrijk om binnen het korte bestek van deze begrotingsbespreking beantwoord te kunnen worden. Hij zal hierover echter de nodige informatie bezorgen aan de commissie. Ook hier speelt de VUC overigens informeel een faciliterende en liaison-rol.

1.2.2. *Interdepartementale beleidscoherentie*

Er was ook een vraag over de screening van de van de verschillende leden van de Vlaamse Regering uitgaande beleidsdocumenten op hun internationale en Europese relevantie en consistentie. Dienaangaande kan minister-president Peeters meedelen dat de resultaten van die screening nu worden verwerkt. De inventaris die daaruit moet resulteren is weliswaar nog niet volledig gefinaliseerd, maar is wel al grotendeels rond. Met name de verschillende beleidsnota's werden tegen het licht gehouden.

Binnen het interdepartementale overlegorgaan Strategisch Overleg Internationale Aangelegenheden (SOIA), werd een dossierteam in het leven geroepen dat zich zal buigen over de vraag welke organisaties actief dan wel passief worden opgevolgd en welke strategieën en instrumenten hiertoe worden gehanteerd. Een en ander zal de basis vormen voor een

verdere brainstorming over de doelstellingen van het multilaterale beleid van de Vlaamse overheid. Eenmaal die screening afgewerkt, kunnen de resultaten ervan worden meege-deeld, waarna men ze desgevallend ook kan bespreken. Voorlopig loopt de oefening echter nog.

1.2.3. De Europese Unie als globale speler

Aangaande de Europese Unie als globale speler, laat de minister-president opmerken dat hierop best in extenso kan worden teruggekomen naar aanleiding van de voor januari 2011 geplande round up-bespreking van het EU-voorzitterschap die in deze commissie zal worden gehouden. Diverse elementen die hier nu wat dispaaraat naar voor zijn gebracht, kunnen bij die gelegenheid dan gebundeld worden. Eenmaal het voorzitterschap afgelopen, zullen we ook een vollediger beeld hebben van een en ander. Hic et nunc antwoorden riskeert slechts een tussentijdse profielschets op te leveren.

1.2.4. Versterking van de Vlaamse Vertegenwoordiging bij de Belgische PV bij de Europese Unie

Wat de vraag over de versterking van de Vlaamse Vertegenwoordiging bij de Belgische Permanente Vertegenwoordiging bij de Europese Unie betreft, wijst de minister-president erop dat het hierbij op de eerste plaats gaat om een versterkte inbreng van de Vlaamse vakministeries, die voltijdsequivalenten ter beschikking stellen van de Vlaamse Vertegenwoordiging. Het gaat dus niet om bijkomende aanwervingen, wel om verschuiving van personeelscapaciteit.

1.2.5. Vlaamse Europa-campagne

Er werd ook gesteld, of toch minstens geïnsinueerd, dat de campagne ‘Vlaanderen schittert in Europa, Europa schittert in Vlaanderen’ niet zo effectief zou zijn geweest. Op de vraag of de campagne wel voldoende zichtbaar was, antwoordt de minister-president dat daar bij de evaluatie zeker aandacht aan zal worden besteed.

1.2.6. Comité van de Regio's

Aangaande de bemerkingen die gemaakt werden over een gebrek aan interesse van Vlaamse kant voor het Comité van de Regio's, wijst de minister-president erop dat hij wel degelijk aanwezig is geweest en een bijdrage tot de werkzaamheden heeft geleverd, toen het Bureau van deze instelling bijeen kwam in Antwerpen. Ook op deze instelling kan echter terug gekomen worden naar aanleiding van de ‘round up’-bespreking over het EU-voorzitterschap die begin volgend jaar zal doorgaan.

1.2.7. Bescherming van de culturele en audiovisuele sector

De minister-president komt dan tot de vragen over subsidiariteit en culturele diversiteit. Met betrekking tot dat laatste spreekt het voor zich dat de Vlaamse overheid zich in het kader van de op stapel staande handelsakkoorden maximaal zal blijven inzetten voor het beschermen van de eigen culturele en audiovisuele sector. De minister-president stelt vast dat er ook binnen deze commissie grote eensgezindheid bestaat om de audiovisuele sector uit de vrijhandelsakkoorden te houden. Hij zal dat zeker in gedachten houden.

1.2.8. Vrijhandelsakkoorden als instrument voor hulpverlening

Hij deelt verder de mening van de heer Delva aangaande het economisch belang van India. Met betrekking tot de door dezelfde spreker aangehaalde Pakistan-kwestie, wijst de minister-president erop dat de beraadslagingen en de daaruit resulterende voorstel-

len van de Europese Commissie aangaande hulp voor Pakistan, heel wat reacties hebben uitgelokt. Zelf kreeg hij een reactie van de textielsector, die niet bepaald positief stond ten overstaan van de piste om Europese hulp te bieden door bepaalde invoerrechten voor textielproducten anders te organiseren. De analyse van de sector was enerzijds dat we zeker moeten zijn dat de geboden hulp wel degelijk terecht komt waar ze nodig is (hetgeen in deze verre van evident is) en anderzijds dat men hier vrijhandelsakkoorden wil gaan gebruiken voor doelstellingen waarvoor ze niet bedoeld of geconcipieerd zijn. Op een ad-hocbasis en in één heel specifieke (en uiterst concurrentiegevoelige) sector een vrijhandelsinstrument inzetten met het oog op hulpverlening, riskeert ernstige economische ‘distorsies’ teweeg te brengen. Textiel is daarenboven sowieso al een sector die erg moeilijk ligt. De scheeftrekkingen die er onvermijdelijk zouden ontstaan, zouden bij andere textielproducerende landen immers ook (negatieve) effecten sorteren. Het voordeel voor die ene producent zou immers ten koste gaan van de andere producenten. Welbedoelde maar verkeerd begrepen hulp, zou op die manier een destabiliserend effect kunnen hebben. Iets wat voor de bedrijven actief in deze sector ook niet zonder gevolgen zou blijven.

Er is daarover toen vanop Vlaams niveau contact opgenomen met Europees Commissaris voor Handel Karel De Gucht en diens kabinet. Het idee van de Europese Commissie om op die manier hulp te verlenen was misschien wel innovatief, maar mogelijks had men de zaak toch niet helemaal doorgedacht. Met name had men de daar potentieel uit voortvloeiende negatieve effecten duidelijk onderschat. Ten algemenen titel moet men trouwens altijd voorzichtig zijn met dat soort van akkoorden, die wel vaker onbedoelde effecten genereren. En ook ten aanzien van deze vorm van ontwikkelingshulp, moet men (net als bij de klassieke ontwikkelingshulp) zeker zijn dat de ondersteuning die wordt geboden, effectief terecht komt waar het moet.

1.2.9. Vlaamse noodhulp voor Pakistan

Met de beperkte middelen en instrumenten die Vlaanderen vooralsnog heeft, doet het echter wel wat het kan. Hij verwijst dienaangaande naar de beslissing van de Vlaamse Regering om 500.000 euro vrij te maken voor Pakistan. Daarvan was 300.000 euro bestemd voor onmiddellijke noodhulp en 200.000 euro voor projecten op langere termijn. In het licht van de immense problemen teweeg gebracht door de overstromingen, lijkt dit bedrag misschien gering, maar de geaggregeerde hulp van de wereldgemeenschap vormt wel degelijk een indrukwekkend totaalbedrag. En daarenboven probeert Vlaanderen – niet enkel bij zijn noodhulp voor Pakistan, maar ook waar het andere landen betreft – een specifiek accent te geven aan zijn hulpacties, zoals het sturen van een medisch interventieteam (V-MED) of concrete acties voor ziekenhuizen of scholen. Hij verwijst daarbij naar het voorstel om een actie te ondernemen rond drinkbaar water, waarbij bedrijven zich aanboden om niet alleen het zuiveren maar ook het bottelen van water mogelijk te maken. Hoewel Vlaanderen slechts beperkte financiële en menselijke middelen kan inzetten, slaagt het er door zijn knowhow wel degelijk in om concrete ondersteuning te bieden bij specifieke problemen. Een voorbeeld dat overigens ook door de Europese Unie werd gevolgd.

1.2.10. Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland

Minister-president Peeters komt dan tot de Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland die in 2008 tien jaar bestond. Eind 2008 liep de Nederlandse subsidietermijn voor het Vlaams-Nederlands Huis deBuren af, hetgeen aanleiding vormde voor een evaluatie van een aantal Vlaams-Nederlandse culturele instellingen. De evaluatieopdracht werd in overleg met het Departement internationaal Vlaanderen door het Nederlands ministerie van Buitenlandse Zaken toevertrouwd aan het adviesbureau Andersson Elffers Felix. Op 7 juli 2009 heeft dat bureau het evaluatierapport afgeleverd. De belangrijkste bevin-

dingen en aanbevelingen daaruit zijn al eerder besproken in een andere commissie van dit parlement.

Hij citeert uit de algemene conclusie van het evaluatierapport: “Op basis van de conclusies over CVN dient te worden geconstateerd dat het continueren van CVN in de huidige vorm niet wenselijk is. CVN heeft een aantal jaren succesvol gefunctioneerd en de hoogste noden zijn gelenigd. Thans lijkt de effectiviteit van de CVN te hebben ingeboet. Ten aanzien van het werkterrein cultuur is AEF van mening dat de CVN in de huidige vorm niet langer het juiste instrument is voor een effectieve en inspirerende uitvoering van het Verdrag.”. Het spreekt voor zich dat dit een bevinding is waaraan de nodige conclusies moeten worden verbonden. Er moet gezorgd worden voor een adequate ‘closure’. Hierover zullen met Nederland verdere afspraken worden gemaakt. De minister-president wijst er op dat cultuurminister Schauvliege nog vrij recent, naar aanleiding van een ontmoeting in Breda, contact heeft gehad met haar Nederlandse collega om een en ander te bespreken. Er zal hierover dan ook meer informatie gevraagd worden aan de bevoegde minister en haar departement. Die informatie kan dan worden overgemaakt aan deze commissie.

1.2.11. De Vlaamse buitenlandvertegenwoordigingen

Aangaande de kwestie van een eventuele evaluatie van de Vlaamse buitenlandvertegenwoordigingen, verwijst de minister-president naar de discussie die helemaal aan het begin van deze legislatuur werd gehouden over het Vlaams Huis in New York. De conclusie was toen dat de Vlaamse Huizen niet per se dienden afgebouwd te worden, maar dat de effectiviteit ervan moest worden nagegaan en dat ook heel goed moest worden nagegaan waar er desgevallend Vlaamse Huizen konden bijkomen. De kwestie moest dus niet zozeer in globo worden bekeken, maar veeleer geval per geval. Het blijft hoe dan ook de bedoeling om de Vlaamse buitendiensten zoveel mogelijk samen te brengen én om, waar mogelijk, samen te werken met de federale diplomatie en de collega's uit Wallonië en Brussel. Op bepaalde plaatsen loopt die samenwerking dermate goed dat er geen nood is aan een apart Vlaams Huis. Op andere plaatsen ligt die samenwerking dan weer stukken moeilijker. Voor wat de op vandaag reeds bestaande Vlaamse Huizen betreft, wijst de minister-president erop dat de betreffende beslissingen in het verleden werden genomen.

Op heden wil hij vooral heel pragmatisch nagaan of de Vlaamse Huizen elk op zich efficiënt werken. Indien er geen goed werk geleverd wordt, moeten er maatregelen genomen worden. Het is zeker niet zijn ambitie om her en der lintjes te gaan doorknippen om dan na enige tijd tot de conclusie te komen dat de zaken niet functioneren. In Sint-Petersburg is F.I.T. gehuisvest bij het Belgische consulaat-generaal. In New York heeft het Vlaams Huis, sinds zijn toch nog vrij recente oprichting, al een hele – soms wat turbulente – geschiedenis achter de rug. Ondertussen zijn daar wel de nodige maatregelen getroffen (er is een nieuwe postverantwoordelijke) maar het hoeft geen betoog dat het rechte trekken van de situatie heel wat energie gekost heeft. De minister-president wijst er daarbij nog op dat de situatie ondertussen ook op institutioneel vlak grondig gewijzigd is. Daar waar het Vlaams Huis in New York oorspronkelijk een ‘not for profit’-organisatie naar Amerikaans recht was, wordt het nu omgevormd tot een volwaardige Vlaamse Vertegenwoordiging met consulaire-diplomatieke status. Aangezien deze opwaardering de goedkeuring van de Amerikaanse administratie behoeft, heeft ook dit nogal wat voeten in de aarde gehad. Mee daarom heeft een en ander nogal wat tijd en energie gekost. Het spreekt daarbij voor zich dat ook op financieel vlak de werking van het Vlaams Huis in New York nauwlettend moet worden opgevolgd. Qua personeelsbestand zal de Vlaamse Vertegenwoordiging in

New York bestaan uit vier werknemers, waaronder de vertegenwoordiger zelf. Het is niet de bedoeling om dit personeelsbestand nog verder uit te breiden.

Qua politieke analyse en evaluatie mag men geredelijk stellen dat er reeds een hele weg is afgelegd. Een en ander heeft effectief nogal wat geld gekost, maar de inspanningen lijken te renderen. Dat het Vlaams Huis in New York aan de dure kant is, heeft natuurlijk ook te maken met het feit dat men in New York de nodige centen moet neertellen wil men een locatie met de nodige uitstraling te pakken krijgen. Dat dit huis er op die plaats moest komen, was overigens een beslissing van de vorige Vlaamse Regering en met name de daarbinnen voor het buitenlands beleid bevoegde minister. Na het ontslag van de toenmalige bevoegde minister, de heer Bourgeois, heeft de minister-president besloten dat het project – dat ver gevorderd was – moest worden verder gezet. Mocht naar de toekomst toe blijken dat er geen voldoende ‘return on investment’ is op deze investering, dan moet de Vlaamse Regering de politieke moed hebben om een andere weg in te slaan. Een nauwgezette opvolging is in elk geval aan de orde. De administratie heeft in dit verband dan ook een aantal opdrachten gekregen.

1.2.12. Samenwerking met de federale diplomatie

In het verlengde van de kwestie van de Vlaamse Huizen in het buitenland, werden ook vragen gesteld over de samenwerking met de federale diplomatie. Dienaangaande kan de minister-president slechts bevestigen dat, als een en ander op een goede manier wordt aangepakt, ook de federale diplomaten zich maximaal inzetten. Ook hier zou het door de heer Van Der Taelen aangehaalde Chinese spreekwoord over de kleur van de kat en het vangen van muizen derhalve kunnen worden toegepast. Want ook deze samenwerking wil hij op uiterst pragmatische wijze aanpakken. Zulks vraagt echter wel een bepaalde benadering. Het vraagt met name ook veel voorbereiding en respect voor wat zij doen, ook op vraag van de Vlaamse overheid. Er zijn weliswaar nog probleemposten, maar waar hijzelf reeds is geweest, heeft hij kunnen vaststellen dat er sprake is van wederzijdse inspanningen om tot een vruchtbare samenwerking te komen. Bij nogal wat federale diplomaten leeft ook waardering voor wat F.I.T. en de Vlaamse Vertegenwoordigers doen. En als Vlaanderen met concrete acties komt, is men doorgaans maar al te blij om daaraan te kunnen meewerken. Dat is ook de juiste benadering, aldus de minister-president.

1.2.13. Vlaamse vertegenwoordiging bij de multilaterale organisaties

De Vlaamse post bij de multilaterale instellingen in Genève is ondertussen eveneens ingevuld. Er zijn daar immers heel wat internationale instellingen. Overigens zijn er ook in Parijs – waar Vlaanderen eveneens een vertegenwoordiging heeft – een aantal voor ons erg interessante instellingen, bijvoorbeeld de UNESCO, de OESO, de Raad van Europese Gemeenten en Regio's (REGR) en het Internationaal Energieagentschap (IEA). Er zal ook daar heel wat aandacht naartoe gaan.

1.2.14. Flanders Center Osaka

Met betrekking tot het Flanders Center in Osaka, wijst de minister-president erop dat dit in geen enkel opzicht te vergelijken is met de klassieke Vlaamse Huizen. Deze organisatie, die een vzw-structuur heeft, is een samenwerkingsverband tussen de Vlaamse en de Japanse overheid. Het cultureel aspect is daar ook duidelijk dominant. Het is immers steeds de bedoeling geweest het centrum als uithangbord van de Vlaamse cultuur in Japan te gebruiken. Hoewel hier in het verleden al goed werk werd geleverd, lijkt – naar aanleiding van de verlenging van de samenwerkingsovereenkomst – een zekere aanpassing zich toch op te dringen. Dit betekent overigens niet dat er grote inhoudelijke wijzigingen zul-

len komen. Er zal enkel worden onderzocht hoe de presentatie van de Vlaamse cultuur in Japan nog verder kan worden geoptimaliseerd. Er wordt dus doorgegaan op de ingeslagen weg, maar mogelijks komen er wat accentwijzigingen.

1.2.15. Vlaams-Europees Verbindingsagentschap

Aangaande het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (vleva) wijst minister-president Kris Peeters erop dat de huidige beheersovereenkomst met vleva afloopt op 31 december 2010. Indien er tegen die datum geen nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden, wordt de bestaande overeenkomst van rechtswege verlengd, tot er finaal een nieuwe beheersovereenkomst is. In het licht van die vernieuwing van de beheersovereenkomst is er een evaluatie gebeurd, die geleid heeft tot een evaluatierapport dat een aantal belangrijke elementen omvat. Zo lijkt het mogelijk en aangewezen om een aantal statutaire taken van het agentschap te schrappen. Het gaat dan meer bepaald om de sensibilisering van het grote publiek, de promotie van Vlaamse toeristische trekpleisters in Europa, de belangenbehartiging en de projectbegeleiding. Wat de financiering betreft, biedt de onderbenutte en tamelijk kostelijke vergaderinfrastructuur zeker ruimte voor efficiëntiewinsten. En ook op het vlak van planning en rapportering zijn bepaalde elementen naar voor geschoven, die nu verder worden onderzocht.

De minister-president omschrijft voorts de drie – geherformuleerde – kernopdrachten van het Vlaams-Europees verbindingsagentschap, zijnde: het aanbieden van informatie relevant voor de werkende leden en de Vlaamse overheid, ‘intelligence’ zoals men dat noemt; het aanbieden van een neutraal platform voor de netwerking van stakeholders; het detecteren en signaleren van EU-financieringsmogelijkheden, ook voor de werkende leden. Over de nieuwe samenwerkingsovereenkomst waarin die drie kerntaken worden geformuleerd en geëxpliciteerd, wordt momenteel nog voort onderhandeld.

1.2.16. Internationaal Agentschap voor Hernieuwbare Energie

Inzake de toetreding tot het Internationaal Agentschap voor Hernieuwbare Energie (IRENA) verklaart de minister-president dat de Vlaamse Regering op 15 januari 2010 haar goedkeuring heeft gehecht aan het Statuut van Bonn en daardoor machtiging heeft verleend om het te ondertekenen in naam van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest. Het komt nu aan België toe om een verzoek tot lidmaatschap in te dienen. Als de Vergadering – het hoogste orgaan van het agentschap – dit verzoek goedkeurt, kan België een akte van toetreding neerleggen. Het statuut treedt voor ons dan in werking 30 dagen na het neerleggen van die akte. De leden van IRENA betalen een verplichte bijdrage die gebaseerd is op de contributieschaal van de VN. Die bijdrage wordt dan volgens een interne verdeelsleutel verdeeld over de federale staat, de gewesten en de gemeenschappen. Vlaanderen heeft zijn bijdrage daartoe reeds inschreven op een begrotingspost die onder Leefmilieu, Natuur en Energie ressorteert. Kortom, België verzoekt (met machtiging van de deelstatelijke entiteiten) om lid te worden, terwijl de bijdrage gezamenlijk wordt opgehoest.

1.2.17. Vlaamse bijdrage aan de UNESCO- en IAO-trustfondsen

Voor wat de Vlaamse bijdrage aan de UNESCO en de IAO betreft, wijst minister-president Peeters erop dat deze beide instellingen met tweejaarlijkse begrotingen werken. Dat is meteen ook de reden voor het gesignaleerde verschil: voor de UNESCO gaat het over de periode 2009-2010 en voor de IAO over de periode 2010-2011. Maar beide instellingen worden dus wel degelijk betoelaagd en krijgen de toegezegde bedragen.

1.2.18. Vlaanderen en de landen van de Westelijke Balkan

De kwestie van de Vlaamse inspanningen ten behoeve van de landen van de Westelijke Balkan is in deze commissie reeds vele keren eerder aan bod gekomen. De minister-president brengt daarbij in herinnering dat de samenwerking met de landen van Centraal- en Oost-Europa de afgelopen vijftien jaar een speerpunt van het buitenlands beleid van Vlaanderen was. In 1992 – dus heel kort na de val van het IJzeren Gordijn – bedroeg het budget daarvoor nog 12 miljoen euro. In 2009 was het nog 3 miljoen euro en op vandaag nog maar 1 miljoen euro. Heel wat van die landen zijn ondertussen immers toegetreden tot de Europese Unie. Vlaanderen heeft dienovereenkomstig zijn focus verlegd naar de Westelijke Balkan en de oostelijke bureaus van de EU. Conform deze intentie, die zowel in de beleidsnota als de beleidsbrief staat, wordt onderzocht hoe aansluiting kan worden gevonden bij de activiteiten van de multilaterale organisaties die in de regio actief zijn. Daarbij is met name het ‘Regional Competitiveness Initiative’ (RCI) van de OESO – dat heel wat ervaring in de regio heeft – erg interessant. De Vlaamse Regering gaat ervan uit dat ze gebruik kan maken van de RCI-programma’s. Er is ter zake in elk geval al heel wat werk verricht en er zijn ook al concrete consultaties geweest. De minister-president zegt toe om meer uitleg en een exacte stand van zaken, evenals een concrete timing aangaande deze plannen te zullen bezorgen aan de commissie (bijlage 1). Specifiek in verband met de Servische vraag om kandidaat-lid te worden, gaat de minister-president ervan uit dat ter voorbereiding van elke EU-Raad, dus ook van de Raad Algemene Zaken en Buitenlands Beleid, er een intrafedeeraal overleg is. Vlaanderen heeft daar ook steeds een inbreng, en wat Servië betreft heeft Vlaanderen zich geschaard achter het EU-standpunt ter zake.

1.2.19. Catalonië en Kosovo

Op de opmerking over Catalonië en Kosovo van de heer Van Overmeire meent de minister-president niet te kunnen ingaan, aangezien het hier veeleer een stellingname als wel een vraag betreft.

1.2.20. Samenwerking met de Duitstalige Gemeenschap

Het werkprogramma met de Duitstalige Gemeenschap zal worden voortgezet op basis van de reeds bestaande prioriteiten: onderwijs, cultuur en beroepsopleiding. De Duitstalige Gemeenschap is overigens nog onlangs te gast geweest in het Vlaams Parlement. Er is bij die gelegenheid – waar ook enkele leden van deze commissie aanwezig waren – een overzicht gegeven van de samenwerking. Tevens werd er nadrukkelijk gepleit voor een voorzetting en verdere concretisering daarvan. Het krediet voor de samenwerking met de Duitstalige Gemeenschap valt onder basisallocatie DD009 en bedraagt 11.000 euro per jaar.

1.2.21. Grensoverschrijdende samenwerking met Noord-Frankrijk

Inzake de grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden, beaamt minister-president Peeters het grote belang van de EGTS-structuren die werden opgezet met Noord-Frankrijk. Daar komt duidelijk een heel nieuwe dynamiek op gang. Dat er dan ook de nodige energie en middelen moeten worden aan besteed, lijkt hem evident. De gevraagde verduidelijking over het betreffende budget zal hij laten bezorgen aan de commissie. De vraag is immers dermate specifiek dat hij daar nu niet meteen een volledig antwoord op kan geven. De EGTS speelt hoe dan ook een heel belangrijke rol. Deze weg moet, met respect voor de ingezette middelen, verder worden bewandeld.

De precieze uitsplitsing van de besteding van het krediet bestemd voor de Vlaamse coördinator van de samenwerking met Noord-Frankrijk zal de minister-president opvragen en later meedelen (bijlage 2).

1.2.22. *Wapenhandel*

Met betrekking tot het op stapel staande Wapenhandeldecreet kan de minister-president slechts bevestigen dat het in aantocht is. Er wordt in elk geval goed aan doorgewerkt. De discussies die er ongetwijfeld over zullen worden gevoerd in deze commissie – die ter zake toch ook wel enige knowhow heeft – beloven boeiend te worden.

Wat de in de marge van de – hier enkele weken geleden ter sprake gekomen – niet-vergunde nucleaire export naar Iran te berde gekomen institutionele discussie over de artikelen 25 en 26 van de federale Programmawet betreft, wijst de minister-president erop dat Vlaanderen hierover op 9 november laatstleden naar het Grondwettelijk Hof is gestapt. Naar aanleiding van het bovengenoemde incident heeft hij overigens ook federaal minister Magnette aan de lijn gehad, waarbij hij deze heeft meegedeeld dat dit een inbreuk vormde op de Vlaamse bevoegdheden. Hetgeen door minister Magnette ontkend werd. Het Grondwettelijk Hof zal dus moeten oordelen of er hier sprake is van een bevoegdheidsoverschrijding. Het advies van de Raad van State was op dat punt niet zo duidelijk.

1.2.23. *Herdenking van 100 jaar Grote Oorlog*

Minister-president Peeters komt dan tot de verschillende vragen over 100 jaar Grote Oorlog. Dat een aantal commissieleden aan een studiereis naar Verdun de indruk hebben overgehouden dat men niet van plan is om veel te doen in de voormalige frontstreek zelf, maar de zaken veel meer wil toespitsen op Parijs, verbaast hem niet echt. Frankrijk is en blijft immers nog altijd zeer centralistisch. In globo ligt men er vooralsnog ook niet echt wakker van de honderdjarige herdenking van de Eerste Wereldoorlog. Maar, luidens heel recente berichten, zou daar heel gradueel toch enige verandering in aan het komen zijn. Zo zijn er signalen dat men geïnteresseerd is in een gemeenschappelijke beschermingsaanvraag voor de slagvelden van het Westelijk Front. Er heeft overigens ook een gemeenschappelijk Vlaams-Frans herdenkingsconcert plaatsgevonden in Parijs, waarop de minister-president aanwezig was. Hij heeft toen zelfs een korte toespraak gehouden tegen de, toch wel vrij indrukwekkende, achtergrond van het graf van Napoleon en de Saint-Louis des Invalides. Dit gebeuren zal jaarlijks worden herhaald. Een soortgelijk herdenkingsconcert wordt overigens als sinds een tiental jaren georganiseerd in Londen. Deze herdenkingsevenementen zullen dus zeker worden verder gezet.

In Frankrijk groeit de interesse dus wel degelijk, ook voor de In Flanders Fields Declaration. De minister-president heeft overigens vernomen dat de Franse president Nicolas Sarkozy in de loop van 2011 mogelijk een nationaal herdenkingscomité zal samenstellen, waarvan hijzelf waarschijnlijk de voorzitter zal zijn. Men mag er dus redelijkerwijze van uitgaan dat er ook in Frankrijk wel een aantal initiatieven zullen worden genomen. Het ware een goede zaak mochten ook de Fransen hun schouders onder een groot herdenkingsproject langsheen het hele Westelijk Front zetten. Afsluitend geeft hij nog mee dat men probeert om zo veel mogelijk landen achter de In Flanders Fields-verklaring te krijgen, en dat zulks ook vrij goed loopt.

Er was ook nog een vraag over de internationale partnerschappen in het kader van 100 jaar Grote Oorlog. Volgens de minister-president is iedereen het erover eens dat de herdenking in de periode 2014-2018 een opportuniteit is om niet enkel de naamsbekendheid van Flanders Fields eens extra in de verf te zetten, maar er ook culturele, economische, toeristische, politieke en diplomatieke aspecten aan te verbinden. Die internationale partnerschappen moeten daarom ook maximaal worden benut.

Met betrekking tot de vraag waarom er op een bepaalde – met de herdenking van de Grote Oorlog verband houdende – allocatie geen krediet terug te vinden is ten behoeve

van investeringen in toeristische infrastructuur, verwijst de minister-president naar minister Geert Bourgeois tot wiens bevoegdheid deze aangelegenheid behoort. Hoewel Toerisme onder een andere minister ressorteert en deze materie ook in een andere commissie wordt behandeld, gaat de minister-president ervan uit dat voor een en ander wel degelijk de nodige kredieten zijn vrijgemaakt.

1.2.24. Taskforce Holocaustherdenking

Dan waren er de vragen over het Belgische voorzitterschap – van maart 2012 tot maart 2013 – van de Taskforce for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research. In juni 2012 zal er, tegelijk met de opening van het Museum, Memoriaal en Documentatiecentrum voor Holocaust en Mensenrechten in de Dossinkazerne in Mechelen, een internationale conferentie plaatsvinden waarop een driehonderdtal deelnemers van over de hele wereld verwacht worden. Aangaande het in de beleidsbrief vermelde mogelijke wetenschappelijke evenement, gaat de minister-president ervan uit dat dit er wel degelijk zal komen. Hij wijst er dienaangaande op dat er in december 2010 een conferentie zal zijn in Haifa en in 2011 in Amsterdam en Den Haag. Met het Nederlandse Taskforcevoorzitterschap van 2011 wordt in elk geval bekeken of er ervaringen kunnen worden gedeeld en of er desgevallend gezamenlijk wetenschappelijke activiteiten kunnen worden georganiseerd. Hij zal daarbij zeker de in deze commissie geformuleerde bezorgdheid in het achterhoofd houden. Wel wijst hij erop dat men – net zoals dat het geval is bij het EUvoorzitterschap – als voorzitter niet zomaar eigenstandig kan bepalen wat er te gebeuren staat. Men moet integendeel nauwgezet uitvoeren wat er voorheen internationaal werd beslist. Het is dan ook goed dat men reeds onder het Nederlandse voorzitterschap in 2011 gaat zeggen wat men in 2012 zal doen. De gesprekken daarover zijn lopende.

1.2.25. Betrekkingen met Nederland

Aangaande de betrekkingen met Nederland stelt de minister-president dat er – zoals men waarschijnlijk ook wel uit de pers heeft vernomen – ondertussen reeds een eerste kennismakingsgesprek is geweest met de nieuwe Nederlandse Regering, waarbij zowel het dossier van de Westerschelde als dat van de kilometerheffing aan bod zijn gekomen. Dit zijn overigens niet de enige nog hangende dossiers. Tijdens het gesprek met Nederlands minister-president Mark Rutte zijn ook heel wat andere zaken aan bod gekomen. Zo is er ook gesproken over de IJzeren Rijn, Gent-Terneuzen en over innovatie. Er zijn trouwens ook al concrete afspraken gemaakt. Ingaande op de desbetreffende opmerking van de heer Van Overmeire waarvan de teneur was dat men beter een goede buur heeft dan een verre vriend, laat de minister-president nog opmerken dat men met goede burens natuurlijk ook goede afspraken moet maken, die ook worden nagekomen.

1.2.26. Benelux-Parlement

Aangaande de vertegenwoordiging in het Benelux-Parlement kan de minister-president volmondig de stelling van de heer Caluwé bijtreden. Hij haalt ook aan dat de gesprekken met het Vlaams Parlement over de verdere concretisering van dit dossier behoorlijk goed verlopen en dat er, voor zover hij weet, zeker geen duidelijke vraag is om een en ander nu plots anders te gaan organiseren. Dit temeer daar het Vlaams Parlement sowieso zijn eigen vertegenwoordiging aanduidt.

1.2.27. Positie van het Nederlands

Wat de positie van de Nederlandse taal betreft, deelt de minister-president de zorg van deze commissie. Ook hij heeft nog maar onlangs op de Thalys en de Eurostar kunnen vaststellen dat het Nederlands dat er wordt omgeroepen hoogstens approximatief op onze taal lijkt. De Nederlandse taalgemeenschap is in elk geval voldoende groot opdat men

rechtens zou kunnen eisen dat het Nederlands met het gepaste respect behandeld wordt. Ook bewegwijzering in het Nederlands in de aan ons taalgebied grenzende gebieden van onze onmiddellijke buurlanden lijkt hem geen overdreven luxe. Het is daarbij natuurlijk wel mogelijk dat we hier enigszins slachtoffer worden van onze eigen vaardigheid om vreemde talen te hanteren of toch minstens te begrijpen.

1.2.28. Flanders Inspires International Visitors

Met betrekking tot de instrumenten voor de publieksdiplomatie geeft de minister-president nog mee dat het Flanders Inspires International Visitors-programma ondertussen loopt. De administratie monitort en evalueert dit programma op continue basis, hetgeen moet toelaten om desgevallend de nodige bijstellingen aan te brengen. De opmerkingen van de deelnemers aan het programma zijn daarbij natuurlijk ook bijzonder relevant.

1.2.29. Journalisten-uitwisseling met Nederland

Wat de uitwisseling met Nederlandse journalisten betreft, kan de minister-president bevestigen dat daar nu al iets meer interesse voor leeft. Het is echter niet gemakkelijk. Zelfs de Vlaamse journalisten zijn zeer gefocust. De inspanningen die in dit verband reeds werden geleverd moeten worden aangehouden. De nieuwe – Vlaamse – hoofdredacteur van een niet-onbelangrijke Nederlandse krant zal daar volgens de minister-president zeker toe bijdragen. De minister-president vindt dat er in elk geval blijvend energie moet worden gestopt in de samenwerking met Nederland.

1.2.30. Regelgevingsagenda

Afsluitend geeft de minister-president nog mee dat de regelgevingsagenda – die voor het eerst mee werd opgenomen in deze beleidsbrief – inderdaad erg omvattend en ambitieus is, maar dat er maximaal naar gestreefd zal worden om deze agenda volledig én conform de voorziene timing af te werken. Hij dankt bij die gelegenheid ook de leden die hier positieve bemerkingen bij gemaakt hebben.

2. Internationaal ondernemen

2.1. Vragen en opmerkingen van de leden

2.1.1. Tussenkoms van mevrouw Sabine Poleyn

Mevrouw *Sabine Poleyn* vindt het een goede zaak dat het beleid inzake Internationaal Ondernemen nu sterker gekoppeld wordt aan het innovatiebeleid. Ze verwijst daarbij naar de initiatieven waarbij een aantal clusters die werden afgebakend door de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI) mee worden opgenomen in het beleid van Flanders Investment & Trade. Potentieel kan dit erg goede resultaten opleveren.

Wat het aantrekken van buitenlandse investeringen betreft, kan mevrouw Poleyn zich terugvinden in de nieuw afgebakende strategie waarin drie duidelijke keuzes worden vooropgesteld. Meer ten gronde stelt ze zich echter de vraag of F.I.T. wel in staat is om dat soort van taak op zich te nemen. Al sinds de samenvoeging van Export Vlaanderen en de Dienst Investeren in Vlaanderen is het de taak van F.I.T. om zowel de export vanuit Vlaanderen aan te moedigen als investeringen vanuit het buitenland aan te trekken. In de praktijk blijkt echter dat F.I.T. vooral excelleert in het stimuleren van onze export. Het aantrekken van buitenlandse directe investeringen lijkt daarentegen een heel stuk moeizamer te verlopen. Het lid vraagt zich daarbij af of F.I.T. eigenlijk wel voldoende expertise daarvoor in huis heeft. De uitdaging waarvoor men gesteld is, is immers immens, terwijl ook de concurrentie op dit terrein heel erg groot is. Mee daarom dringt ze er opnieuw op

aan om – hoe onwaarschijnlijk zulks op het eerste zicht ook moge lijken – ook de herdenking van '14-'18 aan te grijpen als een opportuniteit voor het organiseren van wat zij 'omgekeerde handelsmissies' noemt.

Mevrouw Poleyn spreekt ook haar tevredenheid uit over de ambitie van de minister-president om de Vlaamse rol binnen het Europese handelsbeleid zo actief als mogelijk op te nemen en in te vullen. Ze brengt daarbij in herinnering dat naar aanleiding van een eerdere gedachtewisseling in deze commissie, beloofd werd om meer transparantie te bewerkstelligen inzake de verslaggeving van de Werkgroep Europees Handelsbeleid. Ze begrijpt dat dit niet voor de hand ligt, gezien de complexiteit van de materie en de vaak confidentiele aard van de behandelde dossiers. Desalniettemin ware het een positieve zaak, mocht er toch minstens een minimale transparantie kunnen worden geboden. Hoe dan ook steunt ze de minister-president in diens streven om het Europese handelsbeleid directer op te volgen. Nog in dat verband, vraagt ze zich af hoe succesvol het Meldpunt Handelsbelemmeringen is.

Wat de Economische Partnerschapsakkoorden (EPA's) betreft, vermeldt de beleidsbrief dat er momenteel werk gemaakt wordt van zogenaamde interim-EPA's. Van de minister-president had ze graag vernomen wat daar precies onder verstaan moet worden. Uit een hoorzitting die in deze commissie georganiseerd werd naar aanleiding van de behandeling van het Vlaamse instemmingsdecreet met de EPA tussen de landen van het Caraïbische gebied en de EU bleek dat dergelijke EPA-onderhandelingen nogal eens vastlopen omdat de druk vanuit de Europese Unie door de betrokken landengroepen als onredelijk groot ervaren wordt (*Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 308/1*). De ACS-landen in kwestie voelen zich, door het ontbreken van onderhandelruimte, in de hoek gedreven. Temeer daar ze niet echt kunnen inschatten wat precies het effect van die EPA's zal zijn. Daarzonder lijkt het weinig waarschijnlijk dat men die landen bereid zal vinden om de akkoorden te ondertekenen. Het lijkt in elk geval aangewezen om minstens een onderscheid te maken tussen landbouwproducten, diensten en goederen. Een uitzonderingspositie voor landbouw en voor diensten ligt immers stukken delicateser, dan het louter stimuleren van de vrijhandel voor goederen. Landbouwproducten vormen de basis van de voedselvoorziening en zijn voor deze landen in ontwikkeling dus geen gewone producten. Diensten vallen dan weer niet zomaar te exporteren. Mevrouw Poleyn zou het dan ook een goede zaak vinden, mocht men de ruimte, de middelen en de methode vinden om de mogelijke effecten van de EPA's op die landen te analyseren.

Mevrouw Poleyn meent daarnaast ook begrepen te hebben dat de door de EU gehanteerde onderhandelingsaanpak er soms toe leidt dat buurlanden uit elkaar worden gespeeld, of in het ergste geval, zelfs tegen elkaar worden uitgespeeld. De zes door de EU geïdentificeerde landengroepen vormen immers niet noodzakelijk economisch homogene entiteiten. De minst ontwikkelde landen (MOL) hebben bijvoorbeeld nog altijd een enigszins bevoorrechte positie in vergelijking met andere landen. In theorie zou via de EPA's niet enkel de handel met de EU, maar ook de regionale integratie in het Zuiden – via Zuid-Zuidhandel – gestimuleerd moeten worden. Maar het tegendeel lijkt waar te zijn, aldus de sprekerster. Ze vindt het anderzijds wel positief dat de minister-president, blijkens de beleidsbrief, rekening wil houden met de specifieke situaties en behoeften van de ACS-landen.

2.1.2. *Tussenkomst van de heer Marc Hendrickx*

De heer *Marc Hendrickx* verklaart bij dit luik van de besprekingen slechts een aantal kleine bedenkingen en vragen te hebben. Hij stelt daarbij eerst en vooral vast dat de minister-president inzake de nagestreefde sterkere internationalisering van de Vlaamse economie herhaaldelijk verwijst naar de rol van de technologieattachés. Het lid heeft begrepen dat Vlaanderen er daar op vandaag een vijf- à zestal van heeft, die alle erg succesvol zijn.

Dit belet evenwel niet dat hij zich toch afvraagt of ze wel op een voldoende efficiënte manier worden ingeschakeld en of er, binnen de bestaande mogelijkheden, geen optimaalere inschakeling denkbaar is.

De heer Hendrickx verwijst ook naar de melding van de minister-president aangaande het belang van de terugkoppeling en het wegen op het Belgisch standpunt, via het intrafederaal overleg, voor wat de vrijhandelsonderhandelingen betreft. Dat Vlaanderen de twaalfde grootste goederenexporteur ter wereld is, heeft het lid aangenaam verrast. Het is daarbij natuurlijk zaak om waakzaam te blijven en niet op de lauweren te gaan rusten. Hij meent tussen de lijnen begrepen te hebben dat de minister-president de ambitie heeft om in de top 10 te geraken, en vindt dat een goede zaak.

Daarnaast vindt de heer Hendrickx het ook positief dat er, ondanks het feit dat we een kleine regio zijn, duidelijk niet enkel belangstelling is voor aanwezigheid in de BRIC-landen, maar ook voor het uitbouwen van de Vlaamse aanwezigheid in andere snelgroeiende markten. De beleidsbrief besteedt daarnaast ook aandacht aan maatregelen om de aantrekkingskracht van Vlaanderen voor buitenlandse investeerders te verhogen. Het gebruik van bewoordingen als ‘push-strategie’ en ‘proactief benaderen van target companies’ wijst terzake op een gezonde ambitie.

De blijvende aandacht voor een goede internationale bereikbaarheid van Vlaanderen en de promotie van de Vlaamse havens, zijn volgens het lid eveneens een goede zaak. Ook in dit verband is de samenwerking met Nederland van cruciaal belang. Alleen al daarom is en moet het onze eerste en meest bevoorrechte partner blijven.

De heer Marc Hendrickx heeft ten slotte nog een vraag over de in de beleidsbrief vermelde APEC-beurzen (Antwerp/Flanders Port Training Center) voor havenopleiding. In het document wordt gewag gemaakt van een hondertal beurzen. Hij had graag vernomen naar wie deze gegaan zijn, welke de slaagpercentages voor deze opleiding zijn, hoe er gewaakt wordt over de output en of dit systeem een reële meerwaarde voor de Vlaamse havens inhoudt. Hij beseft dat deze vraag nogal technisch en detaillistisch is, en verklaart er begrip voor te kunnen opbrengen als de minister-president hierop niet onmiddellijk kan antwoorden. Wat hem betreft, mag die informatie gerust later aan de commissie worden overgemaakt door de diensten van de minister-president.

2.1.3. Tussenkoms van de heer Paul Delva

De heer *Paul Delva* looft het ambitieuze karakter van dit onderdeel van de beleidsbrief en stelt vast dat in de erin opgenomen hoofdstukken een aantal duidelijke beleidlijnen worden geformuleerd, die hij alleen maar kan onderschrijven. In deze zal hij zich dan ook beperken tot een viertal vragen. In het hoofdstuk ‘sterkere internationalisering van de Vlaamse economie’ wordt vermeldt dat *Essencia Vlaanderen* – de koepelorganisatie van de chemie en de ‘life sciences’ – zal worden opgenomen in de stuurgroep voor de technologieattachés van F.I.T. De heer *Delva* had graag vernomen wat precies de rol van die stuurgroep is.

Het lid stelt verder vast dat op pagina 35 van de beleidsbrief gewag gemaakt wordt van een intergewestelijk samenwerkingsakkoord inzake handel. Luidens de betreffende passage dienen een aantal zaken nog te worden ingepast in dat samenwerkingsakkoord. Van de minister-president had hij graag vernomen hoe ver men reeds staat met dit intergewestelijk akkoord en hoe de onderhandelingen hierover verlopen.

In het kader van het hoofdstuk over een ‘vrijere en eerlijker wereldhandel’ wil de heer *Delva* toch even de problematiek van de ‘raw materials’ – de grondstoffen – aanhalen en

dan met name de discussies die daarover gevoerd worden binnen de Europese Unie. Het gaat daarbij overigens niet louter om de kwestie van import en export, maar ook om een aantal daar onlosmakelijk mee verbonden ‘randproblematieken’ zoals daar zijn de milieueffecten van een en ander, de impact van het grondstoffenbeleid op de mensenrechten, de impact op het industriële weefsel enzovoort. In globo is dit een soms weinig verheffende discussie, die – zeker in vergelijking met andere landengroepen – een beeld oplevert van een al te weinig geharmoniseerd Europees beleid. Op grond van deze zwakke score van de EU, vraagt het lid zich af of er vanuit Vlaanderen of België geen initiatief zou kunnen worden genomen om een discussie op gang te brengen die tot een echte Europese grondstoffendiplomatie kan leiden.

Inpikkend op een eerdere bemerking van mevrouw Sabine Poleyn, had ook de heer Paul Delva ten slotte graag wat meer informatie gekregen over het Meldpunt Handelsbelemmeringen. Meer bepaald vraagt hij zich af welke sectoren het meest betroffen zijn, waaruit die handelsbelemmeringen precies bestaan en in welke regio’s nog de meeste handelsbarrières voorkomen.

2.1.4. *Tussenkomenst van de heer Jan Roegiers*

Voortbordurend op de eerdere bedenkingen van mevrouw Poleyn en de heer Delva, verklaart de heer *Jan Roegiers* nog een tweetal bemerkingen te hebben. Inzake handel en ontwikkeling wordt in de beleidsbrief gesteld dat er steeds rekening wordt gehouden met de specifieke situatie en de behoeften van de verschillende ACS-landen. Dat is een heel mooi principe, maar het is de heer Roegiers niet onmiddellijk duidelijk wat daarmee in de praktijk precies bedoeld wordt. Betekent dit mogelijk dat de minister-president zich distantiëert van de manier waarop de Europese Commissie momenteel de ACS-landen benadert.

Het lid is er in elk geval ten gronde van overtuigd dat Vlaanderen een actieve rol kan spelen met betrekking tot de ACS-landen. Hij laat dienaangaande nog opmerken dat in vorige beleidsbrieven en beleidsnota’s nog vermeld werd dat er een uitzondering zou nastreefd worden voor landbouwproducten. Een affirmatie die in de voorliggende beleidsbrief niet meer voorkomt. Moet daaruit worden afgeleid dat Vlaanderen van koers is veranderd, of leest hij teveel in het ontbreken van deze frase.

2.1.5. *Tussenkomenst van de heer Karim Van Overmeire*

De heer *Karim Van Overmeire* voelt zich moreel verplicht om opnieuw het Agentschap voor Buitenlandse Handel ter sprake te brengen. Daarzonder ware een begrotingsbespreking immers niet echt volledig. Het betreft hier een pijnpunt dat, bijna uit de aard der zaak, telkenjare terugkomt. Het agentschap werd door toenmalig minister Jaak Gabriëls overigens op een bijzonder sluwe manier aan dit parlement verkocht als een soort ondersteunende dienst die primair ter beschikking van de gewesten stond en niet zonder de gewesten zou kunnen optreden. De praxis en de realiteit zijn echter helemaal anders uitgevallen.

Wat de heer Van Overmeire in deze echter verheugt is dat hij vaststelt dat de Vlaamse dotatie aan die instelling blijkbaar opnieuw verminderd wordt. In het licht van die dotatie-afbouw had hij van de minister-president graag vernomen welke rol deze nog voor het agentschap ziet weggelegd en of er in een nieuw – misschien zelfs copernicaans omgebouwd – België überhaupt wel nog plaats zal zijn voor een dergelijke instelling. Wat is zijn inschatting op dit terrein?

Daarnaast had de heer Van Overmeire graag ook nog een stand van zaken gekregen van de audits van de F.I.T.-kantoren. Men is onderhand immers al een tijdje bezig met deze

operatie. Hij neemt aan dat men kantoor per kantoor bekijkt, hetgeen hem de vraag ontlokt of men dan telkens ook stuksgewijs reageert en ingrijpt, dan wel of men daarmee wacht tot er minstens een soort van totaalbeeld is.

2.1.6. *Tussenkoms van de heer Frank Creyelman*

De heer *Frank Creyelman* vangt zijn tussenkoms aan met de vaststelling dat Vlaanderen niet minder dan 83 percent van de Belgische export voor zijn rekening neemt. Desondanks beschikt het nog steeds niet over een eigen handelsbalans. Luidens de beleidsbrief (pagina 32) loopt er nu wel een project, in samenwerking met de Nationale Bank, om een dergelijke handelsbalans op te stellen, maar dat project begint toch enigszins te lijken op het monster van Loch Ness. Het is iets waar al een hele tijd door vele personen over gesproken wordt, maar niemand heeft het ooit gezien. Wanneer mag er enig concreet resultaat van dat project verwacht worden? Zal die Vlaamse handelsbalans nog in 2011 boven de doopvont gehouden kunnen worden? De vraag is belangrijk omdat het hier een instrument betreft dat cruciaal is voor het voeren van een degelijk beleid. Daarzonder tasten we immers steeds min of meer in het duister.

In het verlengde daarvan, en deels daarmee overlappend, vindt de heer Creyelman het positief dat er ook werk gemaakt wordt (cf. eveneens pagina 32 van de beleidsbrief) van het op punt stellen van een in- en uitvoerstatistiek van goederen. Hiervoor wordt wel een concrete streefdatum voorop gesteld, met name het najaar van 2011. Dit staat in schrill contrast met het Vlaamse handelsbalansproject met de Nationale Bank, waarvan vermoedelijk niet veel terecht zal komen. Mocht dit onverwacht toch nog positief uitdraaien, dan zal de minister-president ongetwijfeld niet nalaten om hem daarop te attenderen.

Hoewel de Vlaamse export goed is voor 83 percent van de Belgische uitvoer (en zelfs meer als we daar ook nog Brussel bijnemen, want in wezen gaat het daar over geografische Vlamingen die enkel Frans spreken ten gevolge van een historisch ‘accident de parcours’), blijft het een onmiskenbaar feit dat onze export over de afgelopen periode met maar liefst 18 percent achteruit is gegaan. Luidens de eerste prognoses zou er in het eerste semester van 2010 opnieuw vooruitgang worden geboekt, maar het lijkt minstens verstandig om de cijfers over het geheel van 2010 af te wachten, vooraleer daar conclusies in de ene of andere zin aan te verbinden.

Geografische bekeken, gaat de Vlaamse export het meest achteruit binnen Europa. Op zich is dat statistisch ook logisch, aangezien onze buurlanden meteen ook onze belangrijkste handelspartners zijn. Enkel in Azië kan Vlaanderen positieve exportcijfers voorleggen. Dienaangaande brengt de heer Creyelman in herinnering dat hij er reeds eerder voor pleitte om, naast de nuttige en noodzakelijke aandacht voor de BRIC-landen, ook de kleinere groeimarkten niet uit het oog te verliezen. Een tweetal jaren geleden vermeldde hij in dit opzicht reeds het belang van de Vietnamese markt. En wat stellen we vast: zelfs in het moeilijke jaar 2009 stijgt onze export naar Vietnam met niet minder dan 14,7 percent.

Een en ander belet natuurlijk niet dat we wel degelijk de nodige aandacht moeten besteden aan de BRIC-landen. Dat blijven immers de economische grootmachten van de nabije toekomst. Binnen die groep hebben vooral China, India en Rusland niet te klagen over belangstelling vanuit België/Vlaanderen. De bezoekende officiële delegaties en de prospecterende ondernemers lopen elkaar in die landen al bijna voor de voeten. Dat is overigens ook terecht, want er gebeurt daar inderdaad van alles.

Tot dusver is dat echter veel minder het geval voor de Zuid-Amerikaanse economische tijger: Brazilië. Nochtans speelt Brazilië in Latijns-Amerika duidelijk de rol van voortrekker. Het kent niet alleen zelf een indrukwekkende economische expansie, maar trekt ook

de economieën van zijn buurlanden mee op gang. Het land telt 200 miljoen inwoners en is voor Vlaanderen van groot belang als grootste handelspartner van de Gentse haven. Brazilië is daar goed voor 20 percent van de jaarlijkse overslag, hetgeen neerkomt op 5 miljoen ton per jaar, hoofdzakelijk import. Gent is de grootste fruitsapterminal van Europa, de grootste zoutimportterminal en een leidende staalhaven. De faam van de Gentse haven mag dan kleiner zijn dan die van Antwerpen, maar de cijfers bewijzen het belang van Brazilië voor Gent. Misschien moet er gebruik gemaakt worden van de contacten en de expertise van de Gentse haven om de Braziliaanse markt ook voor andere Vlaamse ondernemingen meer open te gooien. De heer Creyelman had van de minister-president dan ook graag vernomen welke inspanningen Vlaanderen nu reeds levert voor het bewerken van de Braziliaanse markt.

Hij stelt overigens met genoeg vast dat de minister-president volgend jaar zelf een Vlaamse economische zending naar Brazilië zal leiden. Het is alleszins wijs om dit niet enkel aan het – royaal door Vlaanderen mee gefinancierde – Agentschap voor Buitenlandse Handel over te laten. Het nut van dergelijke prinselijke missies is immers discutabel. Dat ABH is overigens niet meer dan een veredeld reisagentschap voor de kroonprins, die er nota bene zelf ook nog eens voorzitter van is. De Vlaamse economische zending naar Brazilië kan dan ook op de volle steun van de heer Creyelman rekenen. Hij hoopt dat de minister-president daarbij in ware Star Trek-traditie ‘boldly goes where no man has gone before’, tenzij de prins dan, maar dat was een tamelijk futiele oefening.

2.2. Antwoorden van de minister-president

Voor wat de punctueel-technische of omstandige overzichts vragen betreft, zegt minister-president *Kris Peeters* toe deze informatie te zullen laten opzoeken door zijn diensten, ten einde ze later te kunnen overmaken aan de commissie. Hij denkt daarbij onder andere aan de vraag over de APEC-beurzen (bijlage 3).

2.2.1. *Werkgroep EU-Handelsbeleid*

In zijn antwoord wil hij het eerst en vooral hebben over de kwestie van het – gepercipiëerde – gebrek aan transparantie inzake de werkzaamheden van de Werkgroep EU-Handelsbeleid. Het spreekt daarbij voor zich dat er principieel gestreefd moet worden naar een zo ruim mogelijke transparantie. Anderzijds moet men ook begrijpen dat de onderhandelingen die daar gevoerd worden extreem technisch en hoogst vertrouwelijk zijn. Het zal dus zaak zijn om een en ander heel van nabij op te volgen en daaraan de nodige openbaarheid te geven, zonder de confidentialiteit van de onderhandelingen uit oog te verliezen of in het gedrang te brengen.

2.2.2. *Meldpunt Handelsbelemmeringen*

In het verlengde van die thematiek werden door verschillende commissieleden ook vragen gesteld bij het functioneren van het Meldpunt (voor extracommunautaire) Handelsbelemmeringen bij F.I.T.. Daarbij wijst de minister-president erop dat het meldpunt, hoewel in beginsel een bijzonder nuttig instrument, toch maar heel matig gebruikt wordt door de bedrijven. En dit spijts het feit dat het op verschillende manieren werd gepromoot (laatst overigens nog in het novemnummer van het door F.I.T. uitgegeven tijdschrift ‘Wereldwijd – Magazine voor internationaal ondernemen’).

Deze onderbenutting zou, luidens enig preliminair onderzoekswerk, te maken hebben met enkele heel specifieke factoren. Zo zijn bedrijven, uit hun aard, soms nogal terughoudend om openlijk over hun problemen te communiceren met de overheid. Daarenboven beseffen die bedrijven vaak heel goed dat een aanmelding slechts een eerste stap vormt in

wat doorgaans een lange procedure wordt, daar waar bedrijven meestal nood hebben aan een onmiddellijke oplossing voor een urgent probleem. Ook moet er rekening gehouden worden met het feit dat het Meldpunt Handelsbelemmeringen geen exclusiviteitspositie heeft. Bedrijven kunnen handelsbelemmeringen ook melden via hun sectorfederaties, via belangengroeperingen, via Europese kabinetten enzovoort. Al deze factoren dragen ertoe bij dat het meldpunt niet echt een succes is. Sinds begin dit jaar, bijvoorbeeld, zijn er hoop en al slechts een veertiental meldingen geweest.

Er zal dus wel degelijk eens bekeken moeten worden hoe het beter kan. Moet er anders tewerk gegaan worden en/of moet de communicatie over de werking van het meldpunt op een andere manier worden aangepakt? Het is in elk geval betreurenswaardig dat het Vlaamse bedrijfsleven hier blijkbaar niet van aan wil. Dat ze hun antwoorden eerst elders gaan zoeken of – nog erger – gewoon niet durven aankloppen bij de Vlaamse overheid, betekent immers vooral ook dat ze een kostbare opportuniteit links laten liggen.

2.2.3. *Europese Partnerschapsovereenkomsten*

De minister-president komt dan tot de vragen aangaande de EPA's die de Europese Unie wil afsluiten met een zestal landengroepen binnen de ACS-gemeenschap. Dienaangaande deelt hij mee dat de kans erg groot is dat er verder in zogenaamde interim-EPA's zal moeten worden voorzien, gezien de aanhoudende problemen met de nog lopende EPA-onderhandelingen. Hoe dan ook staat het echter als een paal boven water dat er nieuwe EPA's moeten komen. De Europese Commissie doet er in elk geval alles aan om de zaak voorspoedig af te ronden. Minister-president Peeters verwijst dienaangaande naar een brief die de Europese Commissarissen Karel De Gucht (Handel) en Andris Piebalgs (Ontwikkelingssamenwerking), naar aanleiding van de Raad Buitenlandse Handel op 6 september 2010, hebben gericht aan de voorzitter van de Raad met daarin hun intenties om de EPA-processen af te ronden. De Europese Commissie had het bij die gelegenheid ook over enkele concrete voorstellen die het proces zouden kunnen versnellen.

In afwachting van dergelijke volwaardige EPA's worden interim-EPA's gesloten die beperkter zijn qua bereik, in de zin dat ze vooral de handel in goederen vrijmaken. Daardoor kan men complexere zaken, zoals mededinging, nog wat voor zich uit schuiven. De interim-EPA's in kwestie zijn er ondertussen al, maar zijn nog niet in werking getreden en zullen misschien ook nooit in werking treden. De minister-president overloopt even het lijstje: met Kameroen, ondertekend; met Ivoorkust, ondertekend; met Ghana, gearafeerd; Oost-Afrika, gearafeerd; Oost- en Zuid-Afrika, ondertekend; Zuidelijk Afrika, gedeeltelijk ondertekend; Stille Oceaan, ondertekend. Hij wijst er daarbij op dat de ratificatie en de implementatie geblokkeerd zitten bij de diverse ACS-groepen. De Europese Unie heeft er de afgelopen drie jaar nochtans alles aan gedaan om deze interim-EPA's goedgekeurd en uitgevoerd te krijgen, maar de ACS-landen lijken nog steeds niet geneigd om hier op korte termijn op in te gaan. Aan het geduld van de Europese Commissie lijkt overigens ook een einde te komen. De Commissie stuurt nu aan op het sluiten van volwaardige EPA's en zal daartoe zowel de wortel als de stok hanteren. Onder de 'wortel' kunnen dingen verstaan worden als: meer flexibiliteit, een adequaat ontwikkelingspakket enzovoort. Met de 'stok' wordt vooral bedoeld op het stellen van een deadline voor het afronden van de EPA-onderhandelingen.

Afrondend concludeert de minister-president dat er hoe dan ook volwaardige EPA's zullen komen. Of de interim-EPA's nog in werking zullen treden, hangt af van de ACS-landen. Maar ondertussen zitten we wel met een vertrouwensbreuk tussen de EU enerzijds en de 79 ACS-landen anderzijds. De EU doet er echter alles aan om die breuk te herstellen, dit met het oog op de ultieme doelstelling, zijnde volwaardige EPA's.

2.2.4. *Aantrekken van buitenlandse investeringen*

Aangaande het aantrekken van buitenlandse investeringen wijst minister-president Peeters erop dat de voormalige Dienst Investeren in Vlaanderen al sinds 2005 volledig geïntegreerd is in F.I.T.. Die integratie-operatie is ook succesvol verlopen. In 2009, bijvoorbeeld, heeft F.I.T. 157 investeringsprojecten begeleid. Er zijn overigens ook een beperkt aantal aanwervingen op komst voor deze dienst. Het gaat daarbij over een afdelingshoofd en twee projectmanagers.

2.2.5. *Technologieattachés*

De eveneens onder F.I.T. ressorterende technologieattachés hebben een specifieke opdracht. Zo worden ze inhoudelijk, strategisch en naar taakbeschrijving aangestuurd door een stuurgroep, die heel in het bijzonder toeziet op de mate van terugkoppeling van de technologieattachés vanuit het buitenland naar Vlaanderen. Deze stuurgroep, die grotendeels is samengesteld uit externe deskundigen, omvat leden van instellingen en organisaties die bij uitstek geschikt zijn om de aansturing en evaluatie van de attachés op een efficiënte wijze te voeren. In concreto zijn daarin vertegenwoordigd: Agoria Vlaanderen, Essencia Vlaanderen, het Interdisciplinair Instituut voor Breedbandtechnologie (IBBT), het Interuniversitair Micro-elektronicacentrum (IMEC), het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT), de Technologieregio Leuven, het Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie (VIB), de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB) en een aantal mensen uit de schoot van F.I.T. De stuurgroep is dus breed genoeg samengesteld om alle relevante domeinen op een efficiënte manier te kunnen overschouwen.

Bij wege van terzijde geeft de minister-president nog mee dat hij naar aanleiding van een bezoek aan China zelf ook kennis heeft gemaakt met een technologieattaché. Hij heeft toen persoonlijk kunnen vaststellen hoe efficiënt die attaché – de heer Tom Tobback – tewerk ging en in welke mate hij door alle Chinese en Vlaamse aanwezigen werd geloofd. Dit bevestigde dus de positieve berichten die de ronde doen over de inzet en het succes van de Vlaamse technologieattachés.

2.2.6. *Intergewestelijke samenwerking*

Wat dan de aanpassing van het bestaande Intergewestelijke Samenwerkingsakkoord betreft, kan de minister-president meedelen dat op 8 juni 2010 op initiatief van F.I.T. een vergadering werd belegd met vertegenwoordigers van F.I.T., het Agence wallonne à l'Exportation en aux Investissements étrangers (AWEX) en Brussels-Export. Tijdens die vergadering is men overgegaan tot een actualisatie van de lijst met buitenlandposten waar wordt samengewerkt tussen de drie agentschappen. Aangezien hetweze F.I.T., AWEX of Brussels-Export daar inmiddels zelf een post hebben geopend, zijn de posten in Mumbai, Algiers en Boekarest van de lijst geschrapt. Omgekeerd, is men op andere plaatsen dan weer meer gaan samenwerken. Om die redenen zijn de posten in Amman, Beiroet en Almaty nu ook in het samenwerkingsakkoord opgenomen. F.I.T. en Brussels-Export hebben overigens nog verdere aanpassingen gevraagd, maar ten gevolge van de impasse waarin de Federale Regering zich momenteel bevindt, kent dit dossier momenteel geen verdere evolutie.

Namens de minister-president preciseert de algemeen directeur van F.I.T., mevrouw Claire Tillekaerts, dat AWEX gesteld heeft de discussies niet verder te willen zetten, zolang niet duidelijk is wat ten gevolge van de federale regeringsvorming in de toekomst in dit land te gebeuren staat. Hetgeen er volgens de minister-president op neerkomt dat AWEX de federale impasse gebruikt als argument om de gesprekken niet voort te moeten zetten.

2.2.7. *Grondstoffendiplomatie*

Met betrekking tot de door de heer Delva opgeworpen kwestie van een eventuele Europese grondstoffendiplomatie, wijst de minister-president op het bestaan van een door het Steunpunt Buitenlands Beleid, Toerisme en Recreatie uitgevoerde studie over de geopolitieke situatie in Centraal-Azië. Hierin komt de grondstoffendiplomatie eveneens aan de orde. De minister-president is het overigens eens met de stelling van de heer Delva, luidens dewelke deze diplomatie primair op het Europese niveau zou moeten worden gevoerd. Wil een dergelijk project kans op slagen hebben, dan zal een en ander zal echter wel onderbouwd moeten worden op basis van feiten en deugdelijke cijfergegevens.

2.2.8. *Agentschap voor Buitenlandse Handel*

Wat het Agentschap voor Buitenlandse Handel betreft, kan de minister-president de heer Van Overmeire verzekeren van het feit dat hij zeer wel op de hoogte is van diens mening over deze instelling. Maar anderzijds moet hij toch keer op keer weer vaststellen dat heel wat Vlaamse bedrijven echt staan te springen om mee te gaan op prinselijke handelsmissie. Tegelijk wijst de minister-president erop dat er hier toch al een belangrijke besparing is doorgevoerd. Hetgeen evenwel niet belet dat Vlaanderen gebonden is door de bestaande wetten en de gemaakte afspraken. Rekening houdend met de concrete vaststelling dat de Vlaamse ondernemers duidelijk geen vragende partij zijn om een en ander op een andere manier te gaan organiseren, lijkt de opgelegde besparing het maximaal haalbare te zijn.

Daarop inpikkend laat de heer *Van Overmeire* opmerken dat het veronderstelde enthousiasme van een aantal Vlaamse bedrijfsleiders over prinselijke zendingen in se niets zegt over de argumenten die destijds gehanteerd zijn om dit agentschap in Vlaanderen te verkopen. De werkelijkheid is dat, veeleer dan louter een instrument te zijn in handen van de gewesten, dit agentschap heel wat andere activiteiten ontwikkelt. Het heeft een heel eigen dynamiek gekregen, hetgeen ten tijde van de oprichting heel zeker niet de bedoeling was. Maar dit is een andere discussie dan degene aangehaald door de minister-president.

2.2.9. *Evaluatie kantorennetwerk F.I.T.*

De *minister-president* gaat daarna in op de vragen over de evaluatie van de kantoren van F.I.T.. Dienaangaande kan hij meedelen dat de resultaten van de evaluatie positief zijn. De audits omvatten een onderzoek van de visibiliteit, de veiligheid, de controle, de verzekeringen en de contracten. In elk rapport wordt aandacht geschonken aan mogelijke verbeteringen. Elke audit wordt aan het auditcomité en aan de raad van bestuur voorgelegd. In 2010 zijn drie audits uitgevoerd. Op basis van die rapporten zijn beslissingen genomen en bijsturingen tot stand gekomen.

De algemeen directeur van F.I.T., mevrouw Tillekaerts, preciseert dat tijdens de laatste drie audits geen onregelmatigheden zijn vastgesteld. De enige opmerkingen die er waren hadden betrekking op het actualiseren van de volmachten op bankrekeningen en op andere administratieve plichtplegingen. Voor het overige viel niets speciaals te melden.

2.2.10. *Vlaamse handelsbalans*

Met betrekking tot de in de maak zijnde Vlaamse handelsbalans verklaart de minister-president dat het genoemde project met de Nationale Bank tot 2011 loopt. In september 2009 is bij de Nationale Bank een Vlaamse ambtenaar aangesteld om een Vlaamse handelsbalans te ontwikkelen. De minister-president hoopt de resultaten van dit project, dat over twee jaar loopt, in 2011 te kunnen zien. De internationale handel in diensten moet daarbij nog aan bod komen. Ander materiaal is ondertussen wel al beschikbaar. Wat de

opmaak van een eigen Vlaamse handelsbalans betreft, zijn er dus in elk geval wel degelijk al een aantal stappen gezet.

2.2.11. *Handel met Brazilië*

Aangaande Vlaamse inspanningen richting Brazilië stelt de minister-president dat men zich geen zorgen hoeft te maken over de inschatting van ons economisch potentieel die bij de Braziliaanse autoriteiten leeft. Hijzelf is daar overigens reeds twee keer naar toe geweest en zal, als alles goed gaat, in de loop van 2011 voor de derde keer met een delegatie naar Brazilië afreizen. De haven van Gent en andere economische actoren kunnen meegaan om hun belangen en activiteiten daar te versterken en uit te breiden.

3. **Ontwikkelingssamenwerking**

3.1. Vragen en opmerkingen van de leden

3.1.1. *Tussenkomst van mevrouw Sabine Poleyn*

Mevrouw *Sabine Poleyn* spreekt haar voldoening uit over het feit dat er, ondanks de moeilijke budgettaire situatie, niet bespaard werd op de begroting voor Ontwikkelingssamenwerking. Het vroeger vooropgestelde groeipad wordt dus verder aangehouden. Ze is er eveneens zeer over te spreken dat de minister-president er duidelijk naar streeft om het Vlaamse beleid inzake ontwikkelingssamenwerking – zoals ook voorop gesteld in het kaderdecreet Ontwikkelingssamenwerking – meer en meer te kaderen in en concreet te laten aansluiten bij het Europese, internationale en multilaterale beleid. Dat eigenaarschap of ‘ownership’ het basisprincipe blijft waarop de bilaterale samenwerking is gesteund, draagt insgelijks haar volle goedkeuring weg.

Met betrekking tot dat laatste staat in de beleidsbrief uitdrukkelijk vermeld dat Vlaanderen zich in de samenwerking met Malawi en Mozambique zoveel mogelijk moet inschrijven in de plannen van de partnerlanden. Dat is een goede zaak, maar mevrouw Poleyn plaatst daar wel de kanttekening bij dat Vlaanderen dan meteen ook in het oog moet houden dat het standpunt van die landen op een democratisch verantwoorde manier werd gevormd en ingenomen. Vlaanderen moet, met andere woorden, goed bestuur en democratie blijven ondersteunen.

Het lid is tevens aangenaam verrast te mogen vaststellen dat er in de samenwerking met de federale overheid zoveel overleg plaatsvindt tussen de respectieve administraties. Ze drukt daarbij de hoop uit dat dit overleg zal leiden tot een goede beleidsafstemming. Ontwikkelingssamenwerking is immers het beleidsdomein bij uitstek waar alle actoren het beste willen voor de ontvangers en waar afstemming dus het meest cruciaal en tegelijk het minst delicaat is, of zou moeten zijn.

Waar mevrouw Poleyn minder gelukkig mee is, is het gebrek aan coherentie binnen de Vlaamse Regering. Die coherentie vormde nochtans een van de drie basisdoelstellingen van het kaderdecreet Ontwikkelingssamenwerking. Het lid heeft in het voorbije jaar alle Vlaamse ministers ondervraagd over het beleid op het vlak van Ontwikkelingssamenwerking dat zij gedurende deze legislatuur willen voeren. Uit de antwoorden bleek dat de meeste ministers zich weliswaar inschrijven in de geografische focus, maar dat het consistentiestreven daarmee meteen ook is uitgeput. Als leidraad voor het Vlaamse ontwikkelingssamenwerkingsbeleid is dit volgens haar toch niet voldoende. Ze had van de minister-president dan ook graag vernomen of hij mogelijks over een systematiek beschikt om een grotere coherentie in het ontwikkelingsbeleid te realiseren. Wordt er op structurele

basis overleg gevoerd en is er desgevallend een rapporteringsplicht? Hoe zijn die zaken gestructureerd?

Het lid leest in de beleidsbrief dat er met Mozambique nu ook wordt samengewerkt op het vlak van infrastructuur in de gezondheidszorg. Dit bevreemdt haar enigszins, aangezien Vlaanderen toch niet echt over die expertise beschikt en dit gegeven eerder ook niet als prioritair werd aangemerkt. Wat is de reden voor die plotse omslag en kan Vlaanderen op dit domein een reële meerwaarde bieden?

Dat Vlaanderen nog steeds het lokaal ondernemerschap ondersteunt in zijn partnerlanden, kan insgelijks de goedkeuring van het lid wegdragen. De twee initiatieven die Vlaanderen reeds subsidieerde, namelijk Ex-Change en de Helpdesk Import Vlaanderen, zullen worden gestimuleerd om nog meer samen te werken en eventueel zelfs in elkaar op te gaan. Mevrouw Poleyn meent zich te herinneren dat Ex-Change nog maar zeer recent een positieve evaluatie heeft gekregen, maar ze vindt dat niet met zoveel woorden terug in de beleidsbrief. Wat is de stand van zaken in deze? Moet de evaluatieprocedure mogelijks nog formeel worden afgerond? Ze drukt daarbij de verwachting uit dat dit geen negatieve impact zal hebben op de subsidiëring van de projecten in 2011.

Anderzijds mogen we natuurlijk ook niet blind zijn voor het feit dat lokaal ondernemerschap zich soms wat moeilijk verhoudt tot die andere grote doelstelling, de wereldwijde vrijhandel. Bij dat laatste kan worden gedacht aan de, hoger reeds vernoemde, EPA's. De lokale ondernemers en zeker de lokale landbouwers zetten hun goederen doorgaans af op de lokale markten. Als de EPA-onderhandelingen goed worden aangepakt kan de benaarding van regionale integratie in het Zuiden en de daarmee gepaard gaande bevordering van de Zuid-Zuidhandel ertoe leiden dat ze misschien ook zullen kunnen exporteren naar de buurlanden, en heel misschien zelfs naar het Noorden. Maar het risico is reëel dat men daar niet voldoende oog voor zal hebben. Hetgeen kan leiden tot een verregaande vorm van liberalisering waarbij de lokale kleine ondernemers geheel worden weggedrukt. Dat geldt a fortiori voor de landbouwers. In de beleidsbrief staat weliswaar vermeld dat landbouwgoederen in zekere mate een uitzondering vormen binnen die onderhandelingsprocessen, maar het is daarbij niet meteen duidelijk of zulks betekent dat er in de nieuwe volwaardige EPA's speciale uitzonderings- en beschermingsmaatregelen zullen worden opgenomen ten behoeve van de landbouw in het Zuiden.

Het lid wijst er daarna op dat ze reeds bij de bespreking van de Beleidsnota 2009-2014 ervoor gepleit heeft om de netwerkvorming tussen alle door de Vlaamse overheid gesubsidieerde actoren die in een of meerdere van de drie partnerlanden actief zijn in het veld, te bevorderen. Dit zou hen impliciet moeten stimuleren om meer te gaan samenwerken, veeleer dan elk op zich een eigen contactennetwerk te gaan uitbouwen en op zichzelf te blijven werken. Ze zouden zo ook kunnen leren uit elkaars ervaringen, hetgeen tot een zekere kruisbestuiving zou kunnen leiden. Ze denkt daarbij in concreto aan Ex-Change, de Helpdesk Import Vlaanderen en de diverse kleinere indirecte Vlaamse actoren die men jaarlijks zou kunnen bijeen brengen rond een ander land. Zo zou er bijvoorbeeld heel wel een Zuid-Afrikaans colloquium kunnen worden opgezet. De minister-president had naar aanleiding van de genoemde bespreking gesteld dat hij wel iets zag in dit idee, maar in de voorliggende beleidsbrief – die uitvoering geeft aan de beleidsnota – is daar niets over terug te vinden. Ze had van de minister-president dan ook graag vernomen of men hier nog iets mee wil doen, dan wel of deze idee verlaten is.

Dat er wordt gezocht naar een meer structurele manier van werken voor wat noodhulp betreft, stemt mevrouw Poleyn tot tevredenheid. Dat geldt ook voor het feit dat er meer vertrouwen zal worden gegeven aan de noodhulporganisaties, waardoor deze niet langer

een zwaar administratief afrekeningsparcours zullen moeten afleggen. Dit is zowel een belangrijke administratieve vereenvoudiging als een kostenbesparende operatie. Het zal niet langer vereist zijn om iedere individuele factuur voor te leggen. Aan de hand van een kwaliteitsrapportage over hun totaalinterventie zullen de noodhulporganisaties al dan niet het vertrouwen krijgen om verder ondersteund te worden.

Nog in dit verband, is de minister-president ook van plan om steun te geven aan en via het Central Emergency Response Fund (CERF) van de Verenigde Naties. Ze meent echter begrepen te hebben dat het totaalbudget voor noodhulp onveranderd blijft, hetgeen zou kunnen betekenen dat er minder middelen beschikbaar zullen zijn voor de Vlaamse noodhulporganisaties. In principe is werken via het CERF ongetwijfeld een goede zaak, maar de facto zal het in de publieke opinie niet goed overkomen als we de Vlaamse noodhulporganisaties op crisismomenten doorverwijzen naar de VN. Bij grote hulpacties, met een sterk gemobiliseerde publieke opinie, zal het alleen al qua perceptie, heel moeilijk liggen als de Vlaamse overheid moet antwoorden dat er een jaarlijkse subsidie aan de VN is. Hoewel de structurele aanpak dus wel degelijk de juiste is, ware het haars inziens aangegeven om toch nog in een aparte financieringsmogelijkheid te voorzien van waaruit, via Vlaamse noodhulporganisaties, ook projectmatige hulp verleend kan worden.

Het lid stelt ook vast dat het Vlaams Medisch Interventieteam (V-MED) een actor is die de jongste twee jaar werd gesteund door de Vlaamse overheid. Mag daaruit afgeleid worden dat V-MED nu een vast onderdeel is geworden van het Vlaamse noodhulpbeleid en is de werking van V-MED reeds op de een of andere manier geëvalueerd geworden? Of wordt V-MED veeleer op ad-hocbasis gesteund, naargelang de voorstellen die zijzelf doen aan de Vlaamse overheid?

Met betrekking tot de inspanningen voor draagvlakversterking in het Noorden, meent mevrouw Sabine Poleyn dat er via de convenants en via de vierde pijler al heel wat positieve initiatieven werden genomen. Ze vindt het ook een goede zaak dat de middelen hiervoor worden gebundeld. Wel leidt ze uit de begrotingsdocumenten af dat er opnieuw een verschuiving is tussen diverse budgetten voor wat ontwikkelingseducatie betreft. Meer bepaald is er daardoor prima facie sprake van een forse vermindering op basisallocatie DC0 DE102 1211 met betrekking tot sensibilisering en educatie inzake ontwikkelingsamenwerking. Ze meent zich dienaangaande te herinneren dat zulks ook reeds vorig jaar het geval was. Ze vindt het ten algemenen titel geen goede evolutie dat middelen voor ontwikkelingseducatie (die toch hun oorsprong vinden in een decreet van dit Vlaams Parlement) systematisch worden overgeschreven naar een andere allocatie. Mocht zulks te wijten zijn aan een onvoldoende vraag, dan moet worden nagegaan waar ergens in het implementatieproces er zich een probleem stelt. Mogelijks moet het hele systeem eens geëvalueerd worden.

Dat er in de beleidsbrief, bij het luik Ontwikkelingssamenwerking, ook aandacht is voor de strijd tegen de gevolgen van de klimaatverandering, vindt het lid eveneens een positieve zaak. Ze is wel benieuwd hoe de klimaatlens-aanpak in de praktijk zal verlopen en hoe men zulks transversaal zal kunnen vertalen. Het zal interessant zijn om te zien hoe de minister-president een en ander concreet maakt.

Wat tenslotte de VVOB betreft, leest mevrouw Poleyn in de beleidsbrief (pagina 60) dat het project 'scholenbanden' afloopt in het schooljaar 2010-2011. Het is niet meteen duidelijk of dit project sowieso ook daarna zal worden verder gezet, dan wel of er eerst nog een evaluatie komt. Ze had van de minister-president hierover graag meer duidelijkheid gekregen.

Verder zijn de voorbije jaren al meermaals opmerkingen geformuleerd over het Raadgevend Comité bij VAIS. In beginsel is de bedoeling hiervan om overleg te plegen met het middenveld over ontwikkelingssamenwerking. Vanuit de sector komt echter de klacht dat men onvoldoende gehoord wordt en dat het comité niet of nauwelijks bijeenkomt. Pleegt de minister-president mogelijks op andere manieren overleg met het middenveld over het ontwikkelingsbeleid?

3.1.2. *Tussenkomst van de heer Christian Verougstraete*

De heer *Christian Verougstraete* constateert dat het onderdeel van de beleidsbrief over ontwikkelingssamenwerking de voortzetting inhoudt van de doelstellingen en beleidspistes die werden uitgezet in de beleidsnota 2009-2014. Hij stelt dat het accent volkomen terecht wordt gelegd op het zo efficiënt mogelijk inzetten van de beperkte Vlaamse middelen voor ontwikkelingssamenwerking. Tevens worden de inspanningen geconcentreerd op een beperkt aantal landen in Zuidelijk Afrika. Het getuigt van gezond verstand om rekening te houden met het feit dat Vlaanderen maar een beperkte bijdrage kan leveren. In dat licht bezien, kan men zich echter wel de vraag stellen naar de haalbaarheid – tegen 2015 – van de Millenniumdoelstellingen (MDG's). Gezien de achterstand die vele Afrikaanse landen hebben opgelopen, valt zulks minstens te betwijfelen. Vlaanderen moet zich volgens de heer Verougstraete vooral toeleggen op het verder uitbouwen van de expertise die het de voorbije jaren heeft opgedaan met betrekking tot gezondheidszorg, landbouw, voedselzekerheid, tewerkstelling en ondernemerschap.

De heer Verougstraete kan zich ook zeer wel terugvinden in de keuze van Zuidelijk Afrika als prioritaire regio voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Het gaat dan met name over Zuid-Afrika, Mozambique en Malawi. Het is daarbij ook een positief punt dat tussentijdse evaluaties van de samenwerking met Mozambique en met de provincie Limpopo in Zuid-Afrika effectief geleid hebben tot bijstellingen, ten einde te komen tot een verbetering van de resultaten.

De spreker wijst er daarbij op dat er, zowel qua geschiedenis als qua taalverwantschap, nog steeds een sterke band bestaat tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika. De fractie van de heer Verougstraete steunt dan ook de verdere inspanningen in de provincies KwaZulu-Natal, Limpopo en Vrijstaat. Vlaanderen draagt daar hoofdzakelijk bij tot het verwezenlijken van Millenniumdoelstelling 1, waarvan voedselzekerheid en het recht op een volledige en productieve tewerkstelling de hoofdcomponenten zijn. Aan de essentiële voedselvoorziening wordt vooral bijgedragen via een ondersteuning van de kleine landbouwers. Terwijl door het ondersteunen van duurzame kleine ondernemingen kan worden voorzien in werkgelegenheid voor minder bevoorrechte groepen, zoals kansarme jongeren.

Wat Mozambique betreft, concentreert de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking haar inspanningen op de sector van het technisch onderwijs en het beroepsonderwijs en ook, aangezien het land een lange kustlijn heeft, op aquacultuur en het opzetten van kleinschalige familiale viskwekerijtjes. Zulks kan de voedselvoorziening en de tewerkstelling alleen maar ten goede komen. Wat wel nog grote zorgen baart is de slechte gezondheidszorg in het land, mee in het licht van het zeer hoge aantal aidsgevallen. Positief is verder ook nog de steun aan projecten met betrekking tot mijndetectie en ontmijning, aangezien de ontelbare landmijnen die tijdens de decennialange burgeroorlog werden gelegd, nog bijna dagelijks doden en verminkten opleveren.

Wat de heer Verougstraete enigszins heeft verbaasd, is dat hij in de beleidsbrief geen cijfermateriaal heeft teruggevonden over de demografische explosie in Afrika. Als deze evolutie zich voortzet, zou dit betekenen dat tegen 2050 het Afrikaanse aandeel in de wereldbevolking zou zijn gestegen tot 21 percent. Alleen door het geboortecijfer onder controle

te houden of aan een bewuste denataliteitspolitiek te doen, kan men met enige kans op succes strijd voeren tegen de armoede in dit werelddeel. Zo niet dreigt de toename van de bevolking elke economische vooruitgang uit te vlakken. Werd hiermee rekening gehouden in het programma voor armoedebestrijding?

Aangaande Malawi meent de spreker dat het Vlaamse beleid terecht het accent legt op de noodzakelijke basisgezondheidszorg. Dat veronderstelt toegang tot veilig water, sanitair, hygiëne en campagnes inzake aidspreventie.

In het kader van de ondersteuning van het ondernemerschap wordt in de beleidsbrief vermeld dat Ex-Change heel wat zendingen heeft ondernomen, waarvan 30 percent in de partnerlanden van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Van de minister-president had het lid graag vernomen hoe het staat met de verdere ondersteuning van die initiatieven.

3.1.3. Tussenkoms van de heer Matthias Diependaele

De heer *Matthias Diependaele* merkt op dat zijn fractiegenoot, de heer Marc Hendrickx, enkele weken terug een vraag om uitleg heeft gesteld naar aanleiding van ernstige voedselrellen in Mozambique. In het verlengde daarvan had hij van de minister-president graag vernomen of het niet nuttig ware om meer rechtstreeks in dialoog te gaan met de regering van dat land. Het ging immers om voedselrellen zoals men die ook in Europa nog gekend heeft aan het eind van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw. Een falend regeringsbeleid ligt ten grondslag aan deze voedselrellen. Moet men derhalve niet meer contact opnemen met de Mozambikaanse regering om minstens te proberen daar gezamenlijk iets aan te doen?

Een tweede vraag betreft de waarborgverlening aan de Haïtiaanse microfinancieringsinstelling ACME (Association pour la Coopération avec la Micro Entreprise). Enkele jaren geleden werd reeds een garantie gegeven ten behoeve van die organisatie (garantie die overigens grotendeels werd uitgewonnen), waaraan nu blijkbaar ook een extra subsidie ten belope van 50.000 euro wordt toegekend. De vraag is of op die manier geen steunband tussen Vlaanderen en ACME ontstaat die het neutraal karakter van een waarborgfonds overschrijdt.

3.1.4. Tussenkoms van de heer Jan Roegiers

De heer *Jan Roegiers* spreekt ten algemenen titel zijn tevredenheid uit over het feit dat de minister-president de budgetvermindering die voor veel andere sectoren geldt, niet heeft toegepast voor ontwikkelingssamenwerking. Daarnaast heeft hij een tweetal vragen van eerder concrete aard.

Met betrekking tot de noodhulpinterventies wordt in de beleidsbrief gesteld dat er bij de financiering van noodhulpinterventies meer aandacht besteed zal worden aan de prioriteitsbepaling van noodhulpdossiers volgens ingeschatte noden en middelen. Het lid wijst er daarbij op dat de minister-president dienaangaande in zijn beleidsnota gesteld heeft dat er een beleidskader ontwikkeld zou worden. Van de minister-president had de heer Roegiers dan ook graag vernomen wat de beleidsmatige coherentie tussen deze twee gegevens is en hoe die zich tot elkaar verhouden. Terzijde vermeldt hij ook nog even dat hij de zending van dokter Beaucourt naar Pakistan niet meteen de meest doordachte beleidsbeslissing vond. Maar dit is deels een andere discussie.

Tweedens wil de heer Jan Roegiers het ook even hebben over de instrumenten van het beleid. Daar waar het over een gestroomlijnde intrafederale samenwerking gaat, kondigt

de minister-president aan dat de Vlaamse overheid – voor die thema's die relevant zijn voor Vlaanderen – actief zal blijven deelnemen aan de intrafederale overlegorganen, niet in het minst DGE en Coormulti van de federale overheid Buitenlandse Zaken, ten einde intrafederale standpunten te bepalen en werkafspraken in dat verband te maken. Ook wordt verwezen naar de beleidsnota, waar staat dat de Vlaamse overheid ter bevordering van de effectiviteit en coherentie van de ontwikkelingssamenwerking het initiatief neemt tot een periodiek overleg op de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB). De heer Roegiers stelt vast dat dit niet meer in de beleidsbrief is opgenomen en wenst derhalve te vernemen of het onderdeel Ontwikkelingssamenwerking bij die gestroomlijnde intrafederale samenwerking wetens en willens is weggelaten.

3.1.5. *Tussenkomst van mevrouw Katleen Martens*

Mevrouw *Katleen Martens* heeft niet zozeer inhoudelijke vragen, als wel vragen over de totstandkoming van kredieten. Om het ondernemerschap in het Zuiden te ondersteunen en te bevorderen heeft Vlaanderen in het verleden een aantal initiatieven genomen, en de overheid is van plan om dat ook in 2011 nog te doen. Tot en met het uitgavenjaar 2010 werden die kredieten ingeschreven op basisallocatie DE 106. Vanaf 2011 zullen die worden overgeheveld naar basisallocatie DE 110. Bij basisallocatie DE 106 staat voor 2010 een krediet van 1.582.000 euro. Bij de uitleg bij die basisallocatie staat dat men daar 83.000 euro gaat besparen en dat de rest wordt overgeheveld naar basisallocatie DE114. Volgens mevrouw Martens klopt dat niet met de uitleg die bij basisallocatie DE 110 staat.

In de laatste alinea bij de uitleg over die basisallocatie DE 110 staat hoe het krediet voor het GVK en het GOK tot stand komt. Men vertrekt van de kredieten 2010 en bespaart dan op beide kredieten 923.000 euro. Na vermeerderingen door overhevelingen van andere basisallocaties, komt men dan op een bedrag uit, dat vervolgens wordt opgetrokken bij het GVK tot 19.950.000 euro. Het bedrag van het GOK wordt dan met 3.737.000 euro opgetrokken. Mevrouw Martens stelt de vraag waarom eerst wordt bespaard, terwijl nadien het budget opnieuw wordt verhoogd.

In basisallocatie DE 110 wordt overigens ook 500.000 euro overgeheveld vanuit basisallocatie DE 111, zowel op het GVK als het GOK. Daar stond 748.000 euro. Mevrouw Martens vraagt zich af of dat überhaupt wel mogelijk is.

3.2. Antwoorden van de minister-president

De *minister-president* stelt opnieuw vast dat de commissieleden zijn beleidsbrief met aandacht hebben gelezen. Hij dankt de commissie voor de constructieve opmerkingen die geformuleerd werden en stelt dat diverse suggesties zullen worden meegenomen voor een volgende editie van de beleidsbrief. Ook hier zegt hij toe om, met betrekking tot die vragen waarop hij niet voor de vuist weg kan antwoorden, nadere informatie te zullen opvragen bij zijn diensten, ten einde deze daarna aan de commissie over te maken. In casu zal zulks onder meer het geval zijn voor de vraag aangaande het Raadgevend Comité bij VAIS (bijlage 4).

3.2.1. *Ex-Change*

Met betrekking tot de vraag naar de evaluatie van Ex-Change kan de minister-president bevestigen dat de evaluatieresultaten positief waren. Wel zullen een aantal kleinere aanbevelingen om de efficiëntie van de werking nog wat te verhogen worden meegenomen. Het samenwerkingsproject zal dus zeker worden voortgezet. Ex-Change zal meer bepaald gefinancierd worden ten belope van anderhalf miljoen euro over een periode van drie jaar.

3.2.2. *Europese Partnerschapsovereenkomsten*

Minister-president Peeters kan voorts bevestigen dat het Vlaamse beleid ten aanzien van de EPA's niet gewijzigd is. Er moet dus niets gezocht worden achter het feit dat de landbouwproducten dit keer niet expliciet vermeld werden. De beleidsnota is wel degelijk de lijn die wordt gevolgd. Als de beleidsbrief daar wat van afwijkt, is het gewoon omdat hij per definitie wat beperkter van aard is. Maar er wordt dus geen wijziging in het beleid doorgevoerd.

3.2.3. *Beleidskader voor noodhulp*

Inzake het thema noodhulp preciseert de minister-president dat het 'beleidskader' waarop door sommige leden gealludeerd werd niet gezien mag worden als een regelgevend kader, maar wel een samenhangend geheel van beleidskeuzes die in de loop van 2010 zijn gemaakt en die ook in 2011 ten volle zullen gelden. Gezien de al bij al beperkte omvang van het budget ware het overigens geheel onnuttig om hiervoor een specifiek regelgevend kader op te stellen. Ook hier moet men dus niet al te veel zoeken achter de woordkeuze.

3.2.4. *Central Emergency Response Fund*

De Vlaamse bijdragen voor het Central Emergency Response Fund van de VN lopen vanaf 2011. Het grote voordeel hiervan is dat een zeer snelle reactie op rampen mogelijk wordt, waardoor men kan verhinderen dat de noden nog verergeren. Men wint dus niet enkel aan tijd, maar ook de kostenefficiëntie gaat sterk omhoog. De minister-president preciseert verder dat de door het CERF uitgereikte fondsen een complementaire efficiënte besteding garanderen in functie van de noden die nog niet zijn gelenigd. Dit belet overigens niet dat de Vlaamse bijdrage – waarvan het bedrag trouwens nog niet definitief bepaald is – inderdaad wel zichtbaar moet blijven. Dit wordt gerealiseerd via een voor het publiek toegankelijke donorlijst op de website, terwijl ook in het jaarverslag een duidelijk zichtbare Vlaamse bijdrage staat.

3.2.5. *Vlaams Medisch Interventieteam*

Het ene sluit daarenboven het andere niet uit. Zo heeft het interventieteam van dokter Beaucourt – waaromtrent sommigen hier blijkbaar toch wat bedenkingen hebben – wel degelijk een positieve bijdrage geleverd. V-MED heeft immers heel wat specifieke medische expertise aangaande urgentiegeneeskunde en breuken. De Pakistan-missie betrof trouwens een erg korte zending (de duur van een weekend), die primair de bedoeling had om na te gaan wat en waar precies de noden waren. Op basis van die evaluatie is er een samenwerking opgezet met een aantal ziekenhuizen en scholen. Het is trouwens de bedoeling om V-MED, waar nodig, ook volgend jaar in te zetten.

Overigens zijn er zelfs federale excellenties naar Pakistan getrokken om ter plaatse de noden te gaan opmeten. Zo is federaal staatssecretaris van Ontwikkelingssamenwerking Michel daar naartoe gegaan, omdat hij de situatie niet goed kon inschatten. In dat licht bezien, was de Vlaamse beslissing om gedurende één weekend een expert ter plekke te sturen, toch stukken relevanter. Op die manier kon immers worden vastgesteld dat het sturen van een grootschalige medische hulpcomponent niet noodzakelijk was, omdat de nodige knowhow wel degelijk aanwezig was. Daar ligt dus de grote verdienste van die korte interventie van dokter Beaucourt, die in de provincie Punjab rechtstreeks contact heeft gehad met een aantal mensen van ziekenhuizen en scholen. Nog los van de zending van dokter Beaucourt, heeft Vlaanderen overigens ook geld vrijgemaakt voor hulp aan Pakistan.

De minister-president beseft wel dat de media nogal schamper gereageerd hebben op de zending van dokter Beaucourt naar Pakistan. Dat lag helemaal anders toen staatssecre-

taris Michel naar daar trok, hetgeen vermoedelijk te maken had met het feit dat er bij die gelegenheid een aantal mensen van hulporganisaties en journalisten met hem meevlogen. Een en ander resulteert op die manier in een geheel andere tonaliteit van berichtgeving.

Hoe dan ook is het dus wel degelijk de bedoeling om V-MED verder uit te werken en uit te breiden. Wat hem betreft, moet Vlaanderen meer de eigen expertise gaan inzetten voor de ontwikkelingslanden, hetzij via noodhulp, hetzij op een andere – meer structurele – manier. Vlaanderen heeft bijvoorbeeld heel wat expertise op het vlak van waterzuivering en waterbeheer, iets waaraan het in vele ontwikkelingslanden schromelijk ontbreekt. Daarnaast zal Vlaanderen ook financiële bijdrages blijven leveren. De beide pistes zijn even noodzakelijk.

3.2.6. *Strijd tegen klimaatverandering*

Wat de strijd tegen de klimaatverandering betreft geeft de minister-president grif toe dat een en ander nog in zijn kinderschoenen staat. Hij heeft er echter alle vertrouwen in dat men tot een goede methodologie zal kunnen komen. Hij heeft ook begrepen dat de leden van deze commissie volledig achter die inspanningen staan.

3.2.7. *Concentratiebeleid*

Ingaand op de bemerkingen van de heer Verougstraete stelt de minister-president dat de beperktheid van de middelen waarover de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking beschikt, ons sowieso noopt tot een beleid van geografische en sectoriële concentratie. Zuidelijk-Afrika blijft derhalve de doelregio voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

De minister-president geeft toe dat er geen cijfermateriaal over de demografische ontwikkeling in de partnerlanden van Vlaanderen voorkomt in de beleidsbrief, maar wijst er op dat deze gegevens gemakkelijk terug kunnen worden gevonden op diverse vindplaatsen op het internet. Hij beaamt overigens dat het inderdaad belangrijk is om ook met de demografische factor rekening te houden bij het plannen van de Vlaamse ontwikkelingsinspanningen.

3.2.8. *Politieke dialoog*

Inzake de voedselrellen die eind augustus-begin september van dit jaar uitbraken in Mozambique, wijst de minister-president er vooreerst nog eens op dat de medewerkers van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking aldaar op geen enkel moment gevaar gelopen hebben. Op de vraag om in dergelijke gevallen in de toekomst een rechtstreekse dialoog op te starten met de betrokken regering, reageert de minister-president met de grootst mogelijke terughoudendheid. Een dergelijke rechtstreekse dialoog ligt met name niet voor de hand omdat Vlaanderen zelf niet de minste impact heeft op de oorzaken van de malaise. Ook de regeringen van de betrokken landen zelf, hebben vaak niet of nauwelijks impact op een aantal factoren. Daarenboven moet Vlaanderen er zich voor hoeden om zich te mengen in de binnenlandse politiek van andere staten. De regeringen van die landen gaan er – terecht – van uit dat het verstrekken van hulp de betrokken donoren nog niet het recht geeft om politieke eisen te gaan stellen aan de ontvangers van die hulp. Enkel door consequent die houding aan te nemen, kan er respect en vertrouwen blijven bestaan tussen de partners in een ontwikkelingsrelatie.

Overigens moet Vlaanderen zich er ook voor hoeden om in deze zichzelf over het paard te tillen. Onze mogelijkheden om desgevallend druk uit te oefenen zijn immers erg beperkt, terwijl het risico dat men een averechts effect sorteert daarentegen heel reëel is. Voor wat dat laatste betreft verwijst de minister-president naar de problemen die er in de relatie met Malawi geweest zijn naar aanleiding van de vervolg van twee homoseksuelen die een

huwelijk met elkaar waren aangegaan. Die zaak was zo goed als onbespreekbaar. De regering van Malawi verwees naar haar wetgeving en naar de sterke tradities die in het land leven. Langer aandringen had potentieel zelfs kunnen leiden tot het afwijzen van verdere ontwikkelingshulp, waar de inwoners dan weer het slachtoffer van geworden zouden zijn. Het moge daarbij immers duidelijk zijn dat het stimuleren van de ontwikkeling van die landen en dus ook van de lokale bevolking steeds het prioritaire doel blijft. Een en ander belet overigens niet dat, wanneer zich een probleem van enige envergure aandient, er toch wel een discreet signaal gegeven kan worden via de ambassadeur van het betrokken land.

3.2.9. Waarborgverlening voor microfinanciering

De microfinancieringsgarantie voor Haïti, waar de heer Diependaele het over had, is via Incofin verlopen. Het fonds had daar zwaar geïnvesteerd via zijn lokale partner ACME. Ten gevolge van de aardbeving die Haïti getroffen heeft, moest er niet alleen een groot financieel verlies worden afgeschreven (de waarborg werd immers uitgewonnen), maar tegelijk was er ook een acute nood aan vers geld ten behoeve van de wederopbouw. Gezien de ernst van de situatie heeft de Vlaamse Regering gemeend om eenmalig een nieuwe ondersteuning te moeten verlenen. Het is dus niet de bedoeling om dit keer op keer te herhalen.

3.2.10. Intrafederaal overleg

Aangaande de ICBB kan de minister-president meedelen dat deze voor het laatst is bijeen gekomen in juli 2008. Doordat er sindsdien deelstatelijke verkiezingen zijn geweest in 2009 en federale verkiezingen in 2010, was er altijd wel een regering die in lopende zaken was, hetgeen formele samenkomsten verhinderde. Ondertussen wordt voor het noodzakelijke overleg op intrafederaal niveau op een uiterst pragmatische manier tewerk gegaan. Deze pragmatische aanpak werpt overigens ook vruchten af. Maar nog los daarvan is ontwikkelingssamenwerking dus zeker niet doelbewust weggelaten uit de lijst van materies voor intrafederaal overleg.

3.2.11. Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand

Inzake de VVOB, laat de minister-president weten dat het de bedoeling is om deze instantie vanaf 2012 nominatim op te nemen in de begroting. Daar wordt in elk geval aan gewerkt.

3.2.12. Begrotingstechnische opmerkingen

Met betrekking tot de diverse begrotingsspecifieke opmerkingen van mevrouw Martens, stelt de minister-president dat zijn diensten haar redenering nog eens nader zullen bekijken, maar dat het hem prima facie voorkomt dat de vraagstelster onterecht een aantal zaken dooreen mengt. Hij zal het in elk geval laten nakijken en de betreffende informatie laten overmaken (bijlage 5).

III. INDICATIEVE STEMMINGEN

1. Indicatieve stemming over de decreetsartikelen

Artikel 12 (Entiteit DB0 Programma's DC001 – DF009)

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

Artikel 12 (Entiteit DC0 Programma's DE105 – DE112)

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

Artikel 29 (§§1, 2, 4 en 5)

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

Artikel 61

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

Artikel 93

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

Artikel 117

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

2. Indicatieve stemming over de begrotingstabel

2.1. Begrotingstabel – Afdeling I

2.1.1. *Entiteit DB0 – Departement Internationaal Vlaanderen*

Programma DA – Apparaatkredieten

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit programma aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

Programma DB – Provisies

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit programma aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

Programma DC – Algemeen

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit programma aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

Programma DD – Algemeen Buitenlands Beleid

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit programma aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

Programma DE – Internationale Samenwerking

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit programma aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

Programma DF – Internationaal Ondernemen

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit programma aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

2.1.2. *Entiteit DC0 – Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS)*

Programma DA – Apparaatkredieten

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit programma aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

Programma DE – Internationale Samenwerking

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit programma aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

2.1.3. *Entiteit DD0 – Upgrading Koningin Elisabethzaal en Vlaams Europees Verbindingsagentschap*

Programma DA – Apparaatkredieten

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit programma aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

2.2. Begrotingstabel – Afdeling III

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt de begroting van de DAB Waarborgfonds Microfinanciering aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

3. Bijlagen bij de uitgavenbegroting

Afsluitend neemt de commissie ook kennis van de in bijlage bij de uitgavenbegroting 2011 opgenomen begrotingen van respectievelijk de EVA Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (F.I.T. – Flanders Investment & Trade), de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV) en van de begroting van de vzw Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (vleva).

Frank CREYELMAN,
voorzitter

Paul DELVA
Karim VAN OVERMEIRE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ABH	Agentschap voor Buitenlandse Handel
ACME	Association pour la Coopération avec la Micro Entreprise
ACS	Afrika, Caraïben, Stille Oceaan
AEF	adviesbureau Andersson Elffers Felix
APEC	Antwerp/Flanders Port Training Center
AWEX	Agence wallonne à l'Eportation en aux Investissements étrangers
BLEU	Belgisch-Luxemburgse Economische Unie
BRIC	Brazilië, Rusland, India, China
BUPO	Internationaal Verdrag inzake Burgerlijke en Politieke Rechten
CANVEK	Commissie van advies voor de niet-verspreiding van kernwapens
CERF	Central Emergency Response Fund
Coormulti	Overlegorgaan Multilaterale Coördinatie
CoR	Comité van de Regio's
CVN	Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
DGE	Directie-generaal Europese Zaken en Coördinatie
EDRL	Europese Dienstenrichtlijn
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EGTS	Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking
EPA	Economic Partnership Agreement
EU	Europese Unie
EVA	extern verzelfstandigd agentschap
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations
F.I.T.	Flanders Investment & Trade
FVI	Fonds Vlaanderen Internationaal
GHB	Gemeenschappelijk Handelsbeleid
GOK	gesplitste ordonnanceringskredieten
GVK	gesplitste vastleggingskredieten
IAO	Internationale Arbeidsorganisatie
IBBT	Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie
ICBB	Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid
ICRAF	World Agroforestry Centre
IEA	Internationaal Energie Agentschap
IMEC	Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum
IPC	Interparlementaire Commissie voor de Nederlandse Taalunie
IRENA	International Renewable Energy Agency
IWT	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
kmo	kleine en middelgrote ondernemingen
MDG	Millennium Development Goals
MOL	minst ontwikkelde landen
NTU	Nederlandse Taalunie
ODA	Official Development Assistance
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
PMV	Participatiemaatschappij Vlaanderen
PV	Permanente Vertegenwoordiging
RACO	Raadgevend Comité
RCI	Regional Competitiveness Initiative for the Western Balkans
REGLEG	Regions with Legislative Powers (Conferentie van Europese Regio's met wetgevende macht)
REGR	Raad van Europese Gemeenten en Regio's
SARiV	Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen

SOIA	Strategisch Overleg Internationale Aangelegenheden
UNAIDS	Joint United Nations Programme on HIV/AIDS
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNICEF	United Nations International Children's (Emergency) Fund
UNRWA	United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East
UPR	Universal Periodic Review
VAIS	Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking
ViA	Vlaanderen in Actie
VIB	Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
vleva	Vlaams-Europees Verbindingsagentschap
V-MED	Vlaams Medisch Interventieteam
VN	Verenigde Naties
VRWB	Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid
VRWI	Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie
VS	Verenigde Staten
VVI	Vlaams Vredesinstituut
VVOB	Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand
VUC	Vlaamse UNESCO-Commissie
WGO	Wereldgezondheidsorganisatie

BIJLAGEN

BIJLAGE 1:
Beleid ten aanzien van de Westelijke Balkan

BIJLAGE 1 : Beleid t.a.v. de Westelijke Balkan Situering

De afgelopen 15 jaren was de samenwerking met de landen van Centraal- en Oost Europa een speerpunt in het buitenlands beleid van Vlaanderen. In 1992 bedroeg het budget hiervoor nog 12 Mio €, in 2009 was dit nog 3 Mio €, vandaag minder dan 1 Mio. De samenwerking was aanvankelijk gericht op de begeleiding van deze landen in de overgang naar een democratie en een vrijemarkteconomie. Met de toetreding van een aantal van die staten tot de EU verlegt de EU en Vlaanderen vandaag de focus naar de Westelijke Balkan en de Oostelijke buurlanden van de EU. De veranderde historische context en de budgettaire ruimte noopten tot een heroriëntering van het Centraal- en Oost Europa programma.

Voornemen beleidsnota

In de beleidsnota pleit de Vlaamse Regering voor continuïteit op het niveau van de beleidsdoelstellingen, en wil het ook in de toekomst blijven bijdragen tot de opbouw van stabiliteit en welvaart aan de oostelijke grens van de Europese Unie. Zoals aangekondigd in het regeerakkoord zal daarbij een nieuwe focus worden gelegd op het gebied van de Westelijke Balkan en de nieuwe buurlanden van de Unie in het Oosten. Nog volgens de beleidsnota dienen daarbij de speerpunten en modaliteiten van deze samenwerking vastgesteld te worden op grond van de lokale behoeften en de beschikbare expertise in Vlaanderen, en zullen deze nadrukkelijk worden afgestemd op de diverse steunmaatregelen die zijn voorzien via het EU-nabuurschapsbeleid voor deze gebieden.

Aansluiting bij Multilaterale organisatie

Conform deze intenties wordt onderzocht hoe aansluiting kan gezocht worden bij het Regional Competitive Initiative van de OESO. Het initiatief richt zich op twee belangrijke pijlers in de ontwikkeling van de Westelijke Balkan: innovatie en human capital en dat in Macedonië, Montenegro, Moldavië, Albanië, Kosovo, Servië, Bosnië-Herzegovina, Kroatië. Doel is het ondersteunen van de overheden in hun aanpak van die twee thema's in het belang van het lokale ondernemerschap.

Het RCI is een initiatief van het OESO Investment Compact Program dat in 2000 opgericht is om de Zuidoost Europese landen aantrekkelijker te maken voor investeerders. Via het RCI werken experts van EU en OESO met experts van de donorlanden en de ontvangende landen samen met afgevaardigden van de lokale ondernemingen en de overheid aan tailor made projecten. Die projecten kunnen landspecifiek of regionaal zijn en bieden heel wat ruimte voor inzet van Vlaamse expertise. Hoofddonor van het RCI-programma is de EC (DG Enlargement).

Voordelen voor Vlaanderen

Samenwerking met een multilaterale organisatie als OESO biedt een aantal interessante voordelen:

- Door mee te stappen in een internationaal programma krijg je een multiplicatoreffect van de middelen, met dus een hoge effectiviteit.
- Visibiliteit, in de zin dat het logo op alle publicaties komt en we ons als enige substatelijke donor kunnen profileren. Daarnaast opent deelname aan dit initiatief een politiek podium en kan het bijdragen tot de vorming van bilaterale politieke contacten.

- Opbouwen van een netwerk met het oog op kennisuitwisseling en benchmarking.
- Er is meer regional ownership: de begunstigde landen hebben inbreng bij het uitwerken van de projecten en bij de implementatie.
- Conform de strategische doelstellingen van de beleidsnota worden de Vlaamse inspanningen hiermee volledig in lijn gebracht met het extern beleid van de EU en wordt ten aanzien van de Westelijke Balkan de samenwerking met internationale instellingen (in casu OESO) versterkt.
- Onze multilaterale en bilaterale activiteiten ondersteunen en versterken elkaar.

BIJLAGE 2:
Samenwerking met Noord-Frankrijk

BIJLAGE 2 : Samenwerking met Noord-Frankrijk – EGTS

De grensoverschrijdende samenwerking tussen Vlaanderen en Noord-Frankrijk werd de voorbije jaren structureel verankerd via de oprichting van twee EGTS-samenwerkingsverbanden (Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking). Een EGTS is een communautair samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid dat kadert binnen het regionaal EU-beleid. Een EGTS heeft tot doel de grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking tussen haar leden te vergemakkelijken en te bevorderen. De groepering is samengesteld uit lidstaten, regionale en plaatselijke lichamen, en eventueel publiekrechtelijke instellingen.

De **Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai** heeft als eerste het EGTS-statuut aangenomen, en groepeert alle (14) bevoegde instanties van het Frans-Belgische metropoolgebied in één beheersorgaan. Het werd op 28 januari 2008 officieel opgericht in Kortrijk. Deze Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking vormt een gezamenlijk overleg- en beheersorgaan waarin alle 14 bevoegde overheden uit Lille, West-Henegouwen en Zuid-West-Vlaanderen participeren om de samenwerking tussen alle betrokken bestuursniveaus aan weerszijden van de Frans-Belgische grens te versterken en te verdiepen. Hierbij worden gezamenlijke projecten opgezet met een tastbare meerwaarde voor de inwoners van het metropoolgebied. De 14 partners van de Eurometropool hebben een werkprogramma op touw gezet binnen zes thematische werkvelden (economie, mobiliteit, cultuur, dienstverlening aan de bevolking, territoriale strategie, economische ontwikkeling en werkgelegenheid).

Naar analogie met de Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai werd op 3 april 2009 in Brugge de **EGTS Opaalkust, Dunkerque, West-Vlaanderen**, met zetel in Dunkerque, geïnstalleerd. Deze EGTS groepeert dertien Vlaamse en Franse bestuurlijke partners van het referentiegebied in één beheersorgaan. Deze nieuwe structuur nam de inhoudelijke thema's over van het Platform West-Vlaanderen / Flandre-Dunkerque-Côte d'Opale, dat in 2005 werd opgericht: gezondheidszorg, mobiliteit, ruimtelijke ordening, milieu en waterbeheer, toerisme, cultuur, arbeidsmarkt, economische ontwikkeling en valorisering van het landelijk karakter.

Op 4 maart 2005 stelde de Vlaamse Regering gouverneur Breyne als **Vlaams coördinator** grensoverschrijdende samenwerking met Frankrijk aan voor een periode van 5 jaar (2005-2010). De coördinator houdt voeling met de actoren op het terrein, zetelt in het Bureau van beide EGTS-verbanden en fungeert als verbindingspersoon t.a.v. de Vlaamse overheid. De Vlaamse coördinator voert zijn functie onbezoldigd uit, maar zijn werkingskosten worden vergoed. Dit mandaat werd verlengd tot en met 1 april 2011. Gezien de klemtoon in deze grensoverschrijdende verbanden ligt op nauwe samenwerking tussen de lokale instanties, blijft aan Vlaamse zijde de functie van de gouverneur/coördinator grensoverschrijdende samenwerking als verbindingspersoon belangrijk.

De werking van de Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai wordt volgens haar statuten door de Franse en Belgische partners betaald. De jaarlijkse bijdrage van de leden worden verdeeld volgens het principe van de dubbele pariteit: 50% voor Frankrijk en 50% voor België en binnen België ongeveer 21,5% voor Vlaanderen en 21,5% voor Wallonië. De federale staat draagt 7,14% bij. Aan Vlaamse kant wordt een gelijke inbreng voorzien van de drie overheidsniveaus: Vlaanderen, de provincie West-Vlaanderen en het lokale niveau (via de intercommunales Leiedal en wvi). Dit resulteert in een aandeel van 7,143% voor de Vlaamse Overheid. Op basis van deze verdeelsleutel werden volgende partnerbijdragen uitbetaald:

2008: 70 708,56 EUR (partnerbijdrage 2009)

2010: 81 080,77 EUR (partnerbijdrage 2010)

Een gelijkaardig financieringssysteem (dubbele pariteit) wordt gehanteerd binnen de EGTS Opaalkust, Dunkerque, West-Vlaanderen wat volgende verdeelsleutel oplevert: Franse partners 50%; Belgische bijdrage 50%, waarvan 11,54% voor de federale Staat, 11,54% voor de Provincie West-Vlaanderen, 13,46% voor de wvi, 1,92% voor de vzw ERSV namens Resoc Westhoek en 11,54% voor de Vlaamse overheid. Dit resulteerde in volgende partnerbijdragen vanuit de Vlaamse Overheid:

2009: 30 004,00 EUR

2010: 24.603,28 EUR

De werkzaamheden van beide EGTS-samenwerkingsverbanden worden namens de Vlaamse overheid opgevolgd door de vertegenwoordigers in de bestuursorganen, de Vlaamse coördinator, de Vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering in Parijs, het departement iV en het kabinet Buitenlands Beleid.

BIJLAGE 3:
APEC-beurzen Departement internationaal Vlaanderen (2009-2010)

BIJLAGE 3 : APEC-beurzen Departement internationaal Vlaanderen (2009-2010)

Het departement internationaal Vlaanderen biedt elk jaar beurzen aan voor het bijwonen van de standaardseminaries van APEC door cursisten uit de prioritaire partnerlanden voor het Vlaamse buitenlands beleid. Een standaardseminarie duurt 2 weken. De deelnemers krijgen aan het einde van deze opleiding een deelnemerscertificaat, er worden geen diploma's uitgereikt.

Per beurs wordt een vast bedrag van 3.000 euro toegekend. Dit bedrag van 3.000 euro omvat zowel het inschrijvingsgeld (cursusmateriaal, lokaal transport tijdens seminariedagen, verzekering,...) als de verblijfskosten (logement van 2 weken in een hotel met minimaal comfort, maaltijden). De internationale transportkosten blijven ten laste van de deelnemer.

2009

In 2009 kreeg APEC een subsidie van **180.000 euro** voor **60 beurzen (50 + (2x5))**. De partnerlanden die voor APEC-beurzen in aanmerking kwamen in 2009 waren: Albanië, Bosnië-Herzegovina, Bulgarije, Chili, China, Estland, Hongarije, Kosovo, Kroatië, Letland, Litouwen, Macedonië, Mexico, Moldavië, Montenegro, Mozambique, Oekraïne, Polen, Quebec, Roemenië, Servië, Slovakije, Slovenië, Suriname, Tsjechië en Zuid-Afrika.

De 2 x 5 beurzen werden in 2009 toegekend aan Japan en Brazilië.

Overzicht APEC-beurzen DiV 2009:

Albanië	2
Algerije	1
Brazilië	6
Chili	5
China	2
Estland	2
India	4
Jordanië	2
Letland	1
Litouwen	9
Mexico	2
Oekraïne	5
Polen	5
Roemenië	3
Slovenië	4
Tunesië	1
Zuid-Afrika	6

2010

Met een **uitgebreide subsidie** van **300.000 euro** in 2010 worden maximaal **100 beurzen** verleend aan buitenlandse deelnemers verspreid over de 15 standaardseminaries die door APEC georganiseerd worden in 2010. De beurzen worden vanaf dit jaar in toenemende mate gehanteerd als een instrument van economische diplomatie en netwerking in de logistieke

sector. Sterker nog, de beurzen worden in toenemende mate georiënteerd op deelnemers uit de BRIC-landen en andere snelgroeïende economieën.

De beurzen worden in 3 categorieën onderverdeeld:

- Omwille van het belang van de landen uit Centraal- en Oost-Europa binnen het Vlaamse buitenlandbeleid worden 60 beurzen voorbehouden voor de landen uit Pijler I, II en III (Bulgarije, Tsjechië, Estland, Hongarije, Litouwen, Letland, Polen, Roemenië, Slovakije, Slovenië, Albanië, Bosnië-Herzegovina, Kosovo, Kroatië, Macedonië, Montenegro, Servië, Oekraïne en Moldavië).
- In de beleidsnota 2010-2014 werd aangegeven dat de toekenning van dergelijke beurzen in toenemende mate gehanteerd zal worden als een instrument van economische diplomatie, en sterker zal worden georiënteerd op kandidaten uit de BRIC en andere snelgroeïende economieën. Daarnaast kent het Vlaamse buitenlandse beleid een aantal partnerlanden buiten Centraal en Oost-Europa. 30 beurzen worden voorbehouden voor Brazilië, Rusland, Zuid-Afrika, Mozambique, Malawi, Indonesië, Chili, Japan, Québec en Jordanië. China en India worden in deze lijst niet weerhouden omdat ze in aanmerking komen voor identieke beurzen bij het departement Mobiliteit en Openbare Werken.
- Een contingent van 10 beurzen wordt voorbehouden voor landen waarvan het tijdens politieke contacten (bezoekende ministers en presidenten, gesprek met hun ambassadeur, e.a.) door de minister bevoegd voor buitenlands beleid opportuun wordt geacht om beurzen toe te kennen. In 2010 zijn dit alvast Botswana en Burundi.

Overzicht APEC-beurzen DiV 2010 (tot 24/11/10):

Albanië	4
Brazilië	12
Bulgarije	7
Chili	3
China *	3
Estland	4
Indonesië	14
Jordanië	4
Kroatië	1
Litouwen	6
Montenegro	1
Mozambique	1
Oekraïne	6
Polen	12
Roemenië	5
Rusland	1
Servië	9
Slovenië	1

* De 3 Chinese deelnemers waren reeds geselecteerd vooraleer de beslissing over de landenheroriëntatie in 2010 genomen werd. Zij zullen worden aangerekend op het contingent van de 10 extra beurzen.

BIJLAGE 4:
Stand van zaken Raadgevend Comité (RACO)

BIJLAGE 4 : Stand van zaken Raadgevend Comité (RACO)

Conform het Oprichtingsbesluit van het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS) heeft het RACO volgende taken:

- 1° adviezen verlenen en voorstellen formuleren ten aanzien van het hoofd van het agentschap en met betrekking tot de werking van het agentschap;
- 2° bijdragen tot de kwaliteit en de optimalisatie van de dienstverlening van het agentschap, inzonderheid door adviesverlening die steunt op de expertise van de leden van het raadgevend comité;
- 3° waken over de kwaliteitscontrole op de dienstverlening van het agentschap;
- 4° feedback geven over de werking van het agentschap en, daarbij aansluitend, advies geven over de eventuele bijsturing van de werking van het agentschap

Het raadgevend comité heeft enkel een adviserende bevoegdheid en geen beslissingsbevoegdheid.

Het RACO is samengesteld uit vertegenwoordigers van ondermeer de volgende groepen:

- 1° de Vereniging van Vlaamse steden en gemeenten;
- 2° de Vlaamse federatie van NGO's voor ontwikkelingssamenwerking (Coprogram);
- 3° de koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging (11.11.11).

Werking van het RACO

Sinds de oprichting van VAIS heeft het Raadgevend Comité 4 keer vergaderd.

Einde 2009 nam het agentschap de beslissing om de werking van het RACO te herbekijken: Het overleg moet gestructureerd en functioneel gemaakt worden. Taken, inhoud en frequentie van vergaderen moeten bepaald worden en de samenstelling moet uitgebreid worden met onafhankelijke deskundigen.

In het voorjaar van 2010 is er gepeild naar de verwachtingen/behoefte van twee externe belanghebbenden, namelijk 11.11.11 en Coprogram. Er is ook overleg gepleegd met de secretaris van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV).

Na dit overleg werden volgende conclusies getrokken:

- De meerwaarde van een raadgevend comité is, gezien de samenstelling zoals voorzien in het oprichtingsbesluit, voor een uitvoerend agentschap als het VAIS eerder beperkt. Bovendien ontvangen twee van de drie huidige leden op dit moment een subsidie vanwege het VAIS, wat een risico op belangenvermenging met zich mee brengt.
- Het zou interessanter zijn als het VAIS op regelmatige basis overleg zou kunnen plegen met de Vlaamse ontwikkelingssector om samen na te denken over de concrete uitvoering van het beleid.
- Het overleg met de sector moet niet noodzakelijk op een structurele manier of in een besloten vergadering, maar kan onder vorm van ad hoc overleg, een ontmoetingsplatform met bijvoorbeeld een jaarlijks netwerkevenement, de organisatie van rondetafels of ontwikkelingsdebatten,...

Overleg met de Vlaamse sector ontwikkelingssamenwerking

Het agentschap heeft wel regelmatig contact met en pleegt overleg met de sector ontwikkelingssamenwerking of met andere Vlaamse departementen die investeren in ontwikkelingssamenwerking, dit eerder op bilaterale basis:

- In Vlaanderen wordt overlegd tussen de dossierbehandelaars en de uitvoerders van de programma's

- Bij evaluaties van Vlaamse projecten en programma's wordt de geëvalueerde betrokken bij de opmaak van de referentietermen en het toewijzen van de opdracht aan een externe evaluator. Dit is in 2009 en 2010 gebeurd voor de evaluatie van VVSG, van Go North en van het vierdepijlersteunpunt.
- Waar mogelijk verleent VAIS inspraak aan haar partnerorganisaties (subsidieontvangers) bij het opstellen van de terms of reference van evaluaties, zodat ze ook een leermoment zijn voor de uitvoerende partners en de transparantie van de werking van VAIS én het draagvlak versterken.
- N.a.v. het opstellen van financiële richtlijnen en het uitwerken van de nodige sjablonen voor aanvraag en afrekening, gebeurde het nodige overleg met Coprogram.

BIJLAGE 5:
Vragen met betrekking tot de begroting

BIJLAGE 5 : Vragen m.b.t. de begroting

- 500.000 euro in GVK (vastleggingskrediet) en GOK(betalingskrediet) wordt overgedragen van DE111 naar DE110 omdat in 2010 in omgekeerde richting een eenmalige verhoging werd doorgevoerd. Die wordt in 2011 teruggezet. In 2011 wordt- zoals voorgaande jaren - een bedrag voorzien van 248.000 euro op DE111. Bij overdracht van GVK moet ook het nodige GOK overgebracht worden zodat de betalingsverplichtingen kunnen worden nagekomen;
- voor DE107 moest de ESR-code aangepast worden, wat betekent dat sowieso een nieuwe ba (DE114) dient gecreëerd te worden. Wat DE106 betreft: hierop werden subsidies voorzien aan personen, instellingen en organisaties in binnen- en buitenland. Een deel van deze subsidies droeg bij aan draagvlakversterking en werd om die reden mee opgenomen in de nieuw gecreëerde ba. Draagvlakversterking loopt via ontwikkelings- en educatieprojecten, maar ook via andere kanalen, zoals deze subsidies aan instellingen en organisaties. Op DE106 werden ook subsidies verleend aan organisaties die zich richten op de versterking van het ondernemerschap in het Zuiden. Die subsidies sluiten inhoudelijk meer aan bij de Zuidwerking en worden om die reden in de toekomst aangerekend op ba DE110;
- op DE 102 worden de eigen initiatieven van VAIS inzake communicatie die bijdraagt aan draagvlakversterking aangerekend: het gaat b.v. om middelen ingezet voor campagnes (fair trade week), voor de organisatie van studiedagen en netwerkevents (4de pijler), voor drukwerken, ... DE102 is een contractallocatie. Op DE 107 (niet DE 106) wil men organisaties in het veld ondersteunen voor de initiatieven die zij ontplooiën op het vlak van draagvlakversterking. DE107 is een subsidieallocatie;
- er werd bespaard op de budgetten voorzien voor de uitvoering van het decreet OE (DE107) : - 55 KEUR. Op DE106 werd in 2011 83 KEUR bespaard (het is moeilijk om hiervan een gedeelte toe te wijzen aan organisaties die zich eerder richten op draagvlakversterking).